

2024/1348

2024 5 22

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2024/1348

2024 m. gegužės 14 d.

kuriuo Sąjungoje nustatoma bendra tarptautinės apsaugos procedūra ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 78 straipsnio 2 dalies d punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonominių ir socialinių reikalų komiteto nuomones ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Europos regionų komiteto nuomones ⁽²⁾,

laikydami į įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) šio reglamento tikslas yra racionalizuoti, supaprastinti ir suderinti valstybių narių procedūrinę tvarką nustatant bendrą tarptautinės apsaugos procedūrą Sąjungoje. Siekiant to tikslo Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvoje 2013/32/ES ⁽⁴⁾ daroma nemažai esminių pakeitimų ir šią direktyvą reikėtų panaikinti bei pakeisti reglamentu. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šį reglamentą;
- (2) bendra prieglobsčio politika, grindžiama visapusiškai ir įtraukiai taikoma 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencija dėl pabėgėlių statuso, papildyta 1967 m. sausio 31 d. Niujorko protokolu (toliau – Ženevos konvencija), yra neatsiejama nuo Europos Sąjungos tikslo laipsniškai sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, atvirą trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės, kurie Sąjungoje siekia apsaugos. Tokiai politika turėtų būti pagrįsta valstybių narių solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principu, įskaitant jo finansinius padarinius;
- (3) bendra Europos prieglobsčio sistema (BEPS) grindžiama bendrais prieglobsčio procedūromis, prieglobsčio suteikimo ir Sąjungos lygmeniu suteikiamos apsaugos ir priėmimo sąlygų standartais ir ja sukuriama sistema, pagal kurią nustatoma už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybė narė. Nors plėtojant BEPS padaryta pažanga, valstybėse narėse vis dar yra didelių skirtumų, kiek tai susiję su taikomomis procedūromis, prieglobsčio suteikimo rodikliais, suteikiamos apsaugos pobūdžiu, materialinių priėmimo sąlygų lygiu ir tarptautinės apsaugos prašytojams bei gavėjams skiriamomis išmokomis. Tie skirtumai labai skatina antrinį judėjimą ir trukdo siekti tikslo užtikrinti, kad BEPS su visais prašytojais būtų elgiama vienodai, kad ir kurioje Sąjungos vietoje jie pateiktų prašymą;
- (4) savo 2016 m. balandžio 6 d. komunikate „Bendros Europos prieglobsčio sistemos reformavimas ir teisėtų kelių į Europą tiesimas“ Komisija išdėstė prioritėtines sritis, kuriose BEPS turėtų būti struktūriškai patobulinta, t. y. sukurti tvarią ir teisingą sistemą, pagal kurią būtų nustatoma valstybė narė, atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą, sustiprinti sistemą EURODAC, užtikrinti didesnę konvergenciją prieglobsčio sistemoje, užkirsti kelią antriniam judėjimui Sąjungos viduje ir sustiprinti Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros (toliau – Prieglobsčio agentūra), įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/2303 ⁽⁵⁾, įgaliojimus. Tas komunikatas

⁽¹⁾ OL C 75, 2017 3 10, p. 97 ir OL C 155, 2021 4 30, p. 64.

⁽²⁾ OL C 207, 2017 6 30, p. 67 ir OL C 175, 2021 5 7, p. 32.

⁽³⁾ 2024 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013 6 29, p. 60).

⁽⁵⁾ 2021 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2303 dėl Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 439/2010 (OL L 468, 2021 12 30, p. 1).

parengtas atsižvelgiant į 2016 m. vasario 18–19 d. Europos Vadovų Tarybos išreikštus raginimus užtikrinti pažangą siekiant reformuoti esamą Sąjungos sistemą, kad būtų užtikrinta humaniška, teisinga ir veiksminga prieglobsčio politika. Komunikate taip pat pasiūlyta tolesnių veiksmų, atitinkančių holistinį požiūrį į migraciją, kuri savo 2016 m. balandžio 12 d. rezoliucijoje dėl padėties Viduržemio jūros regione ir poreikio nustatyti holistinį ES požiūrį į migraciją išdėstė Europos Parlamentas;

- (5) tam, kad BEPS gerai veiktų, reikėtų padaryti didelę pažangą, susijusią su nacionalinių prieglobsčio sistemų konvergencija. Dabartines skirtingas prieglobsčio procedūras visose valstybėse narėse reikėtų pakeisti bendra tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo procedūra, taikytina visose valstybėse narėse pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1347⁽⁶⁾, užtikrinant procedūros savalaikiškumą ir veiksmingumą. Trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės pateiktus tarptautinės apsaugos prašymus reikėtų nagrinėti pagal procedūrą, reglamentuojamą tomis pačiomis taisyklėmis, nesvarbu, kurioje valstybėje narėje pateiktas prašymas, siekiant užtikrinti vienodą tarptautinės apsaugos prašymų tvarkymą, o konkreitiems prašytojams – aiškumą ir teisinį tikrumą;
- (6) šis nacionalinių prieglobsčio sistemų suderinimas ir konvergencija turėtų būti pasiekti neužkertant kelio valstybėms narėms nustatyti arba išlaikyti palankesnes nuostatas, kai tai numatyta šiame reglamente;
- (7) bendra tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo procedūra turėtų sumažinti tarptautinės apsaugos prašytojų antrinį judėjimą tarp valstybių narių, kai tokį judėjimą sukeltų teisinių sistemų skirtumai, racionalizuojant procedūras ir išaiškinant prašytojų teises bei pareigas, taip pat šių pareigų nevykdymo pasekmes, ir valstybėse narėse sudarant vienodas sąlygas taikyti Reglamentą (ES) 2024/1347;
- (8) šis reglamentas turėtų būti taikomas visiems tarptautinės apsaugos prašymams, pateiktiems valstybių narių teritorijoje, įskaitant prie išorės sienos, teritoriniuose vandenyse arba valstybių narių tranzito zonose pateiktus prašymus, ir tarptautinės apsaugos panaikinimui. Tarptautinės apsaugos siekiantys asmenys, esantys valstybės narės teritoriniuose vandenyse, turėtų būti išlaipinami sausumoje ir jų prašymai turėtų būti nagrinėjami pagal šį reglamentą;
- (9) šis reglamentas turėtų būti taikomas tarptautinės apsaugos prašymams vykdant procedūrą, kurios metu nagrinėjama, ar prašytojas gali būti priskirtas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Reglamentą (ES) 2024/1347. Be tarptautinės apsaugos, valstybės narės gali suteikti ir kitus nacionalinius humanitarinius statusus pagal savo nacionalinę teisę asmenims, neturintiems teisės gauti pabėgėlio arba papildomos apsaugos statuso. Siekiant racionalizuoti procedūras valstybėse narėse, valstybės narės turėtų turėti galimybę taikyti šį reglamentą ir prašymams dėl bet kokios kitos tokios apsaugos;
- (10) dėl elgesio su asmenimis, kuriems taikomas šis reglamentas, valstybės narės yra saistomos išsipareigojimų pagal tarptautinės teisės dokumentus, kurių šalys jos yra;
- (11) siekiant remti valstybių narių pastangas taikyti šį reglamentą, turėtų būti įmanoma mobilizuoti Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (ES) 2021/1147⁽⁷⁾, ir kitų atitinkamų Sąjungos fondų (toliau – Fondai) išteklius, laikantis atitinkamų Fondų lėšų naudojimą reglamentuojančių taisyklių ir nedarant poveikio kitiems Fondų lėšomis remiamiems prioritetams. Šiomis aplinkybėmis valstybės narės turėtų galėti naudoti asignavimus pagal savo atitinkamas programas, įskaitant sumas, s skirtas atlikus laikotarpio vidurio peržiūrą. Visų pirma veiksmai, kurių valstybės narės imasi siekdamas sukurti tinkamus pasienio procedūros vykdymo pajėgumus, gali būti finansiška remiami Fondų lėšomis, numatytais pagal 2021–2027 m. daugiamečių finansinę programą. Turėtų būti galima suteikti papildomą paramą pagal temines priemones, visų pirma toms valstybėms narėms, kurioms gali reikėti padidinti savo pajėgumus prie išorinių sienų arba kurios susiduria su tam tikru spaudimu ar poreikiais, susijusiais su jų prieglobsčio ir priėmimo sistemomis ir su jų išorinėmis sienomis;

⁽⁶⁾ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1347 dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų, kuriuo iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/109/EB ir panaikinama Direktyva 2011/95/ES (OL L, 2024/1347, 2024 5 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

⁽⁷⁾ 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1147, kuriuo nustatomas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas (OL L 251, 2021 7 15, p. 1).

- (12) Prieglobsčio agentūra turėtų teikti būtiną operacinę ir techninę pagalbą valstybėms narėms taikant šį reglamentą, visų pirma skirdama ekspertus, kad jie padėtų nacionalinėms institucijoms gauti ir registruoti tarptautinės apsaugos prašymus, taip pat padėtų sprendžiančiajai institucijai vykdyti užduotis, be kita ko, susijusias su tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimu, teikdama atnaujintą informaciją bei analizę apie trečiąsias šalis, įskaitant kilmės šalių informaciją, ir konsultuodama apie padėtį konkrečiose kilmės šalyse. Taikydamos šį reglamentą, valstybės narės turėtų atsižvelgti į Prieglobsčio agentūros parengtus veiklos standartus, rodiklius, gaires ir nustatytą geriausiąją praktiką;
- (13) siekiant tinkamai pripažinti asmenis, kuriems reikalinga apsauga, pabėgėliais pagal Ženevos konvencijos 1 straipsnio apibrėžtį arba papildomą apsaugą galinčiais gauti asmenimis, kiekvienas prašytojas turėtų turėti sąlygas veiksmingai naudotis procedūra, galimybę visapusiškai bendradarbiauti ir tinkamai palaikyti ryšį su kompetentingomis institucijomis, visų pirma, kad galėtų pateikti aktualius faktus apie savo atvejį, ir jam turėtų būti užtikrintos pakankamos procedūrinės garantijos pateikti savo argumentus visais procedūros etapais;
- (14) prašytojui turėtų būti suteikta veiksminga galimybė visus jo turimus elementus, kuriais grindžiamas prašymas arba kurie yra aktualūs procedūroms pagal šį reglamentą, pateikti kompetentingoms institucijoms. Todėl prašytojas turėtų, taikant ribotas išimtis, naudotis teise atitinkamai būti išklaustas per asmeninį pokalbį dėl priimtinumo arba dėl jo prašymo esmės. Jei prašytojas yra nepajėgus dalyvauti asmeniniame pokalbyje, institucijos galėtų prašyti, kad prašytojas pateiktų medicininę pažymą. Tam, kad teisė į asmeninį pokalbį būtų veiksminga, prašytojui turėtų padėti vertėjas žodžiu, kai to reikia siekiant užtikrinti tinkamą komunikaciją, ir jam turėtų būti suteikta galimybė pateikti išsamius paaiškinimus, susijusius su jo prašymu. Prašytojui turėtų būti suteikta pakankamai laiko pasirengti ir pasikonsultuoti su savo patarėju teisės klausimais ar kitu patarėju, kuris pagal nacionalinę teisę tokiu pripažįstamas arba jam leidžiama teikti teisinius patarimus (toliau – patarėjas teisės klausimais), arba su asmeniu, kuriam patikėta teikti teises konsultacijas. Turėtų būti leidžiama, kad prašytojui pokalbio metu padėtų patarėjas teisės klausimais. Asmeninis pokalbis turėtų vykti tinkamą privatumą ir konfidencialumą užtikrinančiomis sąlygomis ir jį turėtų vesti tinkamai parengti ir kompetentingi darbuotojai, įskaitant, kai reikia, Prieglobsčio agentūros atsiųstus ekspertus arba kitų valstybių narių institucijų darbuotojus. Jei pokalbis dėl prašymo esmės neatliekamas siekiant užtikrinti greitą galimybę gauti tarptautinę apsaugą, tai neturėtų daryti poveikio pareigai išnagrinėti, ar prašytojas atitinka Reglamente (ES) 2024/1347 nustatytas sąlygas, kad jam būtų galima suteikti pabėgėlio statusą, prieš išnagrinėjant, ar prašytojas atitinka papildomos apsaugos suteikimo sąlygas. Kadangi asmeninis pokalbis yra esminė prašymo nagrinėjimo dalis, pokalbis turėtų būti įrašytas, o prašytojams, jų atstovams ir jų patarėjams teisės klausimais turėtų būti suteikta galimybė kuo greičiau po to pokalbio ir bet kuriuo atveju tinkamu laiku, prieš sprendžiančiajai institucijai priimančią sprendimą, gauti to pokalbio ataskaitą arba stenogramą;
- (15) asmeninis pokalbis yra esminė veiksmingos ir sąžiningos prieglobsčio procedūros dalis. Siekiant užtikrinti optimalią bendravimo aplinką, pirmenybė turėtų būti teikiama fiziniams pokalbiams, o nuotoliniai pokalbiai vaizdo konferencijų būdu ir toliau turėtų būti išimtis. Be visuomenės sveikatos sumetimų, sprendžiančioji institucija gali turėti teisėtą priešasčių rengti nuotolinius pokalbius vaizdo konferencijos būdu, pavyzdžiui, kai dėl pažeidžiamumo prieglobsčio prašytojas negali keliauti arba tai padaryti sunku dėl sveikatos ar šeiminių priešasčių, kai reikia surengti pokalbius su sulaikytais ar užjūrio teritorijose esančiais prašytojais arba tokiais atvejais, kai reikia, kad nuotoliniu būdu dalyvautų specializuotų vertimo žodžiu įgūdžių turintis vertėjas žodžiu. Nuotolinio pokalbio atveju turėtų būti reikalaujama, kad sprendžiančioji institucija taikytų visas procedūrinės apsaugos priemones, kaip ir rengiant fizinius pokalbius, užtikrindama privatumą ir konfidencialumą ir deramai atsižvelgdama į duomenų apsaugą. Nuotolinio pokalbio vaizdo susitikimo būdu naudojimo tinkamumas turėtų būti vertinamas kiekvienu atveju atskirai prieš pokalbį, nes nuotolinis pokalbis gali būti tinkamas ne visiems prieglobsčio prašytojams dėl jų jauno amžiaus, regos ar klausos sutrikimų arba jų psichikos sveikatos būklės, ypatingą dėmesį skiriant tam tikroms pažeidžiamoms grupėms, pavyzdžiui, kankinimo aukoms ar traumuotiems prašytojams. Pirmiausia turėtų būti vadovaujamas vaiko interesais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas galimiems technologiniams sunkumams, galintiems turėti trikdantį poveikį pokalbiui, lemti neišsamius arba nesuprantamus apklausos įrašus arba turėti įtakos įrašo saugojimui ir paieškai;
- (16) ir valstybėms narėms, ir prašytojams yra aktualu, kad prašytojai labai ankstyvame etape gautų išsamią informaciją apie procedūrą, kurios reikia laikytis, ir apie savo teises bei pareigas. Be to, jau administracinės procedūros etape būtina užtikrinti teisingą tarptautinės apsaugos poreikių pripažinimą suteikiant kokybišką informaciją ir teisinę pagalbą, leidžiančią veiksmingiau ir kokybiškiau priimti sprendimus. Todėl galimybė gauti teisinę konsultaciją, pagalbą ir būti atstovaujama turėtų būti neatsiejama bendros tarptautinės apsaugos procedūros dalis. Prašytojams kuo greičiau po to, kai tarptautinės apsaugos prašymas užregistruojamas, jų prašymu turėtų būti teikiamos

nemokamos teisinės konsultacijos administracinės procedūros metu. Be to, siekiant užtikrinti veiksmingą prašytojo teisių, ypač teisės į gynybą ir teisingumo principo, apsaugą, prašytojams jų prašymu ir laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų reikėtų suteikti nemokamas teisinės pagalbos ir atstovavimo paslaugas apskundimo procedūros metu. Valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę numatyti nemokamas teisinės pagalbos ir atstovavimo paslaugas administracinės procedūros metu pagal nacionalinę teisę;

- (17) tam tikriems prašytojams gali reikėti specialiųjų procedūrinių garantijų, *inter alia*, dėl jų amžiaus, lyties, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, negalios, sunkios fizinės ar psichikos ligos arba sutrikimų, be kita ko, kai tai yra kankinimo, išžaginimo ar kitokio sunkios formos psichologinio, fizinio, seksualinio smurto arba smurto dėl lyties pasekmės. Būtina įvertinti, ar konkrečiam prašytojui reikia specialiųjų procedūrinių garantijų;
- (18) atitinkami valstybių narių kompetentingų institucijų darbuotojai ir gydytojai ar psichologai, vertinantys specialiųjų procedūrinių garantijų poreikį, turėtų būti tinkamai parengti, kad galėtų atpažinti požymius, jog prašytojas yra pažeidžiamas ir jam gali reikėti specialiųjų procedūrinių garantijų, ir patenkinti tuos poreikius, kai jie nustatomi;
- (19) šis reglamentas nedaro poveikio Komisijos galimybei pagal Reglamento (ES) 2021/2303 13 straipsnį prašyti Prieglobsčio agentūros parengti veiklos standartus, rodiklius, gaires ir geriausiąją praktiką, susijusius su Sąjungos prieglobsčio teisės įgyvendinimu;
- (20) prašytojams, kuriems, kaip nustatyta, reikia specialiųjų procedūrinių garantijų, turėtų būti teikiama tinkama parama, kad būtų sudarytos sąlygos, būtinos tikrai ir veiksmingai naudotis procedūromis. Jei nėra galimybės suteikti tinkamos paramos paspartinto nagrinėjimo arba pasienio procedūros metu, prašytoją, kuriam reikia specialiųjų procedūrinių garantijų, reikėtų atleisti nuo tokių procedūrų;
- (21) siekiant užtikrinti tikrąją moterų ir vyrų prašytojų lygybę, nagrinėjimo procedūros turėtų būti atžvalgios lyčiai. Visų pirma, asmeniniai pokalbiai turėtų būti rengiami taip, kad ir prašytojos, ir prašytojai galėtų laisvai pasakoti apie savo ankstesnę patirtį, be kita ko, tais atvejais, kurie apima persekiojimą dėl lyties, lytinės tapatybės ar seksualinės orientacijos. Šiuo tikslu prašytojams turėtų būti suteikiama veiksminga galimybė dalyvauti pokalbyje be savo sutuoktinio, partnerio ar kitų šeimos narių. Prašytojo prašymu ir kai įmanoma, pokalbius vykdančias asmenys ir vertėjai žodžiu turėtų būti tos lyties, kuriai prašytojas teikia pirmenybę. Visose procedūrose turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į prašymų, susijusių su lytimi, sudėtingumą;
- (22) kai būtina ir tinkamai pagrįsta, nagrinėjant tarptautinės apsaugos prašymą, kompetentingoms institucijoms turėtų galėti pareikalauti apieškoti prašytoją arba jo daiktus. Tie daiktai gali apimti elektroninius prietaisus, pavyzdžiui, nešiojamuosius kompiuterius, planšetinius kompiuterius arba mobiliuosius telefonus. Toks apieškojimas turėtų būti atliekamas gerbiant pagrindines teises ir laikantis proporcingumo principo;
- (23) taikydamos šį reglamentą pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 24 straipsnį ir 1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją valstybės narės visų pirma turėtų atsižvelgti į vaiko interesus. Vertindamos vaiko interesus valstybės narės turėtų visų pirma tinkamai atsižvelgti į nepilnamečio gerovę ir socialinį vystymąsi, taip pat jo aplinką. Pagal Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos 12 straipsnį dėl vaiko teisės būti išklaustam, sprendžiančioji institucija nepilnamečiui turėtų suteikti galimybę dalyvauti asmeniniame pokalbyje, nebent tai neatitinka vaiko interesus. Sprendžiančioji institucija asmeninį pokalbį su nepilnamečiu turėtų rengti visų pirma atsižvelgdama į jo amžių ir brandą;
- (24) nedarant poveikio valstybių narių kompetencijai pilietybės įgijimo srityje ir tam, kad pagal tarptautinę teisę kiekviena valstybė narė, tinkamai atsižvelgdama į Sąjungos teisę, nustato pilietybės įgijimo ir praradimo sąlygas, valstybės narės, taikydamos šį reglamentą, turėtų laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų asmenų be pilietybės atžvilgiu pagal tarptautinius žmogaus teisių teisės dokumentus, įskaitant, kai taikytina, pagal 1954 m. rugsėjo 28 d. Niujorke priimtą Konvenciją dėl asmenų be pilietybės statuso. Kai tinkama, valstybės narės turėtų stengtis nustatyti asmenis be pilietybės ir sustiprinti jų apsaugą, kad asmenys be pilietybės galėtų naudotis pagrindinėmis teisėmis ir būtų sumažinta diskriminacijos ar nevienodo požiūrio rizika;
- (25) jeigu kompetentingoms nacionalinėms institucijoms atlikus išsamų vertinimą padaroma išvada, kad prašytojas kelia pavojų nacionaliniam saugumui ar viešajai tvarkai, ypač kai tai susiję su sunkiais nusikaltimais ar terorizmu, valstybė

narė turėtų turėti galimybę administracinės procedūros metu padaryti prašytojo teisės pasilikti jos teritorijoje išimtį su sąlyga, kad dėl tokios išimties taikymo prašytojas nebus išsiųstas į trečiąją šalį pažeidžiant negrąžinimo principą;

- (26) pagal bendrą procedūrą racionalizuojami terminai, per kuriuos asmuo gali pasinaudoti procedūra, o sprendžiančioji institucija turi išnagrinėti prašymą. Kadangi dėl neproporcingai didelio per tą patį laikotarpį pateikiamų prašymų skaičiaus gali kilti pavojus, kad bus vėluojama suteikti galimybę pasinaudoti procedūra ir išnagrinėti prašymus, kartais išimties tvarka gali prireikti šiuos terminus lanksčiai pratęsti. Vis dėlto norint užtikrinti veiksmingą procesą, šių terminų pratęsimas turėtų būti kraštutinė priemonė, atsižvelgiant į tai, kad valstybės narės turėtų reguliariai peržiūrėti savo poreikius išlaikyti veiksmingą prieglobsčio sistemą, įskaitant planų nenumatytiems atvejams ruošimą, kai būtina, ir laikant, kad Prieglobsčio agentūra valstybėms narėms turėtų suteikti visą reikiamą operacinę ir techninę pagalbą. Numatydamos, kad nesugebės laikytis nustatytų terminų, valstybės narės turėtų kreiptis pagalbos į Prieglobsčio agentūrą. Jei toks prašymas nepateikiamas ir jei dėl neproporcingo spaudimo valstybės narės prieglobsčio sistema tampa neveiksminga, kad būtų užtikrinamas BEPS veikimas, remdamasi Tarybos įgyvendinimo aktu, parengtu pagal Komisijos pasiūlymą, Prieglobsčio agentūra turėtų galėti imtis priemonių, kad padėtų tai valstybei narei;
- (27) galimybė pasinaudoti bendra procedūra turėtų būti grindžiama trijų pakopų metodu, susidedančiu iš prašymo pareiškimo, registravimo ir pateikimo. Prašymo pareiškimas – pirmas žingsnis, nuo kurio pradedamas taikyti šis reglamentas. Laikoma, kad trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės pareiškė prašymą, kai jis išreiškia norą gauti tarptautinę apsaugą iš valstybės narės. Kai prašymą gauna institucija, kuri nėra atsakinga už prašymų registravimą, valstybės narės, laikydamosi savo vidaus procedūrų ir darbo organizavimo, turėtų taikyti šį reglamentą, kad būtų galima užtikrinti veiksmingą galimybę pasinaudoti procedūra. Turėtų būti įmanoma bet kokia forma pareikšti norą gauti tarptautinę apsaugą iš valstybės narės, o konkretus prašytojas nebūtinai turi vartoti specialias sąvokas, tokias kaip „tarptautinė apsauga“, „prieglobstis“ ar „papildoma apsauga“. Charakterizuojantis požymis turėtų būti trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės išreikšta baimė dėl persekiojimo ar sunkios žalos grįžus į savo kilmės šalį arba, jei tai asmuo be pilietybės, į šalį, kurioje buvo jo nuolatinė gyvenamoji vieta. Kilus abejonėi, ar tam tikrą pareiškimą galima vertinti kaip tarptautinės apsaugos prašymą, trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės reikėtų aiškiai paklausti, ar jis pageidauja gauti tarptautinę apsaugą. Prašytojas turėtų galėti naudotis teisėmis pagal šį reglamentą ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/1346⁽⁸⁾, kai tik jis pareiškia prašymą;
- (28) prašymas turi būti užregistruotas iškart, kai buvo pareikštas. Šiame etape už prašymų registravimą atsakingos kompetentingos institucijos arba Prieglobsčio agentūros atsiųsti ekspertai, padedantys joms atlikti tą užduotį, prašymą turėtų užregistruoti kartu su prašytojo asmens duomenimis. Tos institucijos arba ekspertai prašytoją turėtų informuoti apie jo teises ir pareigas, taip pat pasekmes, kurias prašytojas patirtų dėl tų pareigų nevykdymo. Tą informaciją taip pat turėtų galėti teikti su kompetentingomis institucijomis dirbančios ir joms padedančios organizacijos. Prašytojui turėtų būti išduotas dokumentas, kuriame nurodyta, kad prašymas buvo pareikštas ir užregistruotas. Prašymo pateikimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo prašymo užregistravimo;
- (29) prašymo pateikimas yra tarptautinės apsaugos prašymą įforminantis veiksmas. Prašytojui turėtų būti suteikta reikiama informacija apie tai, kaip ir kur pateikti savo prašymą, ir suteikta veiksminga galimybė tai padaryti. Šiame etape jis turi kuo greičiau pateikti visus savo turimus elementus ir dokumentus, reikalingus prašymui pagrįsti ir užbaigti, išskyrus atvejus, kai šiame reglamente numatyta kitaip. Administracinės procedūros terminas pradedamas skaičiuoti nuo prašymo pateikimo. Netrukus po to, kai pateikiamas prašymas, prašytojui turėtų būti įteiktas dokumentas, kuriame nurodytas jo, kaip prašytojo, statusas;
- (30) ypač svarbu užtikrinti, kad nepilnamečiams informacija būtų teikiama vaikui suprantamu būdu;
- (31) prašytojas turėtų būti tinkamai laiku raštu ir prireikus žodžiu informuojamas apie savo teises ir pareigas ta kalba, kurią jis supranta, arba yra pagrįsta manyti, kad supranta. Kadangi tuo atveju, kai, pavyzdžiui, prašytojas atsako bendradarbiauti su nacionalinėmis institucijomis, visų pirma nepateikia elementų, reikalingų prašymui išnagrinėti, arba nepateikia savo pirštų atspaudų arba veido atvaizdo, prašymas yra atmetamas arba paskelbiamas netiesiogiai atsiimtu, prašytojas turi būti informuojamas apie šių pareigų nevykdymo pasekmes;

⁽⁸⁾ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1346, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (OL L, 2024/1346, 2024 5 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

- (32) kad galėtų vykdyti savo pareigas, šį reglamentą taikančių institucijų darbuotojai turėtų turėti tinkamų žinių ir būti išjęę mokymus tarptautinės apsaugos srityje, be kita ko, remiant Prieglobsčio agentūrai. Kad jie galėtų veiksmingai vykdyti savo užduotis, jiems taip pat turi būti suteiktos atitinkamos priemonės, be kita ko, pakankamas kiekis kompetentingų darbuotojų, ir gairės. Šiuo tikslu kiekviena valstybė narė turėtų reguliariai vertinti sprendžiančiosios institucijos ir kitų kompetentingų institucijų poreikius, kad užtikrintų, jog šios institucijos būtų visada pasirengusios veiksmingai tvarkyti tarptautinės apsaugos prašymus, ypač tokiu metu, kai vienu metu pateikiama neproporcingai daug prašymų;
- (33) siekiant veiksmingai pasinaudoti nagrinėjimo procedūra sienos perėjimo punktuose ir sulaikymo centruose, turėtų būti galima gauti informacijos apie galimybę pareikšti tarptautinės apsaugos prašymą. Pagrindinis bendravimas, būtinas, kad kompetentingos institucijos galėtų suprasti, ar asmuo pageidauja pareikšti tarptautinės apsaugos prašymą, turėtų būti užtikrinamas naudojantis vertimo žodžiu paslaugomis;
- (34) šiuo reglamentu prašytojams turėtų būti numatyta galimybė pateikti prašymą suaugusiųjų, kuriems reikia pagalbos naudotis veiksnumu, ir nepilnamečių vardu, kai pagal nacionalinę teisę jie neturi veiksnumo prašymą pateikti savo vardu. Turėtų būti leidžiama tas paraiškas nagrinėti kartu;
- (35) siekiant užtikrinti, kad nelydimi nepilnamečiai galėtų veiksmingai naudotis procedūra ir galėtų naudotis teisėmis ir vykdyti pareigas pagal šį reglamentą, Reglamentą (ES) 2024/1351⁽⁹⁾, Direktyvą (ES) 2024/1346 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1358⁽¹⁰⁾, jiems turėtų būti paskiriamas atstovas, be kita ko ir tuomet, kai bet kuriuo prieglobsčio procedūros metu nustatoma, kad prašytojas yra nelydimas nepilnametis. Atstovas turėtų padėti nepilnamečiui ir jį orientuoti procedūros metu, kad būtų apsaugoti vaiko interesai, ir, visų pirma, turėtų padėti pateikti prašymą ir asmeninio pokalbio metu. Prireikus atstovas turėtų pateikti prašymą nepilnamečio vardu. Turėtų būti paskirtas asmuo padėti nelydimiems nepilnamečiams, kol bus paskirtas atstovas, be kita ko, kai taikytina, kiek tai susiję su amžiaus nustatymo procedūra ir procedūromis, numatytomis Reglamente (ES) 2024/1351 ir Reglamente (ES) 2024/1358. Siekiant suteikti veiksmingą paramą nelydimiems nepilnamečiams, atstovai arba asmuo, tinkamas laikinai veikti kaip atstovas, turėtų būti paskirti atsakingais už proporcingą ir ribotą nelydimų nepilnamečių skaičių, o įprastomis aplinkybėmis – už ne daugiau kaip 30 nelydimų nepilnamečių vienu metu. Valstybės narės turėtų paskirti administracines ar teismines institucijas arba kitus subjektus, atsakingus už reguliarią tokių atstovų priežiūrą, kai jie vykdo savo užduotis. Nelydimas nepilnametis turėtų turėti teisę pateikti prašymą savo vardu, jeigu pagal nacionalinę teisę jis yra veiksnus. Kad būtų apsaugotos nelydimo nepilnamečio, kuris pagal nacionalinę teisę nėra veiksnus, teisės ir procedūrinės garantijos, atstovas, atsižvelgdamas į vaiko interesus, prašymą turėtų pateikti kuo greičiau. Tai, kad nelydimas nepilnametis pateikia prašymą savo vardu, neturėtų būti kliūtis jam paskirti atstovą;
- (36) siekiant užtikrinti, kad tarptautinės apsaugos prašymai būtų nagrinėjami tinkamai atsižvelgiant į vaiko teises, nepilnamečiams turi būti numatytos konkrečios vaiko interesus atitinkančios procedūrinės garantijos ir specialios priėmimo sąlygos. Jeigu atsižvelgiant į prašytojo pareiškimus yra pagrindo abejoti, ar prašytojas yra nepilnametis, sprendžiančioji institucija turėtų turėti galimybę atlikti atitinkamo asmens amžiaus nustatymo procedūras. Abejonių dėl prašytojo amžiaus gali kilti ne tik tada, kai prašytojas teigia esąs nepilnametis, bet ir tada, kai jis teigia esąs suaugęs. Atsižvelgiant į ypatingą nelydimų nepilnamečių, kurie gali neturėti tapatybės ar kitų dokumentų, pažeidžiamumą, ypač svarbu užtikrinti griežtas apsaugos priemones siekiant užtikrinti, kad tokiems prašytojams nebūtų taikomos nekorektiškos ar nepagrįstos amžiaus nustatymo procedūros;

⁽⁹⁾ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1147 ir (ES) 2021/1060 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 (OL L, 2024/1351, 2024 5 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

⁽¹⁰⁾ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1358 dėl sistemos EURODAC, skirtos biometriniams duomenims palyginti, sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) 2024/1351 ir (ES) 2024/1350 ir Tarybos direktyvą 2001/55/EB ir nustatyti neteisėtai esančius trečiųjų valstybių piliečius ir asmenis be pilietybės, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su sistemos EURODAC duomenimis, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/818 ir kuriuo panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013 (OL L, 2024/1358, 2024 5 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>).

- (37) visais atvejais amžius turėtų būti nustatomas taip, kad procedūros metu pirmiausia būtų atsižvelgiama į vaiko interesus. Amžiaus nustatymas turėtų būti atliekamas dviem etapais. Pirmasis etapas turėtų apimti daugiadalykį vertinimą, kuris galėtų apimti psichosocialinį vertinimą ir kitus nemedicininis metodus, pavyzdžiui, pokalbį, vizualinį vertinimą remiantis fizine išvaizda arba dokumentų vertinimą. Tokį vertinimą turėtų atlikti specialistai, turintys patirties amžiaus nustatymo ir vaikų raidos srityse, pavyzdžiui, socialiniai darbuotojai, psichologai ar pediatrai, kad būtų galima įvertinti įvairius veiksnius, pavyzdžiui, fizinius, psichologinius, vystymosi, aplinkos ir kultūrinius veiksnius. Jei daugiadalykio amžiaus nustatymo rezultatai yra nepakankamai įtikinantys, antrajame etape sprendžiančioji institucija turėtų galėti prašyti atlikti medicininį patikrinimą – tai turėtų būti taikoma kaip kraštutinė priemonė ir visapusiškai gerbiant asmens orumą. Kai gali būti taikomos skirtingos procedūros, atliekant medicininį patikrinimą pirmenybė turėtų būti teikiama mažiausiai invazinėms procedūroms, o labiau invazinės procedūros turėtų būti atliekamos vėliau, kai aktualu, atsižvelgiant į Prieglobsčio agentūros gaires. Jei atlikus amžiaus nustatymą rezultatai vis dar yra nepakankamai įtikinantys, sprendžiančioji institucija turėtų daryti prielaidą, kad prašytojas yra nepilnametis;
- (38) siekiant užtikrinti prašytojų teises, sprendimai dėl visų tarptautinės apsaugos prašymų turėtų būti priimami remiantis faktais, objektyviai, nešališkai ir individualiai po išsamaus nagrinėjimo, kurio metu atsižvelgiama į visus prašytojo pateiktus elementus ir individualias prašytojo aplinkybes. Siekiant užtikrinti kruopštų prašymo nagrinėjimą, sprendžiančioji institucija turėtų atsižvelgti į aktualią, tikslią ir naujausią informaciją, susijusią su padėtimi, sprendimo dėl prašymo priėmimo metu vyraujančia prašytojo kilmės šalyje. Tą informaciją galima gauti iš Prieglobsčio agentūros ir kitų šaltinių, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro. Sprendžiančioji institucija taip pat turėtų atsižvelgti į bendrą padėties konkrečiose kilmės šalyse analizę, jei tokia yra, ir Prieglobsčio agentūros parengtas apibendrintas gaires. Bet koks procedūros užbaigimo atidėjimas turėtų visiškai atitikti valstybių narių pareigas pagal Reglamentą (ES) 2024/1347 ir teisę į gerą administravimą, nedarant poveikio procedūros veiksmingumui ir teisingumui pagal šį reglamentą;
- (39) siekiant užtikrinti prašytojo teises, sprendimas dėl jo prašymo turėtų būti pateikiamas raštu. Kai priimamas sprendimas nesuteikti tarptautinės apsaugos, prašytojui turėtų būti nurodytos faktinės ir teisinės priežastys, informacija apie sprendimo pasekmes ir jo užginčijimo būdus;
- (40) siekiant padidinti procedūrų veiksmingumą ir sumažinti pasislėpimo pavojų bei neteisėto judėjimo tikimybę, tarp neigiamo sprendimo dėl tarptautinės apsaugos prašymo ir sprendimo grąžinti priėmimo neturėtų būti jokių procedūrinių spragų. Dėl prašytojų, kurių prašymai atmetami, turėtų nedelsiant būti priimtas sprendimas grąžinti. Nedarant poveikio teisei į veiksmingą teisinę gynybą, sprendimas grąžinti turėtų būti priimamas kaip neigiamo sprendimo dėl tarptautinės apsaugos prašymo dalis arba, jeigu tai atskiras aktas – vienu metu ir kartu su neigiamu sprendimu arba nepagrįstai nedelsiant po neigiamo sprendimo priėmimo;
- (41) ekstradicijos, išdavimo arba perdavimo iš tarptautinio baudžiamojo teismo į trečiąją šalį arba kitą valstybę narę atveju atitinkama kompetentinga institucija galėtų atsižvelgti į elementus, apsvaistytus priimant sprendimą dėl ekstradicijos, išdavimo arba perdavimo, kurie gali būti svarbūs vertinant tiesioginio ar netiesioginio grąžinimo į šalį, kurioje asmeniui gali grėsti persekiojimas, riziką;
- (42) būtina, kad sprendimus dėl tarptautinės apsaugos prašymų priimtų institucijos, kurių darbuotojai turi tinkamų žinių ir yra išėję tinkamus mokymus, įskaitant atitinkamus Prieglobsčio agentūros mokymus, apie atitinkamas prieglobsčio ir pabėgėlių teisės srityje taikytinas normas, ir kad jie savo veiklą vykdytų deramai laikydamiesi taikytinų etikos principų. Tai turėtų būti taikoma kitų valstybių narių institucijų darbuotojams ir Prieglobsčio agentūros ekspertams, siunčiamiems padėti valstybės narės sprendžiančiajai institucijai nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymus;
- (43) nedarant poveikio tinkamam ir išsamiam tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimui, ir valstybės narės, ir prašytojai yra suinteresuoti, kad sprendimas būtų priimtas kiek įmanoma greičiau. Reikėtų nustatyti maksimalius administracines procedūros terminus, kad tarptautinės apsaugos procedūra būtų racionalizuota. Tokiu būdu prašytojai visose valstybėse narėse turėtų galėti gauti sprendimą dėl savo prašymo per kuo trumpesnę laiką, taip užtikrinant greitą ir veiksmingą procedūrą;
- (44) siekdamas tam tikrais atvejais sutrumpinti bendrą procedūros trukmę, valstybės narės turėtų turėti lankstumo atsižvelgdamos į savo nacionalines reikmes teikti pirmenybę bet kurio prašymo nagrinėjimui kitų, anksčiau pateiktų prašymų atžvilgiu. Pirmenybė prašymų nagrinėjimui turėtų būti teikiama nenukrypstant nuo įprastai taikomų procedūrų, visų pirma nuo priimtino procedūros arba paspartinto nagrinėjimo procedūros, terminų, principų ir garantijų. Todėl šiame reglamente nustatytu reikalavimu nagrinėti tam tikrus prašymus taikant paspartintą arba

pasienio procedūrą neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių lankstumui nuspręsti, teikti ar ne pirmenybę tokiems prašymams. Tam tikromis aplinkybėmis, visų pirma tais atvejais, kai pasienio procedūra taikoma šeimoms su nepilnamečiais vaikais, valstybės narės turėtų teikti pirmenybę jų prašymų nagrinėjimui;

- (45) valstybės narės turėtų turėti galimybę atmesti prašymą kaip nepriimtina, pavyzdžiui, kai šalis, kuri nėra valstybė narė, laikoma pirmąją prieglobsčio šalimi arba saugia trečiaja šalimi prašytojui, arba kai tarptautinis teismas yra nustatęs prašytojui saugų perkėlimą į valstybę narę arba trečiąją šalį, arba kai prašymas pareiškiamas tik po septynių darbo dienų nuo dienos, kurią prašytojas gavo sprendimą grąžinti, su sąlyga, kad jis buvo informuotas apie pasekmes, jei nepareikštų prašymo per tą laikotarpį, ir kad nėra paaiškėję naujų svarbių elementų. Atsižvelgiant į tai, kad BEPS grindžiama tarpusavio pasitikėjimu ir pagrindinių teisių, įskaitant Ženevos konvencija ir Europos žmogaus teisių konvencija grindžiamas teises, laikymosi prezumpcija, tai, kad kita valstybė narė jau suteikė tarptautinę apsaugą, paprastai yra priežastis atmesti to paties prašytojo prašymą kaip nepriimtina. Todėl, jei prašytojui tarptautinė apsauga jau suteikta kitoje valstybėje narėje, valstybės narės turėtų turėti galimybę atmesti prašymą kaip nepriimtina. Be to, prašymas turėtų būti laikomas nepriimtiniu, jei tai yra paskesnis prašymas, pateiktas nesant naujų svarbių elementų;
- (46) kad būtų taikomos pirmosios prieglobsčio šalies ir saugios trečiosios šalies koncepcijos, labai svarbu, kad trečioji šalis, kurios atžvilgiu šios koncepcijos taikomos, būtų Ženevos konvencijos šalis ir jos laikytųsi, nebent ta trečioji šalis savo teisėje ir praktikoje kitu būdu numato veiksmingą apsaugą, atitinkančią pagrindinius žmogaus teisių standartus, pvz., galimybę gauti pakankamai pragyvenimo lėšų tinkamam gyvenimo lygiui užtikrinti atsižvelgiant į bendrą padėtį toje priimančiojoje trečiojoje šalyje, gauti sveikatos priežiūros paslaugas bei būtino ligų gydymo paslaugas ir galimybę gauti išsilavinimą pagal toje trečiojoje šalyje paprastai suteikiamas sąlygas. Tokia veiksminga apsauga turėtų būti teikiama tol, kol pavyksta rasti ilgalaikį sprendimą. Turėtų būti galima trečiąją šalį priskirti prie saugių trečiųjų šalių, išskyrus tam tikras jos teritorijos dalis arba aiškiai identifikuojamas asmenų kategorijas;
- (47) valstybės narės turėtų turėti galimybę taikyti pirmosios prieglobsčio šalies koncepciją kaip nepriimtimumo pagrindą, kai prašytojas naudojosi veiksminga apsauga ir vis dar gali ta apsauga naudotis trečiojoje šalyje, kurioje jo gyvybei ir laisvei negresia pavojus dėl rasės, religijos, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų, kurioje jo atžvilgiu nevykdomas persekiojimas ir jam nekyla realus pavojus patirti didelę žalą, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2024/1347, ir kurioje prašytojas yra apsaugotas nuo grąžinimo į šalį, kurioje jam gali grėsti persekiojimas, ir išsiuntimo pažeidžiant teisę į apsaugą nuo kankinimo ir žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo, kaip nustatyta tarptautinėje teisėje;
- (48) valstybės narės turėtų turėti galimybę taikyti saugios trečiosios šalies koncepciją kaip nepriimtimumo pagrindą, kai prašytojas turi galimybę veiksmingos apsaugos paprašyti ir, jeigu sąlygos yra įvykdytos, ją gauti trečiojoje šalyje, kurioje jo gyvybei ir laisvei negresia pavojus dėl rasės, religijos, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų, kurioje jo atžvilgiu nevykdomas persekiojimas ir jam nekyla realus pavojus patirti didelę žalą, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2024/1347, ir kurioje jis yra apsaugotas nuo grąžinimo į šalį, kurioje jam gali grėsti persekiojimas, ir išsiuntimo pažeidžiant teisę į apsaugą nuo kankinimo ir žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo, kaip nustatyta tarptautinėje teisėje. Vis dėlto valstybių narių sprendžiančiosioms institucijoms turėtų būti palikta teisė vertinti prašymo esmę, net jei tenkinamos sąlygos, kad prašymas būtų laikomas nepriimtiniu, visų pirma tais atvejais, kai jos yra įpareigotos tai daryti laikantis nacionalinių pareigų. Saugios trečiosios šalies koncepciją valstybė narė turėtų galėti taikyti tik jeigu tarp prašytojo ir trečiosios šalies yra ryšys, kuriuo remiantis prašytojui būtų pagrįsta vykti į tą šalį. Ryšys tarp prašytojo ir saugios trečiosios šalies galėtų būti laikomas nustatytu visų pirma tuo atveju, kai toje šalyje yra prašytojo šeimos narių arba kai prašytojas toje šalyje nuolat gyveno ar buvo apsisitojęs;
- (49) saugumo prezumpcija dėl trečiųjų šalių, su kuriomis sudaryti šiame reglamente nurodytos rūšies susitarimai, netaikoma tuo atveju, jei tokie susitarimai yra sustabdyti pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalį;

- (50) pirmosios prieglobsčio šalies ir saugios trečiosios šalies koncepcijos neturėtų būti taikomos prašytojui, kuris prašymą nagrinėjančioje valstybėje narėje pareiškia ir turi teisę naudotis Tarybos direktyvoje 2003/86/EB⁽¹¹⁾ arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/38/EB⁽¹²⁾ nustatytais teisėmis kaip trečiosios šalies piliečio arba Sąjungos piliečio šeimos narys;
- (51) vertinant, ar trečioji šalis atitinka šiame reglamente nustatytus veiksmingos apsaugos kriterijus, galimybė gauti pakankamai pragyvenimo lėšų tinkamam gyvenimo lygiui užtikrinti turėtų būti suprantama kaip apimanti galimybę gauti maisto, aprangą, būstą ar pastogę ir teisę dirbti mokamą darbą, pavyzdžiui, galimybę dalyvauti darbo rinkoje, ne mažiau palankiomis sąlygomis nei tos, kurios paprastai tomis pačiomis aplinkybėmis taikomos asmenims, kurie nėra trečiosios šalies piliečiai;
- (52) tam, kad valstybės narės galėtų atmesti prašymą kaip nepriimtina remdamosi pirmosios prieglobsčio šalies arba saugios trečiosios šalies koncepcijomis, turėtų būti atliekamas individualus konkrečių prašytojo aplinkybių vertinimas, įskaitant prašytojo pateiktus elementus, paaiškinančius, kodėl šios koncepcijos jam neturėtų būti taikytinos. Kai prašytojas yra nelydimas nepilnametis, kompetentinga institucija turėtų atsižvelgti į vaiko interesus, ypač į tai, ar yra sudarytos tvarios ir tinkamos priežiūros ir globos sąlygos;
- (53) prašymas neturėtų būti atmestas kaip nepriimtinas remiantis pirmosios prieglobsčio šalies arba saugios trečiosios šalies koncepcijomis, jei jau priimtino nagrinėjimo etape yra aišku, kad atitinkama trečioji šalis prašytojo nepriims arba pakartotinai neįleis. Be to, jei prašytojas galiausiai nepriimamas arba pakartotinai neįleidžiamas į trečiąją šalį po to, kai prašymas buvo atmestas kaip nepriimtinas, prašytojui vėl turėtų būti suteikta galimybė naudotis tarptautinės apsaugos procedūra pagal šį reglamentą;
- (54) tarptautinės apsaugos prašymą reikia nagrinėti iš esmės tam, kad būtų nustatyta, ar prašytojas priskiriamas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Reglamentą (ES) 2024/1347. Prašymo nagrinėti iš esmės nereikia, kai jis pagal šį reglamentą atmetamas kaip nepriimtinas, kai pagal Reglamentą (ES) 2024/1351 atsakinga yra kita valstybė narė arba kai prašymas paskelbiamas netiesiogiai ar tiesiogiai atsiimtu;
- (55) prašymo nagrinėjimas turėtų būti paspartintas ir baigtas ne vėliau kaip per tris mėnesius nedaugeliu atvejų, įskaitant atvejus, kai prašytojas atvyksta iš saugios kilmės šalies arba pareiškia prašymą tik siekdamas atidėti sprendimo dėl išsiuntimo vykdymą arba tą vykdymą sutrukdyti, arba kai esama rimtų susirūpinimų keliančių aspektų dėl nacionalinio saugumo ar viešosios tvarkos. Paspartinio nagrinėjimo procedūrą nelydimiems nepilnamečiams valstybės narės turėtų galėti taikyti tik šiame reglamente nustatytais ribotomis aplinkybėmis;
- (56) sparčių ir teisingų procedūrų visiems prašytojams tikslais ir siekdamas užtikrinti, kad nebūtų nepagrįstai pratęsiamas prašytojų, kurie neturi teisės į tarptautinę apsaugą, įskaitant trečiųjų šalių piliečius, kuriems pagal Reglamentą (ES) 2018/1806 netaikomas reikalavimas turėti vizą, buvimas Sąjungoje, valstybės narės turėtų sparčiau nagrinėti prašymus tų prašytojų, kurie yra trečiosios šalies piliečiai, arba asmenų be pilietybės atveju – buvę nuolatiniai trečiosios šalies gyventojai, kai tos šalies atžvilgiu priimtų sprendimų, kuriais suteikiama tarptautinė apsauga, dalis yra ne didesnė nei 20 %, palyginti su bendru tos trečiosios šalies atžvilgiu priimtų sprendimų skaičiumi, atsižvelgdamos į, *inter alia*, reikšmingus pirmosios instancijos sprendimų ir galutinių sprendimų skirtumus. Kai nuo susijusių Eurostato duomenų paskelbimo atitinkamoje trečiojoje šalyje įvyko reikšmingas pokytis ir atsižvelgiant į apibendrintas gaires pagal Reglamento (ES) 2021/2303 11 straipsnį arba kai prašytojas priklauso specifinei asmenų kategorijai, kurios atžvilgiu žemas prašymų patenkinimo rodiklis negali būti laikomas reprezentatyviu (vertinant jai priklausančių asmenų apsaugos poreikius) dėl specifinio persekiojimo pagrindo, prašymo nagrinėjimas neturėtų būti spartinamas. Atvejais, kai trečioji šalis gali būti laikoma prašytojui saugia kilmės šalimi arba saugia trečiąja šalimi, kaip tai suprantama šiame reglamente, turėtų būti ir toliau atitinkamai laikomi atskiru paspartinto nagrinėjimo procedūros arba priimtino procedūros pagrindu;
- (57) daug tarptautinės apsaugos prašymų pateikiama prie valstybės narės išorės sienos arba tranzito zonoje, be kita ko, juos pateikia asmenys, sulaikyti dėl neteisėto išorės sienos kirtimo, t. y. tuo metu, kai neteisėtai kertama išorės siena arba šalia tos išorės sienos po jos kirtimo, arba asmenys, išlaipinti po paieškos ir gelbėjimo operacijos. Siekiant atlikti tapatybės nustatymo, saugumo ir sveikatos patikrinimą prie išorės sienos ir nukreipti atitinkamus trečiųjų šalių

(11) 2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą (OL L 251, 2003 10 3, p. 12).

(12) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

piliečius ir asmenis be pilietybės susijusioms procedūroms, reikalingas tikrinimas. Atlikus tikrinimą, trečiųjų šalių piliečiai ir asmenys be pilietybės turėtų būti nukreipiami tinkamai prieglobsčio arba grąžinimo procedūrai arba turėtų būti atsisakoma leisti jiems atvykti. Todėl reikia nustatyti etapą iki atvykimo, apimančių tikrinimą ir prieglobsčio ir grąžinimo pasienio procedūras. Tarp visų atitinkamų procedūrų etapų visais neteisėto atvykimo atvejais turi būti nustatytos nuoseklios ir veiksmingos sąsajos;

- (58) prieglobsčio ir grąžinimo pasienio procedūros tikslas turėtų būti prie išorės sienų sparčiai iš principo įvertinti, ar prašymai nėra nepagrįsti ar nepriimtini, ir greitai grąžinti asmenis, neturinčius teisės likti šalyje, tokiu būdu, kad būtų visapusiškai laikomasi negrąžinimo principo, kartu užtikrinant, kad asmenys, kurių prašymai yra pagrįsti, būtų nukreipiami įprastai procedūrai ir jiems būtų greitai suteikiama galimybė gauti tarptautinę apsaugą. Todėl valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti, kad tarptautinės apsaugos prašytojai paprastai gyventų prie išorės sienos ar netoli jos arba tranzito zonoje, arba kitose jų teritorijoje paskirtose vietovėse, kad būtų galima įvertinti prašymų priimtinumą. Aiškiai apibrėžtais atvejais valstybės narės turėtų turėti galimybę numatyti prašymo nagrinėjimą iš esmės, o jei prašymas atmetamas – atitinkamų trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės grąžinimą. Siekdamas vykdyti prieglobsčio pasienio procedūrą ir grąžinimo pasienio procedūrą, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/1349⁽¹³⁾, valstybės narės turėtų imtis reikiamų priemonių, kad nustatytų tinkamus pajėgumus, kiek tai susiję su priėmimu ir žmogiškaisiais išteklių, visų pirma kvalifikuotais ir gerai parengtais darbuotojais, reikalingus bet kuriuo metu išnagrinėti nustatytą prašymų skaičių ir užtikrinti sprendimų grąžinti vykdymą;
- (59) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas apskaičiuojant skaičius, atitinkančius kiekvienos valstybės narės tinkamus pajėgumus ir didžiausią prašymų skaičių, kuri valstybė narė turi išnagrinėti pagal pasienio procedūrą per metus, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tinkami valstybės narės pajėgumai turėtų būti nustatomi taikant formulę, grindžiamą neteisėto sienos kirtimo atvejų, apie kuriuos valstybės narės praneša Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1896⁽¹⁴⁾ įsteigta Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai (toliau – *Frontex*), taip pat įskaitant po paieškos ir gelbėjimo operacijų atvykusius asmenis, ir atsisakymo leisti atvykti prie išorės sienos atvejų pagal Eurostato duomenis bendra suma, apskaičiuota per trejų metų laikotarpį. Kai pagal šį reglamentą priimamas įgyvendinimo aktas, jo priėmimas turėtų būti derinamas su metinės Europos prieglobsčio ir migracijos ataskaitos pagal Reglamentą (ES) 2024/1351, kurioje įvertinama padėtis visuose migracijos maršrutuose ir visose valstybėse narėse, priėmimu. Kaip papildomas stabilumo ir nuspėjamumo elementas turėtų būti nustatytas didžiausias prašymų, kuriuos valstybė narė per metus turėtų išnagrinėti pagal pasienio procedūrą, skaičius, kuris būtų keturis kartus didesnis už tos valstybės narės tinkamus pajėgumus. Nustatant valstybės narės pareigos sukurti tinkamus pajėgumus mastą, turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į valstybei narei susirūpinimą keliančius aspektus dėl nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos. Apskaičiuojant tinkamus pajėgumus, turėtų būti atsižvelgiama tik į prašymus, kuriems taikoma pasienio procedūra;
- (60) valstybės narės turėtų vertinti prašymus taikydamos pasienio procedūrą, kai prašytojas kelia grėsmę nacionaliniam saugumui ar viešajai tvarkai, kai prašytojas, po to, kai jam buvo suteikta visapusiška galimybė nurodyti tinkamą priežastį, laikomas tyčia suklaidinusi valdžios institucijas, nes teikė melagingą informaciją ar suklastotus dokumentus arba nepateikė svarbios informacijos ar dokumentų, susijusių su jo tapatybe ar pilietybe, kurie galėjo neigiamai paveikti sprendimą, ir kai yra tikėtina, kad prašymas yra nepagrįstas, nes prašytojas yra šalis, kurios atžvilgiu priimtų sprendimų, kuriais suteikiama tarptautinė apsauga, dalis yra ne didesnė nei 20 %, palyginti su bendru tos trečiosios šalies atžvilgiu priimtų sprendimų skaičiumi, pilietis. Siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento 50 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Kitais atvejais, pvz., kai prašytojas yra iš saugios kilmės šalies ar saugios trečiosios šalies, taikyti pasienio procedūrą valstybėms šalims turėtų būti neprivaloma;
- (61) pagal Direktyvos (ES) 2024/1346 IV skyrių valstybės narės, teikdamos priėmimo centrus prieglobsčio pasienio procedūrai atlikti, privalo atsižvelgti į ypatingą pažeidžiamų asmenų, įskaitant nepilnamečius, asmenis su negalia ir vyresnio amžiaus asmenis, padėtį ir poreikius. Todėl tokiems asmenims turėtų būti leidžiama taikyti pasienio procedūrą tik tuo atveju, jei priėmimo sąlygos pagal tą procedūrą atitinka tos direktyvos IV skyriuje nustatytus

⁽¹³⁾ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1349, kuriuo nustatoma grąžinimo pasienio procedūra ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1148 (OL L, 2024/1349, 2024 5 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>).

⁽¹⁴⁾ 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL L 295, 2019 11 14, p. 1).

reikalavimus. Be to, jei priėmimo sąlygos, kuriomis galima naudotis vykdant pasienio procedūrą, nebeatitinka tos direktyvos IV skyriuje nustatytų reikalavimų ir standartų, atitinkamiems asmenims pasienio procedūra turėtų būti nebetaikoma;

- (62) taip pat gali būti aplinkybių, kai, neatsižvelgiant į turimas patalpas, dėl ypatingos prašytojų padėties ar specialių poreikių jie bet kuriuo atveju negalėtų būti įleisti į pasienio procedūrą arba joje likti. Šiomis aplinkybėmis pasienio procedūra neturėtų būti taikoma arba turėtų būti nebetaikoma, kai prašytojams, kuriems reikia specialių procedūrinių garantijų, neįmanoma suteikti būtinos paramos, arba kai tai pateisinama sveikatos sumetimais, įskaitant priezastis, susijusias su asmens psichikos sveikata. Be to, atsižvelgiant į vaiko teisių svarbą ir poreikį paisyti vaiko interesų, nelydimiems nepilnamečiams paprastai neturėtų būti taikoma pasienio procedūra, nebent yra pagrįstų priežasčių manyti, kad nepilnamečis kelia pavojų valstybės narės nacionaliniam saugumui ar viešajai tvarkai arba prašytojas buvo priverstinai išsiųstas dėl rimtų nacionalinio saugumo ar viešosios tvarkos priežasčių pagal nacionalinę teisę;
- (63) pasienio procedūra neturėtų būti taikoma arba turėtų būti nebetaikoma ir tuomet, kai dėl šios procedūros taikymo prašytojai būtų sulaikomi tokiomis aplinkybėmis, kai netenkinamos asmenų sulaikymo sąlygos ir sulaikymui taikomos garantijos, kaip išdėstyta Direktyvoje (ES) 2024/1346;
- (64) atsižvelgiant į tai, kad pasienio procedūros tikslas, *inter alia*, yra sudaryti sąlygas skubiai įvertinti prašymus, kurie gali būti nepriimtini arba nepagrįsti, kad būtų galima greitai grąžinti tuos, kurie neturi teisės būti šalyje, ta procedūra neturėtų būti taikoma arba turėtų būti nebetaikoma, jei sprendžiančioji institucija mano, kad prašymo atmetimo kaip nepriimtino arba paspartinto nagrinėjimo procedūros taikymo pagrindai yra netaikytini arba nebetaikytini;
- (65) taikydamos pasienio procedūrą tarptautinės apsaugos prašymams nagrinėti, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad pagal Direktyvą (ES) 2024/1346 būtų reikiamai pasirūpinta prašytojų apgyvendinimu paprastai prie išorės sienos ar tranzito zonose arba netoli jų. Valstybės narės gali nagrinėti prašymus prie išorės sienos ne toje vietovėje, kur pareikštas prieglobsčio prašymas, perkeldamos prašytojus į konkrečią vietovę prie atitinkamos valstybės narės išorės sienos ar netoli jos arba į kitas jos teritorijoje paskirtas vietas, kur yra tinkamos patalpos. Valstybėms narėms turėtų būti palikta teisė spręsti, kuriose konkrečiose vietovėse gali būti įrengtos tokios patalpos. Tačiau valstybės narės turėtų siekti sumažinti poreikį šiuo tikslu perkelti prašytojus ir todėl turėtų siekti įrengti tokias pakankamai talpias patalpas prie sienos perėjimo punktų ar išorės sienos ruožų, kur pareiškiami dauguma tarptautinės apsaugos prašymų, taip pat atsižvelgdamos į išorės sienos ilgį ir sienos perėjimo punktų ar tranzito zonų skaičių. Jos turi pranešti Komisijai apie konkrečias vietas, kuriose bus vykdomos pasienio procedūros;
- (66) atsižvelgiant į tai, kad tam tikros patalpos gali būti sunkiai prieinamos vietose, valstybės narės turėtų užtikrinti tinkamą prieigą prie tokių patalpų jose dirbantiems darbuotojams;
- (67) taikydamos šio reglamento nuostatas, kurios gali daryti poveikį nepilnamečiams, valstybės narės visų pirma turėtų atsižvelgti į vaiko interesus. Šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į specialiuosius nepilnamečių priėmimo poreikius, kai taikoma pasienio procedūra ir prašytojų skaičius konkrečiu metu viršija tinkamus valstybės narės pajėgumus, ta valstybė narė, sprenddama, kam taikyti pasienio procedūrą, neturėtų teikti pirmenybės nepilnamečiams ir jų šeimos nariams, nebent dėl rimtų priežasčių laikoma, kad jie kelia pavojų valstybės narės nacionaliniam saugumui ir viešajai tvarkai. Kai pasienio procedūra nepilnamečiams ir jų šeimos nariams taikoma, jų prašymų nagrinėjimui turėtų būti teikiama pirmenybė. Nepilnamečių ir jų šeimos narių priėmimo centrai turėtų atitikti jų poreikius, visapusiškai laikantis Direktyvos (ES) 2024/1346. Atsižvelgiant į tai, kad apsaugoti vaikus yra ypač svarbu, ir kai iš informacijos, gautos vykdant stebėseną pagal Reglamentą (ES) 2021/2303, matyti, kad valstybė narė nesilaiko nepilnamečių ir jų šeimos narių priėmimo reikalavimų, Komisija turėtų rekomenduoti sustabdyti pasienio procedūros taikymą šeimoms su nepilnamečiais, o atitinkama valstybė narė turėtų informuoti Komisiją apie priemones, kurių imtasi Komisijos rekomendacijoje nurodytiems trūkumams pašalinti. Rekomendacija turėtų būti skelbiama viešai;
- (68) tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimui taikoma pasienio procedūra turėtų būti kuo trumpesnė, kartu užtikrinant visapusišką ir teisingą prašymų nagrinėjimą. Bet kuriuo atveju ji neturėtų viršyti 12 savaičių, įskaitant atsakingos valstybės narės nustatymą. Valstybės narės turėtų galėti šį terminą pratęsti iki 16 savaičių, kai asmuo perduodamas pagal Reglamentą (ES) 2024/1351. Šis terminas turėtų būti suprantamas kaip atskiras prieglobsčio pasienio procedūrai nustatytas terminas, laikotarpį skaičiuojant nuo prašymo užregistravimo iki tol, kai prašytojas

nebeturi teisės pasilikti ir jam neleista pasilikti. Per šį laikotarpį valstybės narės turi teisę nacionalinėje teisėje nustatyti terminą ir administraciniams, ir įvairiems tolesniems procedūriniais veiksmais, tačiau tai jos turėtų padaryti taip, kad užtikrintų, kad nagrinėjimo procedūra būtų baigta, o paskui, jei aktualu, sprendimas dėl prašymo leisti pasilikti ir, jei taikytina, sprendimas dėl apskundimo būtų priimti per 12 savaičių arba, jei taikytina, per 16 savaičių. Jeigu visgi valstybė narė nepriėmė atitinkamų sprendimų, pasibaigus tam laikotarpiui prašytojui, taikant ribotas išimtis, turėtų būti leista atvykti į valstybės narės teritoriją, kad būtų tęsiama atitinkama procedūra. Tačiau atvykti į teritoriją neleidžiama, kai prašytojas neturi teisės pasilikti, kai jis nepaprašė leisti pasilikti apskundimo procedūros tikslais arba kai teismas nusprendė, kad jam neturi būti leista pasilikti, kol nebaigta apskundimo procedūra. Tokiais atvejais siekiant užtikrinti tęstinumą tarp prieglobsčio procedūros ir grąžinimo procedūros, grąžinimo procedūra taip pat vykdoma Reglamente (ES) 2024/1349 numatytos grąžinimo pasienio procedūros kontekste neviršijant 12 savaičių laikotarpio;

- (69) nors pasienio procedūra, taikoma tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimui, gali būti taikoma nesulaikant asmens, valstybės narės vis dėlto turėtų galėti per pasienio procedūrą taikyti sulaikymo pagrindus pagal Direktyvos (ES) 2024/1346 nuostatas, kad galėtų nuspręsti dėl prašytojo teisės atvykti į teritoriją. Jeigu tokios procedūros metu asmuo sulaikomas, turėtų būti taikomos tos direktyvos nuostatos dėl sulaikymo, įskaitant garantijas sulaikytiems prašytojams, sulaikymo sąlygas, teisminę kontrolę ir tai, kad kiekvienu atveju reikalingas individualus vertinimas. Nepilnamečiai paprastai neturėtų būti sulaikomi. Nepilnamečiai gali būti sulaikomi tik išimtinėmis aplinkybėmis, sulaikymą taikant kaip kraštutinę priemonę, nustačius, kad negalima efektyviai taikyti kitų švelnesnių alternatyvių priemonių, *inter alia*, apgyvendinimo su laisvės atėmimu nesusijusiose bendruomeninėse vietose, ir įvertinus, kad sulaikymas atitinka nepilnamečių interesus pagal Direktyvos (ES) 2024/1346 nuostatas;
- (70) kai prašymas atmetamas pasienio procedūros kontekste, dėl atitinkamo prašytojo, trečiosios šalies piliečio ar asmens be pilietybės turėtų būti nedelsiant priimamas sprendimas grąžinti arba, kai tenkinamos atitinkamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/399⁽¹⁵⁾ išdėstytos sąlygos, atsisakoma leisti atvykti. Siekiant užtikrinti vienodą požiūrį į visus trečiųjų šalių piliečius ir asmenis be pilietybės, kurių prašymas buvo atmetas vykdamas pasienio procedūrą, kai valstybė narė nusprendžia netaikyti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/115/EB⁽¹⁶⁾ nuostatų, vadovaudamasi joje išdėstyta nukrypti leidžiančia nuostata, trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės, ir kai ta valstybė narė nepriima sprendimo grąžinti atitinkamą trečiosios šalies pilietį, atitinkamam prašytojui, trečiosios šalies piliečiui ar asmeniui be pilietybės taikoma tvarka ir apsaugos lygis turėtų atitikti Direktyvos 2008/115/EB nuostatą dėl palankesnių nuostatų trečiųjų šalių piliečiams, kuriems ta direktyva netaikoma, ir turėtų būti lygiaverčiai tvarkai ir apsaugos lygiui, kurie taikomi asmenims, kurių atžvilgiu priimamas sprendimas dėl grąžinimo;
- (71) pasienio procedūra turėtų būti vykdoma visapusiškai laikantis Chartijos ir Sąjungos teisės. Kiekviena valstybė narė tame kontekste turėtų numatyti su pasienio procedūra susijusių pagrindinių teisių stebėseną, atitinkančią Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/1356⁽¹⁷⁾ nustatytus kriterijus;
- (72) pagal savo atitinkamus įgaliojimus Sąjungos agentūros, visų pirma Prieglobsčio agentūra, turėtų galėti valstybių narių ir Komisijos prašymu joms teikti paramą, kad būtų užtikrintas tinkamas šio reglamento, įskaitant su paspartintomis ir pasienio procedūromis susijusias šio reglamento nuostatas, įgyvendinimas ir veikimas. Sąjungos agentūros, visų pirma Prieglobsčio agentūra, valstybei narei gali pasiūlyti konkrečią paramą;
- (73) valstybė narė, kuriai prašytojas perduodamas pagal Reglamentą (ES) 2024/1351, turėtų turėti galimybę išnagrinėti prašymą taikydama pasienio procedūrą su sąlyga, kad prašytojui dar nebuvo leista atvykti į atitinkamų valstybių narių teritoriją ir yra tenkinamos tokios procedūros taikymo valstybėje narėje, iš kurios perduodamas prašytojas, ir valstybėje narėje, į kurią prašytojas perduodamas, sąlygos;
- (74) viešosios tvarkos sąvoka, *inter alia*, gali apimti teistumą už sunkaus nusikaltimo įvykdymą;

⁽¹⁵⁾ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

⁽¹⁶⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL L 348, 2008 12 24, p. 98).

⁽¹⁷⁾ 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1356, kuriuo nustatomas trečiųjų šalių piliečių tikrinimas prie išorės sienų ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/817 (OL L, 2024/1356, 2024 5 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

- (75) jei prašytojas gali nurodyti rimtą priežastį, tai, kad jis atvyko neturėdamas dokumentų arba naudojosi suklustotais dokumentais, nereiškia *per se*, kad automatiškai turi būti taikomos paspartinto nagrinėjimo ar pasienio procedūros;
- (76) kai prašytojas nesilaiko tam tikrų šiuo reglamentu, Reglamentu (ES) 2024/1351 arba Direktyva (ES) 2024/1346 nustatytų pareigų, prašymas turėtų būti toliau nenagrinėjamas ir iš esmės turėtų būti atmestas kaip netiesiogiai atsiimtas arba paskelbtas tokiu, o bet koks naujas to paties prašytojo po to sprendimo valstybėse narėse pateiktas prašymas turėtų būti laikomas paskesniu prašymu. Jeigu asmuo pareiškė paskesnę prašymą kitoje valstybėje narėje ir yra perduodamas atsakingai valstybei narėi pagal Reglamentą (ES) 2024/1351, atsakinga valstybė narė neturėtų būti įpareigota nagrinėti kitoje valstybėje narėje pareikšto prašymo;
- (77) jei prašytojas paskesnę prašymą pareiškia nepateikdamas naujų elementų, kurie reikšmingai padidintų jo priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų tikimybę arba kurie būtų susiję su priežastimis, dėl kurių ankstesnis prašymas buvo atmestas kaip nepriimtinas, tam paskesniajam prašymui nauja išsamaus nagrinėjimo procedūra neturėtų būti taikoma. Tokiais atvejais prašymai po preliminaraus nagrinėjimo turėtų būti atmetami kaip nepriimtini pagal *res judicata* principą. Preliminarus nagrinėjimas turėtų būti atliekamas remiantis rašytiniais pareiškimais arba asmeniniu pokalbiu. Asmeninio pokalbio galima atsisakyti visų pirma tais atvejais, kai, remiantis rašytiniais pareiškimais, akivaizdu, kad prašyme nepateikta naujų elementų. Paskesnių prašymų atveju galima daryti išimtis dėl asmens teisės pasilikti valstybės narės teritorijoje;
- (78) prašytojui, kuris paskutinę akimirką pateikia paskesnę prašymą vien tam, kad vilkintų ar trikdytų savo išsiuntimą, neturėtų būti leidžiama pasilikti, kol bus priimtas galutinis sprendimas, kuriuo paskelbiama, kad prašymas nepriimtinas, tais atvejais, kai sprendžiančiajai institucijai iškart tampa aišku, kad nepateikta jokių naujų elementų ir nėra jokios grąžinimo į šalį, kurioje asmeniui gali grėsti persekiojimas, rizikos. Sprendžiančioji institucija pagal nacionalinės teisės aktus turėtų priimti sprendimą, kuriame patvirtinama, kad tenkinami šie leidimo pasilikti nesuteikimo prašytojui kriterijai;
- (79) vienas iš svarbiausių tarptautinės apsaugos prašymo pagrįstumo kriterijų – prašytojo saugumas jo kilmės šalyje. Atsižvelgiant į tai, kad Reglamentu (ES) 2024/1347 siekiama aukšto suderinimo lygmens priskiriant trečiųjų šalių piliečius ir asmenis be pilietybės prie tarptautinės apsaugos gavėjų, šiuo reglamentu nustatomi bendri trečiųjų šalių priskyrimo prie saugių kilmės šalių kriterijai, atsižvelgiant į poreikį sustiprinti saugios kilmės šalies koncepcijos, kaip esminės priemonės, padedančios sparčiai išnagrinėti tikėtinais nepagrįstus prašymus, taikymą;
- (80) turėtų būti galima trečiąją šalį priskirti prie saugių kilmės šalių, išskyrus konkrečias jos teritorijos dalis arba aiškiai identifikuojamas asmenų kategorijas. Be to, tai, kad trečioji šalis yra įtraukta į saugių kilmės šalių sąrašą, negali būti absoliuti saugumo garantija tos šalies piliečiams, netgi tiems, kurie nepriklauso asmenų, kuriems taikoma tokia išimtis, kategorijai, todėl tai nereiškia, kad nereikia deramai nagrinėti kiekvieną tarptautinės apsaugos prašymą. Atsižvelgiant į patį priskyrimui būtino įvertinimo pobūdį, jį atliekant galima atsižvelgti tik į tos šalies bendras, civilines, teises ir politines aplinkybes bei į tai, ar persekiojimo, kankinimo, nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo vykdytojams, toje šalyje pripažintiems atsakingais už šiuos veiksmus, praktiškai yra taikomos sankcijos. Dėl šios priežasties saugios kilmės šalies koncepcija turėtų būti taikoma tik su sąlyga, kad atliekant individualų vertinimą prašytojas negali pateikti elementų, pagrindžiančių, kodėl saugios kilmės šalies koncepcija jam netaikytina;
- (81) Sąjungos lygmeniu priskiriant prie saugių kilmės šalių ir saugių trečiųjų šalių, turėtų būti panaikinami kai kurie esami skirtumai tarp valstybių narių nacionalinių saugių šalių sąrašų. Nors valstybėms narėms turėtų būti palikta teisė taikyti ar priimti teisės aktus, leidžiančius nacionaliniu lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių priskirti trečiąsias šalis, kurios Sąjungos lygmeniu nėra priskirtos prie saugių trečiųjų šalių ar saugių kilmės šalių, toks bendras priskyrimas ar sąrašas turėtų užtikrinti, kad visos valstybės narės vienodai taikytų koncepcijas prašytojų, kurių kilmės šalys yra priskirtos prie saugių šalių, arba kuriems egzistuoja saugi trečioji šalis, atžvilgiu. Tai turėtų padėti suvienodinti procedūrų taikymą ir tokiu būdu taip pat atgrasyti tarptautinės apsaugos prašytojus nuo antrinio judėjimo;
- (82) Komisija, padedama Prieglobsčio agentūros, turėtų peržiūrėti padėtį trečiosiose šalyse, kurios prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių yra priskirtos Sąjungos lygmeniu. Reikšmingai pablogėjus padėčiai tokioje trečiojoje šalyje ir atlikus pagrįstą vertinimą, Komisija turėtų galėti deleguotuoju aktu ribotam laikotarpiui sustabdyti tos trečiosios šalies priskyrimą Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių. Komisija taip pat turėtų turėti galimybę šešių mėnesių laikotarpiui pratęsti trečiosios šalies priskyrimo Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių sustabdymą, su galimybe tą pratęsimą vieną kartą atnaujinti. Siekiant reaguoti

į reikšmingą padėties trečiojoje šalyje, Sąjungos lygmeniu priskirtoje prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių, pablogėjimą pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl tos trečiosios šalies priskyrimo Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių sustabdymo šešių mėnesių laikotarpiui, jei remdamasi pagrįstu įvertinimu Komisija laiko, kad nebetenkinamos šiame reglamente nustatytos sąlygos, ir šešių mėnesių laikotarpiui pratęsti trečiosios šalies priskyrimo Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių sustabdymą, su galimybe tą pratęsimą vieną kartą atnaujinti. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁸⁾ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus turi gauti tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams turi būti sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (83) Komisija turėtų nuolat peržiūrėti padėtį toje trečiojoje šalyje, atsižvelgdama, *inter alia*, į valstybių narių ir Prieglobsčio agentūros teikiamą informaciją apie paskesnius padėties toje trečiojoje šalyje pokyčius. Be to, šiuo atveju per 3 mėnesius nuo deleguotojo akto, kuriuo sustabdomas trečiosios šalies priskyrimas prie saugių šalių, priėmimo Komisija pagal įprastą teisėkūros procedūrą turėtų pasiūlyti dalinį pakeitimą, kuriuo tos trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių šalių būtų panaikintas. Pagrįstą vertinimą Komisija turėtų atlikti remdamasi įvairiais jai prieinamais informacijos šaltiniais, visų pirma trečiųjų šalių, kurioms Europos Vadovų Taryba suteikė šalies kandidatės statusą, metinėmis pažangos ataskaitomis, reguliariomis Europos išorės veiksmų tarnybos ataskaitomis ir informacija, kurią pateikia valstybės narės, Prieglobsčio agentūra, Jungtinių Tautų vyriausiasis pabėgėlių reikalų komisaras, Europos Taryba ir kitos atitinkamos tarptautinės organizacijos;
- (84) kai deleguotasis aktas ir jo pratęsimai baigia galioti, o naujas deleguotasis aktas nėra priimtas, trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių neturėtų likti sustabdytas. Tai neturėtų daryti poveikio jokiai pasiūlytam pakeitimui dėl trečiosios šalies priskyrimo panaikinimo;
- (85) Komisija, padedama Prieglobsčio agentūros, turėtų peržiūrėti padėtį trečiojoje šalyje, kurių priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių kilmės šalių arba saugių trečiųjų šalių panaikintas, įskaitant atvejus, kai valstybė narė informuoja Komisiją, kad remdamasi pagrįstu įvertinimu ji mano, jog įvykus padėties toje trečiojoje šalyje pokyčiams šalis vėl atitinka šiame reglamente nustatytas priskyrimo prie saugių šalių sąlygas. Tokiu atveju valstybės narės galėtų priskirti tą trečiąją šalį prie saugių kilmės šalių arba saugių trečiųjų šalių nacionaliniu lygmeniu tik tiek, kiek Komisija nepaprieštarauja tokiam priskyrimui per dvejų metų laikotarpį nuo dienos, kai panaikinamas tos trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių. Jei Komisija laiko, kad šios sąlygos įvykdytos, ji gali pasiūlyti priskyrimo Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių dalinį pakeitimą, kad būtų įtraukta ši trečioji šalis;
- (86) kalbant apie pabėgėlio ar papildomos apsaugos statuso panaikinimą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, būtų deramai informuoti apie galimą jų statuso persvarstymą ir jiems būtų suteikta galimybė per pagrįstą laikotarpį pateikti savo požiūrį rašytiniu pareiškimu ir per asmeninį pokalbį prieš institucijoms priimant motyvuotą sprendimą panaikinti jų statusą;
- (87) dėl tarptautinės apsaugos prašymų priimtiems sprendimams, kuriais jie atmetami kaip nepriimtini, nepagrįsti arba akivaizdžiai nepagrįsti, kiek tai susiję su pabėgėlio ar papildomos apsaugos statusu, ar kaip netiesiogiai atsiimti, taip pat sprendimams dėl pabėgėlio arba papildomos apsaugos statuso panaikinimo, turėtų būti taikoma teisė į veiksmingą teisinę gynybą teisme, laikantis visų Chartijos 47 straipsnyje nustatytų reikalavimų ir sąlygų. Siekiant užtikrinti procedūros veiksmingumą, prašytojas turėtų pateikti savo skundą per nustatytą terminą. Kad prašytojas galėtų laikytis šių terminų ir siekiant užtikrinti veiksmingą galimybę pasinaudoti teismine peržiūra, jam turėtų būti suteikta teisė į nemokamą teisinę pagalbą ir atstovavimą. Tai neturėtų daryti poveikio tarptautinės apsaugos prašytojų arba asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, galimybei pasinaudoti kitomis nacionaliniu lygmeniu numatytais bendrai taikomomis teisių gynimo priemonėmis, kurios nėra konkrečiai susijusios su tarptautinės apsaugos suteikimo arba panaikinimo procedūra;

⁽¹⁸⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (88) kai kuriose valstybėse narėse, be to, kas reikalaujama pagal šį reglamentą, pagal teises procesines nuostatas reikalaujama, kad būtų pateiktas antro lygio skundas. Laikantis proporcingumo bei subsidiarumo principų ir tinkamai atsižvelgiant į valstybių narių procesinę autonomiją, taip pat į šio reglamento tikslus, tikslinga numatyti lanksčią galutinio sprendimo apibrėžtį darant nuorodą į nacionalinę teisę, susitariant, kad valstybės narės turėtų numatyti bent šio reglamento V skyriuje nustatytas teisių gynimo priemones, kol sprendimas pagal nacionalinę teisę tampa galutiniu. Jei paskesnis prašymas buvo pareikštas prieš sprendimui dėl ankstesnio prašymo tampant galutiniu, jis turėtų būti laikomas papildomu pareiškimu ir atitinkamai nagrinėjamas vykdomos administracinės ar apskundimo procedūros kontekste;
- (89) teismo sąvoka yra Sąjungos teisėje reglamentuojama sąvoka, kaip ją aiškina Europos Sąjungos Teisingumo Teismas. Ta sąvoka, šalia kitų elementų, gali reikšti tik instituciją, veikiančią kaip trečiasis asmuo institucijos, priėmusios sprendimą, kuris yra proceso dalykas, atžvilgiu. Ta institucija turėtų vykdyti teismines funkcijas, o tai, ar ta institucija pagal nacionalinę teisę laikoma teismu, nėra lemiamas veiksnys. Šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių kompetencijai organizuoti savo nacionalinę teismų sistemą ir nustatyti apeliacinių instancijų skaičių. Kai nacionalinėje teisėje numatyta galimybė teikti tolesnius skundus dėl sprendimo dėl pirmojo skundo arba paskesnių skundų, tokių skundų nagrinėjimo procedūra ir stabdomasis poveikis turėtų būti reglamentuojami nacionalinėje teisėje, laikantis Sąjungos teisės ir tarptautinių įsipareigojimų;
- (90) siekdamas taikyti apskundimo procedūrą, valstybės narės galėtų numatyti, kad pirmosios instancijos teismo posėdžiai galėtų būti rengiami vaizdo konferencijos būdu, su sąlyga, kad yra įdiegtos tam reikalingos priemonės;
- (91) kad prašytojas sprendimo atmesti tarptautinės apsaugos prašymą atžvilgiu galėtų įgyvendinti savo teisę į veiksmingą teisinę gynybą bet koks sprendimo grąžinti taikymas turėtų būti automatiškai sustabdytas tol, kol prašytojas turi teisę arba jam buvo leista pasilikti valstybės narės teritorijoje;
- (92) iš esmės prašytojai turėtų turėti teisę pasilikti valstybės narės teritorijoje, kol pasibaigs skundo pateikimo pirmos instancijos teismui terminas ir, kai tokia teisė įgyvendinama per nustatytą laikotarpį, kol bus baigtas skundo nagrinėjimas. Tik šiame reglamente nustatytais ribotais atvejais, kai prašymai, tikėtina, yra nepagrįsti, ir nedarant poveikio negrąžinimo principui, prašytojas automatiškai neįgyja teisės pasilikti skundo tikslais;
- (93) tais atvejais, kai prašytojas automatiškai neįgyja teisės pasilikti skundo tikslais, teismas vis tiek turėtų galėti prašytojo prašymu ar savo iniciatyva leisti prašytojui pasilikti valstybės narės teritorijoje, kol bus baigtas skundo nagrinėjimas. Tokiais atvejais prašytojai turėtų turėti teisę pasilikti, kol pasibaigs prašymo leisti pasilikti pateikimo teismui terminas, o prašytojui pateikus tokį prašymą per nustatytą terminą – kol kompetentingas teismas priims sprendimą. Siekiant atgrasyti nuo paskesnių prašymų, pateiktų piktnaudžiaujant padėtimi ar paskutinę akimirką, ir užkirsti kelią pateikti kitus nepagrįstus paskesnius prašymus, valstybės narės turėtų turėti galimybę nacionalinėje teisėje numatyti, kad prašytojams nebūtų suteikta teisė pasilikti per tą laikotarpį, jeigu paskesni prašymai buvo atmesti. Vykdamas procedūrą, skirtą nustatyti, ar prašytojui turėtų būti leista pasilikti, kol nagrinėjamas skundas, prašytojo teisės į gynybą turėtų būti tinkamai užtikrinamos pasirūpinant reikalingu vertimu žodžiu ir suteikiant teisinę pagalbą. Be to, kompetentingas teismas turėtų galėti išnagrinėti sprendimą nesuteikti tarptautinės apsaugos atsižvelgdamas į faktines aplinkybes ir teisės klausimus;
- (94) kad būtų užtikrintas veiksmingas grąžinimas, prašytojams neturėtų būti suteikiama teisė pasilikti valstybės narės teritorijoje, kai skundas dėl sprendimo atmesti tarptautinės apsaugos prašymą teikiamas antrosios ar tolesnės instancijos lygmeniu, bet teismui paliekama galimybė leisti prašytojui pasilikti;
- (95) siekiant užtikrinti sprendimo atmesti tarptautinės apsaugos prašymą ir kartu priimamo sprendimo grąžinti teisinės peržiūros teisme nuoseklumą, taip pat siekiant paspartinti bylos nagrinėjimą ir sumažinti kompetentingoms teisminėms institucijoms tenkančią našta, tokie sprendimai, jei jie yra susijusio sprendimo dėl tarptautinės apsaugos prašymo arba sprendimo panaikinti tarptautinę apsaugą, dalis, turėtų būti priimami bendra tvarka tame pačiame teisme;
- (96) kad būtų užtikrintas prašymų valdymo teisingumas ir objektyvumas, taip pat bendros tarptautinės apsaugos procedūros veiksmingumas, turėtų būti nustatyti administracinės procedūros terminai;

- (97) pagal SESV 72 straipsnį šiuo reglamentu nedaromas poveikis valstybių narių pareigoms palaikyti viešąją tvarką ir užtikrinti vidaus saugumą;
- (98) valstybių narių taikant šį reglamentą atliekamam asmens duomenų tvarkymui taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 ⁽¹⁹⁾;
- (99) bet koks Prieglobsčio agentūros pagal šį reglamentą atliekamas asmens duomenų tvarkymas turėtų būti vykdomas laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 ⁽²⁰⁾, taip pat Reglamento (ES) 2021/2303, visų pirma laikantis būtinumo ir proporcingumo principų;
- (100) visi tarptautinės apsaugos prašymo registravimo, pateikimo ir asmeninio pokalbio metu sukaupti asmens duomenys turėtų būti laikomi prašytojo bylos dalimi ir saugomi tam tikrą pakankamą metų skaičių, kadangi tarptautinės apsaugos vienoje valstybėje narėje prašantis trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės gali ateityje bandyti prašyti tarptautinės apsaugos kitoje valstybėje narėje arba gali toliau teikti paskesnius prašymus toje pačioje arba kitoje valstybėje narėje. Kadangi dauguma Sąjungoje ne vienus metus buvusių trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės po dešimties metų nuo tada, kai jiems suteikta tarptautinė apsauga, bus įgiję valstybės narės nuolatinio gyventojų statusą arba net pilietybę, tą laikotarpį reikėtų laikyti būtinu asmens duomenų, įskaitant pirštų atspaudus ir veido atvaizdus, saugojimo laikotarpiu;
- (101) šis reglamentas netaikomas procedūroms tarp valstybių narių, reglamentuojamoms Reglamentu (ES) 2024/1351, be kita ko, susijusioms su skundais šių procedūrų kontekste;
- (102) šis reglamentas turėtų būti taikomas prašytojų, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2024/1351, atžvilgiu, papildant to reglamento nuostatas ir nedarant joms poveikio;
- (103) siekiant užtikrinti, kad pradėjus taikyti šį reglamentą, jis būtų įgyvendinamas nuosekliai, turėtų būti parengti ir įgyvendinti Sąjungos ir nacionalinio lygmens įgyvendinimo planai, kuriuose kiekvienos valstybės narės atveju būtų nustatytos spragos ir veiklos etapai;
- (104) šio reglamento taikymas turėtų būti reguliariai įvertinamas;
- (105) kadangi šio reglamento tikslu, tai yra nustatyti bendrą tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo procedūrą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl šio reglamento masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (106) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir 4a straipsnio 1 dalį ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (107) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (108) šiuo reglamentu paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi principų, visų pirma pripažintų Chartijoje. Šiuo reglamentu visų pirma siekiama užtikrinti visišką pagarbą žmogaus orumui ir skatinti taikyti Chartijos 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24 ir 47 straipsnius,

⁽¹⁹⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁽²⁰⁾ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma bendra Reglamente (ES) 2024/1347 nurodytos tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo procedūra.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas visiems tarptautinės apsaugos prašymams, pareikštiems valstybių narių teritorijoje, įskaitant prie valstybių narių išorinės sienos, teritoriniuose vandenyse arba tranzito zonose pareikštus prašymus, ir tarptautinės apsaugos panaikinimui.
2. Šis reglamentas netaikomas tarptautinės apsaugos prašymams, diplomatinio arba teritorinio prieglobsčio prašymams, kurie pateikiami valstybių narių atstovybėms.
3. Valstybės narės gali nuspręsti šį reglamentą taikyti prašymams dėl apsaugos, kuriai netaikomas Reglamentas (ES) 2024/1347.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) pabėgėlis – trečiosios šalies pilietis, kuris vedamas visiškai pagrįstos baimės būti persekiojamam dėl rasės, religijos, pilietybės, politinių pažiūrų ar priklausymo tam tikrai socialinei grupei yra už šalies, kurios pilietis jis yra, ribų ir negali arba vedamas tokios baimės nenori naudotis tos šalies apsauga, arba asmuo be pilietybės, kuris dėl tų pačių nurodytų priežasčių yra už šalies, kurioje yra jo ankstesnė įprastinė gyvenamoji vieta, ribų ir negali arba vedamas tokios baimės nenori į ją grįžti ir kuriam netaikomas Reglamentas (ES) 2024/1347 12 straipsnis;
- 2) papildomą apsaugą galintis gauti asmuo – trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, kuris negali būti laikomas pabėgėliu, tačiau kurio atžvilgiu yra pagrįstų priežasčių manyti, kad atitinkamą asmenį grąžinus į jo kilmės šalį arba – asmens be pilietybės atveju – į šalį, kurioje buvo jo ankstesnė įprastinė gyvenamoji vieta, jam kiltų realus pavojus patirti Reglamentas (ES) 2024/1347 15 straipsnyje apibrėžtą didelę žalą, kuriam netaikomos to reglamento 17 straipsnio 1 ir 2 dalys ir kuris negali arba dėl tokio pavojaus nenori naudotis tos šalies apsauga;
- 3) pabėgėlio statusas – valstybės narės pripažinimas, kad trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės yra pabėgėlis pagal Reglamentą (ES) 2024/1347;
- 4) papildomos apsaugos statusas – valstybės narės pripažinimas, kad trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės yra papildomą apsaugą galintis gauti asmuo pagal Reglamentą (ES) 2024/1347;
- 5) tarptautinė apsauga – pabėgėlio statusas ar papildomos apsaugos statusas;
- 6) nepilnametis – jaunesnis nei 18 metų trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės;

- 7) nelydimas nepilnametis – nepilnametis, kuris į valstybių narių teritoriją atvyksta nelydimas pagal atitinkamos valstybės narės teisę arba praktiką už jį atsakingo suaugusiojo, įskaitant nepilnamečius, likusius be palydos po atvykimo į valstybių narių teritoriją; tokiu laikomas tol, kol toks suaugusysis ima jį faktiškai rūpintis;
- 8) galutinis sprendimas – sprendimas dėl to, ar trečiosios šalies piliečiui ar asmeniui be pilietybės pagal Reglamentą (ES) 2024/1347 suteikiamas pabėgėlio statusas arba papildomos apsaugos statusas, įskaitant sprendimą, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepriimtinas, arba sprendimą, kuriuo prašymas atmetamas kaip tiesiogiai ar netiesiogiai atsiimtas, kuriam nebetaikomos teisių gynimo priemonės pagal šio reglamento V skyrių arba kuris pagal nacionalinę teisę tapo galutinis, neatsižvelgiant į tai, ar prašytojas turi teisę pasilikti pagal šį reglamentą;
- 9) tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimas – pagal šį reglamentą ir Reglamentą (ES) 2024/1347 atliekamas tarptautinės apsaugos prašymo priimtinumą arba esmės nagrinėjimas;
- 10) biometriniai duomenys – biometriniai duomenys, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1358 2 straipsnio s punkte;
- 11) tinkami pajėgumai – pajėgumai, kurių bet kuriuo metu reikia prieglobsčio pasienio procedūrai ir grąžinimo pasienio procedūrai, nustatytai pagal Reglamentą (ES) 2024/1349, arba, kai taikytina, nacionalinėje teisėje nustatytai lygiavertei grąžinimo pasienio procedūrai vykdyti;
- 12) tarptautinės apsaugos prašymas arba prašymas – trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės, kuris, kaip galima suprasti, siekia pabėgėlio statuso arba papildomos apsaugos statuso, valstybei narei pareikštas apsaugos prašymas;
- 13) prašytojas – tarptautinės apsaugos prašymą pareiškęs trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, dėl kurio prašymo dar nėra priimtas galutinis sprendimas;
- 14) prašytojas, kuriam reikia specialiųjų procedūrinių garantijų – prašytojas, kurio galimybės naudotis teisėmis ir vykdyti pareigas, numatytas šiame reglamente, yra ribotos dėl individualių aplinkybių, tokių kaip konkretus pažeidžiamumas;
- 15) asmuo be pilietybės – asmuo, kurio pagal savo galiojančią teisę nė viena valstybė nelaiko piliečiu;
- 16) sprendžiančioji institucija – teismo pobūdžio arba administracinė valstybės narės institucija, atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimą ir kompetentinga priimti sprendimus pagal administracinę procedūrą;
- 17) tarptautinės apsaugos panaikinimas – sprendžiančiosios institucijos arba kompetentingo teismo sprendimas atšaukti arba nutraukti tarptautinę apsaugą, be kita ko, atsisakant pratęsti tarptautinės apsaugos galiojimą, pagal Reglamentą (ES) 2024/1347;
- 18) likti valstybėje narėje – likti valstybės narės, kurioje buvo paprašyta tarptautinės apsaugos arba kurioje prašymas yra nagrinėjamas, teritorijoje, įskaitant pasienį ar tranzito zonas;
- 19) paskesnis prašymas – vėlesnis tarptautinės apsaugos prašymas, pareikštas bet kurioje valstybėje narėje po to, kai priimamas galutinis sprendimas dėl ankstesnio prašymo, įskaitant atvejus, kai prašymas buvo atmestas kaip tiesiogiai ar netiesiogiai atsiimtas;
- 20) atsakingoji valstybė narė – valstybė narė, atsakinga už prašymo nagrinėjimą pagal Reglamentą (ES) 2024/1351.

4 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Kiekviena valstybė narė pagal savo nacionalinę teisę paskiria sprendžiančiąją instituciją jai priskirtoms užduotims vykdyti, kaip numatyta šiame reglamente ir Reglamente (ES) 2024/1347, visų pirma:

- a) tarptautinės apsaugos prašymams priimti ir nagrinėti;
- b) sprendimams dėl tarptautinės apsaugos prašymų priimti;

c) sprendimams dėl tarptautinės apsaugos panaikinimo priimti.

Administracinės procedūros metu sprendžiančioji institucija yra vienintelė institucija, turinti įgaliojimus priimti sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašymo priimtimumo ir esmės.

2. Nedarant poveikio 1 daliai, valstybės narės kitoms atitinkamoms nacionalinėms institucijoms paveda užduotį priimti tarptautinės apsaugos prašymus ir informuoti prašytojus apie tai, kur ir kaip pateikti tarptautinės apsaugos prašymą pagal 28 straipsnį. Šios kitos nacionalinės institucijos apima bent policiją, imigracijos institucijas, sienos apsaugos pareigūnus ir už sulaikymo centrus arba priėmimo centrus atsakingas institucijas.

3. Kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingą instituciją tarptautinės apsaugos prašymams registruoti. Valstybės narės gali sprendžiančiajai institucijai arba kitoms atitinkamoms institucijoms pavesti užduotį registruoti tarptautinės apsaugos prašymus.

4. Jeigu prašymą gauna institucija, neturinti įgaliojimų jį užregistruoti, ta institucija nedelsdama apie tai informuoja už prašymų registravimą atsakingą instituciją ir tas prašymas užregistruojamas pagal 27 straipsnį. Už prašymo priėmimą atsakinga institucija taip pat informuoja tarptautinės apsaugos prašytoją, kuri institucija yra atsakinga už jo prašymo registravimą.

5. 2 ir 3 dalių tikslais kiekviena valstybė narė ne vėliau kaip 2026 m. birželio 12 d. praneša apie Komisijai apie institucijas, jos paskirtas tose dalyse nurodytoms užduotims vykdyti, nurodydamas joms pavestas užduotis. Apie bet kokius šių paskirtų institucijų pasikeitimus nedelsiant pranešama Komisijai.

6. Valstybės narės gali nustatyti, kad už atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą pagal Reglamentą (ES) 2024/1351 yra atsakinga ne sprendžiančioji institucija, o kita institucija.

7. Kiekviena valstybė narė aprūpina sprendžiančiąją instituciją ir kitas pagal šį straipsnį paskirtas kompetentingas institucijas atitinkamomis priemonėmis, įskaitant pakankamą kompetentingų darbuotojų skaičių, kad jos galėtų vykdyti savo užduotis pagal šį reglamentą.

8. Valstybės narės užtikrina, kad šį reglamentą taikančių kompetentingų institucijų darbuotojai turėtų atitinkamų žinių ir būtų baigę mokymus, be kita ko, atitinkamus mokymus pagal Reglamento (ES) 2021/2303 8 straipsnį, ir gautų gaires, kad galėtų įvykdyti savo išipareigojimus taikant šį reglamentą.

5 straipsnis

Pagalba kompetentingoms institucijoms

Nedarant poveikio 4 straipsnio 7 ir 8 dalims, pagal 4 straipsnį nustatytoms kompetentingoms institucijoms valstybės narės prašymu tarptautinės apsaugos prašymų priėmimo ir registravimo tikslu ir siekiant palengvinti prašymų nagrinėjimą, be kita ko, kiek tai susiję su asmeniniu pokalbiu, gali padėti:

- a) Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros (toliau – Prieglobsčio agentūra) atsiųsti ekspertai pagal Reglamentą (ES) 2021/2303 ir
- b) kitos valstybės narės kompetentingos institucijos, kurioms ta valstybė narė pavedė užduotį priimti, registruoti ar nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymus.

Pagal 4 straipsnį paskirtos kompetentingos institucijos gali padėti kitos valstybės narės institucijoms atlikti tik tas užduotis, kurias joms yra pavedusi jų valstybė narė.

Kompetencija priimti sprendimus dėl atskirų tarptautinės apsaugos prašymų ir toliau priklauso tik atsakingos valstybės narės sprendžiančiajai institucijai.

6 straipsnis

Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro vaidmuo

1. Valstybės narės Jungtinių Tautų vyriausiajam pabėgėlių reikalų komisarui turi leisti:

- a) susisiekti su prašytojais, įskaitant esančius priėmimo centruose, sulaikytuosius, esančius pasienyje ir tranzito zonose;
 - b) susipažinti su informacija apie atskirų asmenų tarptautinės apsaugos prašymus, apie procedūros eigą ir apie priimtus sprendimus, jei prašytojas su tuo sutinka;
 - c) vykdant savo priežiūros pareigas pagal 1951 m. liepos 28 d. Konvencijos dėl pabėgėlių statuso, papildytos 1967 m. sausio 31 d. Niujorko protokolu (toliau – Ženevos konvencija) 35 straipsnį, bet kuriame procedūros etape pateikti savo nuomonę bet kokiai kompetentingai institucijai dėl atskirų asmenų tarptautinės apsaugos prašymų.
2. 1 dalis taip pat taikoma organizacijai, veikiančiai atitinkamos valstybės narės teritorijoje Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro vardu, pagal susitarimą su ta valstybe nare.

7 straipsnis

Konfidencialumo principas

1. Šį reglamentą taikančios institucijos privalo laikytis konfidencialumo principo, kiek tai susiję su bet kokia asmenine informacija, kurią jie gauna vykdydami savo pareigas, įskaitant bet kokių valstybių narių institucijų keitimąsi šio reglamento taikymui aktualia informacija pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę.
2. Tarptautinės apsaugos procedūros metu ir po galutinio sprendimo dėl prašymo priėmimo institucijos negali:
 - a) atskleisti informacijos dėl konkretaus tarptautinės apsaugos prašymo arba to, kad yra pareikštas tokios apsaugos prašymas, įtariamiesiems persekiojams arba didelę žalą sukėlusiesiems subjektams;
 - b) siekti gauti informacijos iš įtariamų persekiojimų arba didelę žalą sukėlusiu subjektų tokiu būdu, kad šie persekiojami arba subjektai būtų informuoti apie tai, jog atitinkamas prašytojas yra pareiškęs prašymą.

II SKYRIUS

PAGRINDINIAI PRINCIPAI IR GARANTIJOS

I SKIRSNIS

Prašytojų teisės ir pareigos

8 straipsnis

Bendros garantijos prašytojams

1. III skyriuje nurodytos administracinės procedūros metu prašytojams taikomos šio straipsnio 2–6 dalyse nurodytos garantijos.
2. Sprendžiančioji institucija arba, kai taikytina, kitos tuo tikslu valstybių narių paskirtos kompetentingos institucijos ar organizacijos prašytojus informuoja jiems suprantama kalba arba kalba, kurią, kaip pagrįstai manoma, jie supranta, apie toliau nurodytus aspektus:
 - a) teisę pateikti individualų prašymą;
 - b) procedūros, kurios turi būti laikomasi, terminus ir etapus;
 - c) jų teises ir pareigas procedūros metu, įskaitant teises ir pareigas pagal Reglamentą (ES) 2024/1351, ir tų pareigų nevykdymo pasekmes, visų pirma kiek tai susiję su tiesioginiu ar netiesioginiu prašymo atsiėmimu;

- d) teisę į nemokamas teisinės konsultacijas dėl individualaus prašymo pateikimo ir į teisinę pagalbą bei atstovavimą visais procedūros etapais laikantis šio skyriaus III straipsnio ir pagal 15, 16, 17, 18 ir 19 straipsnius;
- e) priemones, kuriomis naudodamiesi jie gali įvykdyti pareigą pateikti elementus, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/1347 4 straipsnyje;
- f) sprendžiančiosios institucijos sprendimą pagal 36 straipsnį.

Visa šioje dalyje nurodyta informacija pateikiama kuo anksčiau, kad prašytojai galėtų pasinaudoti šiuo reglamentu garantuojamomis teisėmis ir tinkamai įvykdyti 9 straipsnyje nustatytas pareigas. Informacija, nurodyta šios dalies pirmos pastraipos a–e punktuose, prašytojui vėliausiai pateikiama registruojant tarptautinės apsaugos prašymą. Ta informacija fiziškai arba elektroniniu būdu pateikiama 7 dalyje nurodytoje atmintinėje arba, jei reikia, žodžiu. Nepilnamečiams informacija pateikiama vaikui suprantamu būdu ir dalyvaujant atstovui arba šio reglamento 23 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytam asmeniui.

Prašytojui suteikiama galimybė patvirtinti, kad informaciją gavo. Toks patvirtinimas dokumentuojamas prašytojo byloje. Jei prašytojas atsisako patvirtinti, kad informaciją gavo, į jo bylą įtraukia pastaba apie tai.

3. Administracinės procedūros metu prašymo registravimo bei pateikimo ir, kai taikytina, asmeninio pokalbio tikslu prašytojams teikiamos vertėjo žodžiu paslaugos, kai kitu būdu tinkamo bendravimo užtikrinti neįmanoma. Vertimo žodžiu paslaugos apmokamos iš valstybės lėšų.

4. Kompetentingos institucijos prašytojams kuo anksčiau ir iki prašymo pateikimo termino pagal 28 straipsnio 1 dalį suteikia galimybę susisiekti su Jungtinių Tautų vyriausiuoju pabėgėlių reikalų komisaru ar bet kokia kita organizacija, kuri prašytojams teikia teisinius patarimus ar kitas konsultacijas pagal nacionalinę teisę.

5. Sprendžiančioji institucija užtikrina, kad prašytojai ir, kai taikytina, jų atstovai arba patarėjai teisės klausimais ar kiti patarėjai, kurie pagal nacionalinę teisę gali teikti teisinius patarimus ar kuriems tai yra leidžiama (patarėjai teisės klausimais), galėtų susipažinti su prašymų nagrinėjimui reikalinga informacija, nurodyta 34 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose, ir ekspertų pateikta informacija, nurodyta 34 straipsnio 3 dalyje, jeigu sprendžiančioji institucija atsižvelgė į tą informaciją priimdama sprendimą dėl jų prašymo.

6. Sprendžiančioji institucija prašytojams kuo greičiau raštu praneša apie dėl jų prašymo priimtą sprendimą. Jeigu prašytojui teisiškai atstovauja atstovas arba patarėjas teisės klausimais, sprendžiančioji institucija apie sprendimą gali pranešti tam atstovui arba patarėjui teisės klausimais, o ne prašytojui.

7. Prieglobsčio agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija ir kiekviena valstybe nare, parengia atmintines, kuriose pateikiama pagal šį straipsnį būtina informacija. Šios atmintinės parengiamos taip, kad valstybės narės galėtų jas papildyti papildoma informacija, susijusia su atitinkama valstybe nare, ir jose atsižvelgiama į pažeidžiamų prašytojų, tokių kaip nepilnamečiai ar asmenys su negalia, ypatumus.

9 straipsnis

Prašytojų pareigos

1. Prašytojas pareiškia prašymą valstybėje narėje, nurodytoje Reglamento (ES) 2024/1351 17 straipsnio 1 ir 2 dalyse.
2. Prašytojas visapusiškai bendradarbiauja su 4 straipsnyje nurodytomis kompetentingomis institucijomis klausimais, kuriems taikomas šis reglamentas, visų pirma:
 - a) pateikia 27 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose nurodytus duomenis;
 - b) pateikia paaiškinimą tuo atveju, kai neturi asmens ar kelionės dokumento;
 - c) pateikia informaciją apie bet kokius pasikeitimus, susijusius su jo gyvenamąja vieta, adresu, telefono numeriu arba el. pašto adresu;

- d) pateikia biometrinius duomenis;
- e) pateikia prašymą pagal 28 straipsnį ir lieka pasiekiamas per visą procedūrą;
- f) kuo anksčiau pateikia turimus dokumentus, svarbius prašymo nagrinėjimui;
- g) dalyvauja asmeniniame pokalbyje, nedarant poveikio 13 straipsniui;
- h) lieka valstybės narės, kurioje jam privaloma būti pagal Reglamento (ES) 2024/1351 17 straipsnio 4 dalį, teritorijoje.

Jei kompetentingos institucijos nusprendžia pasilikti kokį nors dokumentą, kaip nurodyta pirmos pastraipos f punkte, jos užtikrina, kad prašytojas nedelsiant gautų originalo kopijas. Perdavimo pagal Reglamento (ES) 2024/1351 46 straipsnį atveju kompetentingos institucijos tokius dokumentus prašytojas grąžina perdavimo metu.

3. Prašytojas turi būti priimti visus kompetentingų institucijų pranešimus jo paties kompetentingoms institucijoms nurodytoje paskiausioje gyvenamojoje vietoje arba adresu, telefonu arba el. paštu, ypač kai jis pateikia prašymą pagal 28 straipsnį.

Valstybės narės nacionalinėje teisėje nustato susisiekimo būdą ir momentą, kada laikoma, kad prašytojas gavo pranešimą.

4. Prašytojas privalo laikytis pareigų kompetentingoms institucijoms nurodytu laiku ir pagrįstais laiko tarpais reguliariai teikti pranešimus arba likti nurodytoje jos teritorijos geografinėje vietovėje pagal Direktyvą (ES) 2024/1346, kaip paskirta valstybės narės, kurioje jam privaloma būti pagal Reglamentą (ES) 2024/1351.

5. Nedarant poveikio apieškimams, atliekamiems dėl saugumo priežasčių, kai tai būtina ir tinkamai pagrįsta prašymo nagrinėjimo tikslu, kompetentingos institucijos gali reikalauti apieškoti prašytoją arba jo daiktus pagal nacionalinę teisę. Kompetentinga institucija prašytojui nurodo apieškimo priežastis ir įtraukia jas į prašytojo bylą. Bet kokį prašytojo asmens apieškimą pagal šį reglamentą atlieka tos pačios lyties asmuo visapusiškai laikantis žmogaus orumo ir fizinės bei psichologinės neliečiamybės principų.

10 straipsnis

Teisė pasilikti administracinės procedūros metu

1. Prašytojai turi teisę pasilikti valstybės narės, kurioje jiems privaloma būti pagal Reglamento (ES) 2024/1351 17 straipsnio 4 dalį, teritorijoje tol, kol sprendžiančioji institucija III skyriuje numatytos procedūros metu priima sprendimą dėl prašymo.

2. Teisė pasilikti prašytojui nesuteikia teisės į leidimą gyventi šalyje ir teisės keliauti į kitų valstybių narių teritoriją be kelionės dokumento, kaip numatyta Direktyvos (ES) 2024/1346 6 straipsnio 3 dalyje.

3. Prašytojui nesuteikiama teisė pasilikti atitinkamų valstybių narių teritorijoje administracinės procedūros metu, kai tas asmuo turi būti perduotas kitai valstybei narei laikantis pareigų, numatytų Europos arešto orderiu, išduotu pagal Tarybos pagrindų sprendimą 2002/584/TVR⁽²¹⁾.

4. Valstybės narės gali numatyti prašytojo teisės pasilikti jų teritorijoje administracinės procedūros metu išimtį, jeigu tas prašytojas:

- a) pateikia paskesnę prašymą pagal 55 straipsnį ir tenkinamos 56 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- b) yra arba bus išduodamas ar perduodamas kitai valstybei narei, trečiajai šaliai, Tarptautiniam baudžiamajam teismui ar kitam tarptautiniam teismui baudžiamojo persekiojimo arba laisvės atėmimo ar įkalinimo bausmės vykdymo tikslais;

⁽²¹⁾ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002 7 18, p. 1).

c) kelia pavojų viešajai tvarkai arba nacionaliniam saugumui, nedarant poveikio Reglamento (ES) 2024/1347 12 ir 17 straipsniams, su sąlyga, kad taikant tokią išimtį prašytojas nebūtų išsiųstas į trečiąją šalį pažeidžiant negrąžinimo principą.

5. Valstybė narė išduoti arba perduoti prašytoją trečiajai šaliai ar tarptautiniam teismui, kaip nurodyta 4 dalies b punkte, gali tik tuo atveju, kai kompetentinga institucija mano, kad toks sprendimas išduoti arba perduoti nelems tiesioginio arba netiesioginio grąžinimo į šalį, kurioje asmeniui gali grėsti persekiojimas, pažeidžiant tos valstybės narės įsipareigojimus pagal tarptautinę ir Sąjungos teisę.

II SKIRSNIS

Asmeniniai pokalbiai

11 straipsnis

Pokalbis dėl priimtumo

1. Nedarant poveikio 38 straipsnio 1 daliai ir 55 straipsnio 4 daliai, prieš sprendžiančiai institucijai priimant sprendimą dėl prašymo nepriimtumo pagal 38 straipsnį, prašytojui suteikiama galimybė dalyvauti asmeniniame pokalbyje priimtumo klausimu (toliau – pokalbis dėl priimtumo).
2. Pokalbyje dėl priimtumo prašytojui suteikiama galimybė pateikti priežastis, kodėl jam nebūtų taikytinos 38 straipsnyje numatytos nepriimtumo priežastys.

12 straipsnis

Esminis pokalbis

1. Prieš sprendžiančiai institucijai priimant sprendimą dėl esminių tarptautinės apsaugos prašymo aplinkybių, prašytojui suteikiama asmeninio pokalbio dėl jo prašymo esmės (toliau – esminis pokalbis) galimybė. Esminis pokalbis gali būti rengiamas tuo pačiu metu kaip ir pokalbis dėl priimtumo, jei prašytojas buvo iš anksto informuotas apie tokią galimybę ir galėjo konsultuotis su savo patarėju teisės klausimais pagal 15 straipsnį arba su asmeniu, kuriam patikėta teikti teisines konsultacijas pagal 16 straipsnį.
2. Esminio pokalbio metu prašytojui suteikiama galimybė pateikti informaciją, reikalingą jo prašymui pagrįsti pagal Reglamentą (ES) 2024/1347, ir jis to reglamento 4 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją pateikia kiek įmanoma išsamiau. Prašytojui suteikiama galimybė pateikti paaiškinimą dėl informacijos, kurios gali trūkti, arba dėl neatitikimų ar prieštaravimų jo pareiškimuose.

13 straipsnis

Asmeniniams pokalbiams taikomi reikalavimai

1. 11 ir 12 straipsniuose numatyti asmeniniai pokalbiai vykdomi laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų.
2. Kai tarptautinės apsaugos prašymas pateikiamas pagal 31 straipsnį, toje nuostatoje nurodytam atsakingam suaugusiajam suteikiama asmeninio pokalbio galimybė pagal 11 ir 12 straipsnius. Prašytojui taip pat suteikiama galimybė dalyvauti tame pokalbyje, jeigu netaikomas šio straipsnio 11 dalies c punktas.
3. Asmeniniai pokalbiai vyksta sąlygomis, kuriomis užtikrinamas tinkamas privatumas ir konfidencialumas ir prašytojai gali išsamiai išdėstyti savo prašymų priežastis.
4. Kai prašytojas nusprendžia pasinaudoti teisine pagalba pagal šio skyriaus III skirsnį, užtikrinamas prašytojo patarėjo teisės klausimais dalyvavimas asmeniniame pokalbyje.
5. Asmeniniams pokalbiams parūpinamas vertėjas žodžiu, kuris gali užtikrinti tinkamą prašytojo ir pokalbį vedančio asmens bendravimą.

Per asmeninius pokalbius gali dalyvauti kultūros tarpininkas.

Valstybės narės teikia pirmenybę vertėjams žodžiu ir kultūros tarpininkams, kurie yra baigę mokymus, pavyzdžiui, Reglamento (ES) 2021/2303 8 straipsnio 4 dalies m punkte nurodytus mokymus.

Valstybės narės užtikrina, kad vertėjai žodžiu ir kultūros tarpininkai būtų informuoti apie pagrindines koncepcijas ir terminiją, aktualias vertinant tarptautinės apsaugos prašymus, pavyzdžiui, pateikiant standartinę atmintinę arba vadovą. Bendraujama prašytojo pasirinkta kalba, nebent jis supranta kitą kalbą ir gali ja aiškiai bendrauti.

6. Asmeninius pokalbius veda sprendžiančiosios institucijos darbuotojai.

Kai per tą patį laikotarpį prašymą pareiškia neproporcingai daug trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės, ir todėl neįmanoma laiku surengti kiekvieno prašytojo asmeninių pokalbių, sprendžiančiajai institucijai gali laikinai padėti kitų tos valstybės narės institucijų darbuotojai, kurie iš anksto turi būti baigę atitinkamus mokymus, apimančius Reglamento (ES) 2021/2303 8 straipsnyje išvardytus elementus, kad galėtų vykdyti tokius pokalbius, arba Prieiglosčio agentūra pagal 5 straipsnį.

7. Pokalbį vedantis asmuo:

- a) turi būti kompetentingas atsižvelgti į su prašymu susijusias asmenines ir bendrąsias aplinkybes, įskaitant prašytojo kilmės šalyje vyraujančią padėtį, prašytojo kultūrinę kilmę, amžių, lytį, lytinę tapatybę, seksualinę orientaciją, pažeidžiamumą ir specialiuosius procedūrinius poreikius;
- b) turi nedėvėti karinės ar teisėsaugos pareigūno uniformos.

8. Pokalbius su prašytojais vykdančios darbuotojai, įskaitant Prieiglosčio agentūros siunčiamus ekspertus, turi:

- a) turėti bendrą supratimą apie veiksnius, kurie galėtų neigiamai atsiliiepti prašytojo galimybei būti apklausiamam per pokalbį, pavyzdžiui, apie požymius, kad asmuo galėjo būti praeityje kankinamas arba tapęs prekybos žmonėmis auka;
- b) būti iš anksto baigę atitinkamus mokymus, apimančius atitinkamus elementus iš išvardytųjų Reglamento (ES) 2021/2303 8 straipsnio 4 dalyje.

9. Prašytojui paprašius ir kai įmanoma, sprendžiančioji institucija užtikrina, kad pokalbius vykdančios asmenys ir vertėjai žodžiu būtų tos lyties, kurios prašytojas pageidauja, išskyrus atvejus, kai ji turi prižasčių manyti, kad toks prašymas yra nesusijęs su tuo, kad prašytojui kyla sunkumų išsamiai išdėstyti savo prašymo priežastis.

10. Taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, sprendžiančioji institucija asmeninį pokalbį gali surengti vaizdo konferencijos būdu, jei tai tinkamai pagrįsta aplinkybėmis.

Tokiu atveju sprendžiančioji institucija, atsižvelgdama į Prieiglosčio agentūros gaires, užtikrina reikiamas priemones, kad būtų suteikta tinkama infrastruktūra, užtikrinti procedūriniai ir techniniai standartai, teisinė pagalba ir vertimas žodžiu.

11. Pokalbio dėl priimtumo arba, jei taikytina, esminio pokalbio gali nebūti, jei:

- a) sprendžiančioji institucija gali priimti teigiamą sprendimą dėl pabėgėlio statuso arba papildomos apsaugos statuso remdamasi turimais įrodymais, su sąlyga, kad papildomos apsaugos statusas suteikia tokias pačias teises ir lengvatas kaip ir pabėgėlio statusas pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę;
- b) sprendžiančioji institucija mano, kad remiantis turimais įrodymais prašymas nėra nepriimtinas;
- c) sprendžiančioji institucija mano, kad prašytojas yra nepajėgus arba negali dalyvauti pokalbyje dėl ilgalaikių nuo jo nepriklausančių aplinkybių;
- d) paskesnio prašymo atveju, 55 straipsnio 4 dalyje nurodytas preliminarus nagrinėjimas atliekamas remiantis rašytiniu pareiškimu;
- e) sprendžiančioji institucija prašymą laiko nepriimtinu pagal 38 straipsnio 1 dalies c punktą.

Tai, kad asmeninis pokalbis nevykdomas pagal pirmos pastraipos c punktą, neigiamai nepaveikia sprendžiančiosios institucijos sprendimo. Jei asmeninis pokalbis nevykdomas pagal tą punktą, sprendžiančioji institucija suteikia prašytojui galimybę raštu pateikti papildomos informacijos.

Kilus abejonių dėl prašytojo pajėgumo ar galėjimo dalyvauti pokalbyje, sprendžiančioji institucija konsultuojasi su medicinos specialistu, kad nustatytų, ar prašytojas laikinai yra nepajėgus arba negali dalyvauti pokalbyje, ar jo padėtis yra ilgalaikio pobūdžio. Jei, pasikonsultavus su tuo medicinos specialistu, tampa aišku, kad būklė, dėl kurios prašytojas yra nepajėgus ar negali dalyvauti pokalbyje, yra laikina, sprendžiančioji institucija atideda asmeninį pokalbį iki tol, kol prašytojas tampa pajėgus ar gali dalyvauti pokalbyje.

Jei prašytojas negali dalyvauti asmeniniame pokalbyje dėl konkrečių nuo jo nepriklausančių aplinkybių, sprendžiančioji institucija pakeičia asmeninio pokalbio tvarkaraštį.

12. Prašytojai dalyvauja asmeniniame pokalbyje ir turi asmeniškai atsakyti į užduotus klausimus.

13. Prašytojui asmeniniame pokalbyje, be kita ko, kai jis rengiamas vaizdo konferencijos būdu, gali padėti patarėjas teisės klausimais.

Tai, kad nėra patarėjo teisės klausimais, netrukdo sprendžiančiajai institucijai surengti pokalbį.

Valstybės narės nacionalinėje teisėje gali nustatyti, kad tais atvejais, kai asmeniniame pokalbyje dalyvauja patarėjas teisės klausimais, patarėjas teisės klausimais gali kalbėti tik pasibaigus asmeniniam pokalbiui.

14. Nedarant poveikio 11 straipsnio 1 daliai ir 12 straipsnio 1 daliai ir su sąlyga, kad, siekiant užtikrinti, jog prašytojui būtų suteikta asmeninio pokalbio galimybė, imtasi deramų veiksmų, tai, kad asmeninis pokalbis nevykdomas, netrukdo sprendžiančiajai institucijai priimti sprendimo dėl tarptautinės apsaugos prašymo.

14 straipsnis

Asmeninių pokalbių ataskaitos ir įrašai

1. Sprendžiančioji institucija arba bet kuri kita institucija ar ekspertai, padedantys jai pagal 5 straipsnį ir 13 straipsnio 6 dalį vykdyti asmeninį pokalbį, parengia išsamią ir faktinę ataskaitą, kurioje nurodomi visi pagrindiniai asmeninio pokalbio elementai, arba pokalbio stenogramą, arba tokio pokalbio įrašo stenogramą, kuri turi būti įtraukta į prašytojo bylą.

2. Asmeninis pokalbis įrašomas naudojant garso įrašymo priemones. Prašytojas iš anksto informuojamas apie tai, kad toks įrašas yra atliekamas, ir apie jo tikslą. Ypatingas dėmesys skiriamas prašytojų, kuriems reikia specialiųjų procedūrinių garantijų, poreikiams. Sprendžiančioji institucija įrašą įtraukia į prašytojo bylą.

3. Prašytojui suteikiama galimybė, pasibaigus asmeniniam pokalbiui arba per nustatytą laikotarpį, prieš sprendžiančiajai institucijai priimant sprendimą, žodžiu arba raštu pateikti pastabas arba paaiškinimus dėl pokalbio ataskaitoje, stenogramoje arba įrašo stenogramoje esančių vertimo klaidų ar nesusipratimų arba kitų faktinių klaidų. Tuo tikslu prašytojas informuojamas apie visą pokalbio ataskaitos, stenogramos arba įrašo stenogramos turinį, prireikus padedant vertėjui žodžiu.

4. Prašytojo prašoma patvirtinti, kad pokalbio ataskaitos arba stenogramos turinys teisingai atspindi asmeninį pokalbį. Kai prašytojas atsisako patvirtinti turinį, to atsisakymo priežastys įtraukiamos į prašytojo bylą. Toks atsisakymas netrukdo sprendžiančiajai institucijai priimti sprendimo dėl prašymo. Kilus abejonių dėl to, ką asmeninio pokalbio metu sakė prašytojas, vadovaujamosi garso įrašu.

5. Prašytojo nereikia prašyti pateikti pastabų ar paaiškinimų dėl pokalbio ataskaitos ar stenogramos, nei patvirtinti, kad pokalbio ataskaitos arba stenogramos turinys teisingai atspindi pokalbį, kai:

a) pagal nacionalinę teisę jo įrašas arba stenograma gali būti priimami kaip įrodymai apskundimo procedūroje, arba

b) sprendžiančiai institucijai aišku, kad prašytojui bus suteiktas pabėgėlio statusas arba papildomos apsaugos statusas, jeigu papildomos apsaugos statusas suteikia tokias pačias teises ir lengvatas kaip ir pabėgėlio statusas pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę.

6. Prašytojai ir, jei jie paskirti, jų atstovai ir jų patarėjai teisės klausimais turi galimybę susipažinti su 1 dalyje nurodyta ataskaita arba stenogramomis kuo greičiau po pokalbio ir bet kuriuo atveju tinkamu laiku prieš sprendžiančiai institucijai priimant sprendimą.

Galimybė susipažinti su įrašu taip pat suteikiama apskundimo procedūros metu.

III SKIRSNIS

Teisinės konsultacijos, teisinės pagalbos ir atstovavimo užtikrinimas

15 straipsnis

Teisė į teisinę konsultaciją ir teisinę pagalbą bei atstovavimą

1. Prašytojai turi teisę praktiškai tartis su patarėju teisės klausimais ar kitokiu patarėju dėl klausimų, susijusių su jų prašymais visais procedūros etapais.

2. Nedarant poveikio prašytojo teisei savo paties sąskaita pasirinkti savo patarėją teisės klausimais ar kitoki patarėją, prašytojas gali prašyti nemokamos teisinės konsultacijos administracinės procedūros numatytos III skyriuje metu pagal 16 straipsnį ir nemokamos teisinės pagalbos ir atstovavimo vykstant V skyriuje numatyta apskundimo procedūrai pagal 17 straipsnį.

Prašytojas kuo greičiau ir ne vėliau kaip registruojant prašymą pagal 27 straipsnį informuojamas apie jo teisę prašyti nemokamos teisinės konsultacijos arba nemokamos teisinės pagalbos ir atstovavimo.

3. Valstybės narės gali numatyti nemokamą teisinę pagalbą ir atstovavimą administracinės procedūros metu pagal nacionalinę teisę.

4. Valstybės narės gali organizuoti teisinių konsultacijų ir teisinės pagalbos teikimą bei atstovavimą pagal savo nacionalines sistemas.

16 straipsnis

Nemokama teisinė konsultacija administracinės procedūros metu

1. Prašytojo prašymu valstybės narės suteikia nemokamą teisinę konsultaciją ir atstovavimą III skyriuje numatytos administracinės procedūros metu.

Pirmos pastraipos tikslais veiksminga galimybė gauti nemokamą teisinę konsultaciją gali būti užtikrinta asmeniui patikint administraciniame procedūros etape teikti teises konsultacijas keliems prašytojams tuo pačiu metu.

2. Administracinės procedūros tikslais nemokama teisinė konsultacija apima:

a) administracinės procedūros gairių ir paaiškinimo, įskaitant informaciją apie teises ir pareigas procedūros metu, teikimą;

b) pagalbos dėl paraiškos pateikimo teikimą ir gairių teikimą dėl:

i) įvairių procedūrų, pagal kurias prašymas gali būti nagrinėjamas, ir tų procedūrų taikymo priežasčių,

ii) taisyklių, susijusių su prašymo priimtinumu,

iii) teisinių klausimų, kylančių procedūros metu, įskaitant informaciją apie tai, kaip apskūsti sprendimą, kuriuo prašymas atmetamas pagal 67, 68 ir 69 straipsnius.

3. Nedarant poveikio 1 daliai, nemokama teisinė konsultacija administracinės procedūros metu gali būti neteikiama, jei:
 - a) tas prašymas yra pirmas paskesnis prašymas, laikomas pateiktu tik siekiant vilkinti arba trikdyti sprendimo grąžinti, dėl kurio prašytojas neišvengiamai būtų išsiųstas iš tos valstybės narės, įvykdymo užtikrinimą;
 - b) tas prašymas yra antras arba dar vienas paskesnis prašymas;
 - c) prašytojui jau padeda ir jau atstovauja patarėjas teisės klausimais.
4. Siekdamos įgyvendinti šį straipsnį, valstybės narės gali prašyti Prieglobsčio agentūros pagalbos. Be to, finansinė parama valstybėms narėms gali būti teikiama iš Sąjungos fondų, laikantis tokius fondus reglamentuojančių teisės aktų.

17 straipsnis

Nemokama teisinė pagalba ir atstovavimas apskundimo procedūros metu

1. Apskundimo procedūros metu valstybės narės prašytojo prašymu užtikrina, kad jam būtų suteikta nemokama teisinė pagalba ir užtikrintas nemokamas atstovavimas. Tokia nemokama teisinė pagalba ir atstovavimas apima pagal nacionalinę teisę reikalaujamų procedūrinių dokumentų parengimą, skundo parengimą, o posėdžio atveju – dalyvavimą tame teismo posėdyje.
2. Valstybės narės gali nesuteikti nemokamos teisinės pagalbos ir neužtikrinti nemokamo teisinio atstovavimo apskundimo procedūros metu, kai:
 - a) prašytojas, kuris atskleidžia informaciją apie savo finansinę padėtį, laikomas turinčiu pakankamai išteklių teisei pagalbai ir atstovavimui savo lėšomis užsitikrinti;
 - b) laikoma, kad nėra realios tikimybės, jog skundas bus patenkintas, arba laikoma, kad skundas yra piktnaudžiaujamojo pobūdžio;
 - c) skundas arba peržiūra yra antro arba aukštesnio laipsnio skundas, kaip numatyta pagal nacionalinę teisę, įskaitant pakartotinį svarstymą arba skundų peržiūrą;
 - d) prašytojui jau padeda arba jam jau atstovauja patarėjas teisės klausimais.
3. Jei sprendimą neteikti nemokamos teisinės pagalbos ir neužtikrinti nemokamo atstovavimo priima institucija, kuri nėra teismas, tuo pagrindu, kad laikoma, kad nėra realios tikimybės, jog skundas bus patenkintas, arba laikoma, kad skundas yra piktnaudžiaujamojo pobūdžio, prašytojas turi teisę į veiksmingą teisinę gynybą teisme dėl to sprendimo. Tuo tikslu pareiškėjas turi teisę prašyti nemokamos teisinės pagalbos ir atstovavimo.

18 straipsnis

Teisinės konsultacijos ir teisinės pagalbos bei atstovavimo aprėptis

1. Patarėjui teisės klausimais, teisiškai atstovaujančiam prašytojui pagal nacionalinę teisę, suteikiama galimybė susipažinti su prašytojo bylos informacija, kuria remiantis yra arba bus priimtas sprendimas.
2. Pagal nacionalinę teisę gali būti atsisakyta leisti susipažinti su prašytojo byloje esančia informacija arba nurodytais šaltiniais, kai atskleidus informaciją arba šaltinius kiltų grėsmė nacionaliniam saugumui, organizacijų arba asmenų, teikiančių informaciją, saugumui arba asmenų, su kuriais informacija yra susijusi, saugumui arba būtų pakenkta tyrimo interesams, susijusiems su valstybių narių kompetentingų institucijų atliekamam tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimu, arba kiltų pavojus valstybių narių tarptautiniams santykiams, arba kai informacija arba šaltiniai yra išlaptinti pagal nacionalinę teisę. Tokiais atvejais sprendžiančioji institucija:
 - a) sudaro galimybę susipažinti su tokia informacija arba šaltiniais teismams apskundimo procedūros metu ir

b) užtikrina, kad bus gerbiama prašytojo teisė į gynybą.

Kiek tai susiję su pirmos pastraipos b punktu, valstybės narės suteikia galimybę su tokia informacija ar šaltiniais susipažinti prašytojui teisiškai atstovaujančiam patarėjui teisės klausimais, kurio atžvilgiu yra atliktas saugumo patikrinimas, tiek, kiek informacija yra svarbi nagrinėjant prašymą arba priimant sprendimą panaikinti tarptautinę apsaugą.

3. Prašytojo patarėjas teisės klausimais arba asmuo, kuriam pavesta teikti teises konsultacijas, kuris konsultuoja prašytoją, jam teikia pagalbą arba atstovauja, gali patekti į tokias uždaras zonas kaip sulaikymo centrai ir tranzito zonos, kad galėtų konsultuoti tą prašytoją, jam teikti pagalbą arba atstovauti, vadovaujantis Direktyva (ES) 2024/1346.

19 straipsnis

Nemokamos teisinės konsultacijos, pagalbos teikimo ir atstovavimo sąlygos

1. Nemokamą teisinę konsultaciją ir pagalbą teikia ir nemokamą atstovavimą vykdo patarėjai teisės klausimais arba kiti patarėjai, kurie pagal nacionalinę teisę gali arba kuriems pagal nacionalinę teisę leidžiama konsultuoti prašytojus, jiems teikti pagalbą arba atstovauti, arba pagal nacionalinę teisę teikti teises paslaugas prašytojams arba jiems atstovauti įgaliotos nevyriausybinės organizacijos.

2. Valstybės narės nustato konkrečias procedūrinės taisykles, susijusias su prašymų teikti nemokamą teisinę konsultaciją, pagalbą ir atstovauti, susijusias su tarptautinės apsaugos prašymais, pateikimo ir nagrinėjimo tvarka, arba taiko galiojančias taisykles panašaus pobūdžio vidaus prašymams, jei tos taisyklės nėra griežtesnės arba dėl jų gauti nemokamas teises konsultacijas ar nemokamą teisinę konsultaciją arba nemokamą teisinę pagalbą ir atstovavimą netampa neįmanoma arba pernelyg sudėtinga.

3. Valstybės narės nustato specialias taisykles, pagal kurias nemokama teisinė konsultacija ir pagalba neteikiamos ir nemokamas atstovavimas neužtikrinamas atitinkamai pagal 16 straipsnio 3 dalį ir 17 straipsnio 2 dalį.

4. Valstybės narės taip pat gali nustatyti piniginius arba laiko apribojimus nemokamos teisinės konsultacijos ir pagalbos teikimui ir nemokamam atstovavimui, jeigu tokie apribojimai nėra savavališki ir jais nėra netinkamai apribojama galimybė gauti nemokamą teisinę konsultaciją, pagalbą ir atstovavimą. Dėl mokesčių ir kitų išlaidų prašytojams nustatyta tvarka neturi būti mažiau palanki už jų piliečiams bendrai nustatytą tvarką teisinės pagalbos srityje.

5. Valstybės narės gali reikalauti, kad prašytojas visiškai arba iš dalies atlygintų su teisinės pagalbos teikimu ir atstovavimu susijusias išlaidas, jei prašytojo finansinė padėtis procedūros metu labai pagerėja arba jei sprendimas suteikti nemokamą teisinę pagalbą ir užtikrinti nemokamą atstovavimą buvo priimtas remiantis prašytojo pateikta klaidinga informacija. Tuo tikslu prašytojai nedelsdami informuoja kompetentingas institucijas apie visus reikšmingus jų finansinės padėties pokyčius.

IV SKIRSNIS

Specialiosios garantijos

20 straipsnis

Specialiųjų procedūrinių garantijų poreikio įvertinimas

1. Kompetentingos institucijos atskirai įvertina, ar prašytojui reikia specialiųjų procedūrinių garantijų, prireikus padedant vertėjui žodžiu. Toks įvertinimas gali būti įtrauktas į esamas nacionalines procedūras arba į Direktyvos (ES) 2024/1346 25 straipsnyje nurodytą įvertinimą ir jo nebūtina atlikti administracinės procedūros forma. Kai to reikalaujama pagal nacionalinę teisę, gavus prašytojo sutikimą, įvertinimas gali būti pateikiamas ir jo rezultatai gali būti perduodami sprendžiančiai institucijai.

2. 1 dalyje nurodytas vertinimas pradamas kuo anksčiau po prašymo pareiškimo, nustatant, ar prašytojas rodo pirmuosius požymius, kad jam galėtų reikėti specialiųjų procedūrinių garantijų. Nustatant remiamasi matomais požymiais, prašytojo pareiškimais ar elgesiu arba bet kuriais aktualiais dokumentais. Nepilnamečių atveju taip pat atsižvelgiama į tėvų, pagal atitinkamos valstybės narės teisę ar praktiką už jį atsakingo suaugusiojo arba prašytojo atstovo pareiškimus. Registruodamos prašymą, kompetentingos institucijos į prašytojo bylą įtraukia informaciją apie tokius pirmuosius požymius ir pateikia tą informaciją sprendžiančiajai institucijai.

3. 1 dalyje nurodytas vertinimas tęsiamas po to, kai prašymas pateikiamas, atsižvelgiant į bet kokią prašytojo byloje esančią informaciją.

1 dalyje nurodytas vertinimas užbaigiamas kuo greičiau ir bet koku atveju per 30 dienų. Jis peržiūrimas, jei esama aktualių prašytojo aplinkybių pokyčių arba kai užbaigus vertinimą paaiškėja specialiųjų procedūrinių garantijų poreikis.

4. Kompetentinga institucija, gavusi išankstinį prašytojo sutikimą, gali jį nukreipti į atitinkamą gydytoją ar psichologą arba kitą specialistą, kad šis pakonsultuotų dėl prašytojo specialiųjų procedūrinių garantijų poreikio, pirmenybę teikdama tiems atvejams, kai yra požymių, kad prašytojai galėjo būti kankinimo, išprievartavimo ar kitos sunkios formos psichologinio, fizinio, seksualinio smurto ar smurto dėl lyties auka ir kad tai galėtų neigiamai paveikti jų gebėjimą veiksmingai dalyvauti procedūroje. Jeigu prašytojas sutinka būti nukreiptas pagal šią pastraipą, laikoma, kad toks sutikimas apima sutikimą perduoti to nukreipimo rezultatus kompetentingai institucijai.

Sprendžiančioji institucija į pagalbą pateiktą konsultaciją atsižvelgia priimdama sprendimą dėl specialiųjų procedūrinių garantijų, kurios gali būti suteiktos prašytojui, rūšies.

Kai taikytina ir nedarant poveikio sveikatos patikrinimui, 1 dalyje nurodytas vertinimas gali būti integruotas į sveikatos patikrinimus, nurodytus 24 ir 25 straipsniuose.

5. Atitinkamiems kompetentingų institucijų darbuotojams ir gydytojui, psichologui ar kitam specialistui, kurie konsultuoja dėl specialiųjų procedūrinių garantijų poreikio, rengiami mokymai, kad jie galėtų atpažinti požymius, jog prašytojas yra pažeidžiamas ir jam galėtų reikėti specialiųjų procedūrinių garantijų, ir patenkinti tuos poreikius, kai jie nustatomi.

21 straipsnis

Prašytojai, kuriems reikia specialiųjų procedūrinių garantijų

1. Nustačius, jog prašytojams reikia specialiųjų procedūrinių garantijų, jiems suteikiama reikiama parama, kad visos tarptautinės apsaugos procedūros metu jie galėtų naudotis šiame reglamente nustatytais teisėmis ir vykdyti jame nustatytas pareigas.

2. Kai sprendžiančioji institucija, be kita ko, remdamasi kitos atitinkamos nacionalinės institucijos vertinimu, mano, kad reikiama parama, nurodyta 1 dalyje, negali būti suteikta taikant 42 straipsnyje nurodytą paspartinto nagrinėjimo procedūrą arba 43 straipsnyje nurodytą pasienio procedūrą, ypač daug dėmesio skiriant kankinimo, išprievartavimo ar kitų sunkių formų psichologinio, fizinio, seksualinio smurto ar smurto dėl lyties aukoms, sprendžiančioji institucija prašytojui tų procedūrų netaiko arba nustoja taikyti.

22 straipsnis

Garantijos nepilnamečiams

1. Taikydamos šį reglamentą kompetentingos institucijos pirmiausia atsižvelgia į vaiko interesus.

2. Sprendžiančioji institucija vaiko interesus įvertina vadovaudamasi Direktyvos (ES) 2024/1346 26 straipsniu.

3. Sprendžiančioji institucija nepilnamečiui suteikia asmeninio pokalbio galimybę, įskaitant atvejus, kai prašymas buvo pareikštas jo vardu pagal 32 straipsnį ir 33 straipsnio 1 dalį, išskyrus atvejus, kai tai neatitinka vaiko intereso. Tokiu atveju sprendžiančioji institucija pateikia sprendimo nepilnamečiui nesuteikti asmeninio pokalbio galimybės priežastis.

Asmeninį pokalbį su nepilnamečiu veda asmuo, turintis reikiamų žinių apie nepilnamečių teises ir specialiuosius poreikius. Pokalbis vykdomas vaikams tinkamu būdu, atsižvelgiant į kontekstą ir į vaiko amžių bei brandą.

4. Jeigu nepilnametis yra lydimas, asmeninis pokalbis vykdomas dalyvaujant pagal atitinkamos valstybės narės teisę ar praktiką už jį atsakingam suaugusiajam ir, jeigu jis paskirtas, patarėjui teisės klausimais. Be to, prirėikus ir kai tai atitinka vaiko interesus, valstybės narės gali surengti asmeninį pokalbį su tuo nepilnamečiu dalyvaujant reikiamų įgūdžių ir ekspertinių žinių turinčiam asmeniui. Dėl pagrįstų priežasčių ir tik tuo atveju, jei tai atitinka vaiko interesus, sprendžiančioji institucija gali kalbėtis su nepilnamečiu nedalyvaujant atsakingam suaugusiajam, jeigu ji užtikrina, kad per pokalbį nepilnamečiui padėtų asmuo, turintis reikiamų įgūdžių ir ekspertinių žinių, kad būtų apsaugoti jo interesai.

5. Sprendimą dėl nepilnamečio prašymo parengia atitinkami sprendžiančiosios institucijos darbuotojai. Tie atitinkami darbuotojai turi turėti reikiamų žinių ir būti užbaigę atitinkamus mokymus apie nepilnamečių teises ir specialiuosius poreikius.

23 straipsnis

Nelydimiems nepilnamečiams suteikiamos specialiosios garantijos

1. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad nelydimiems nepilnamečiams būtų atstovaujama ir jiems būtų teikiama pagalba tokiu būdu, kad jie galėtų naudotis teisėmis ir vykdyti pareigas pagal šį reglamentą, Reglamentą (ES) 2024/1351, Direktyvą (ES) 2024/1346 ir Reglamentą (ES) 2024/1358.

2. Kai prašymą pareiškia asmuo, kuris teigia esąs nepilnametis arba kurio atžvilgiu yra objektyvių priežasčių manyti, kad jis yra nepilnametis, kuris yra nelydimas, kompetentingos institucijos:

- a) kuo greičiau ir bet kuriuo atveju laiku 6 dalies ir, kai taikytina, 7 dalies tikslais paskiria asmenį, turintį reikiamų įgūdžių ir ekspertinių žinių, kad laikinai padėtų nepilnamečiui siekiant apsaugoti jo interesus ir bendrą gerovę, kad nepilnametis galėtų naudotis teisėmis pagal šį reglamentą, ir, jei taikytina, veiktų kaip jo atstovas, kol atstovas bus paskirtas;
- b) kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo pareiškimo dienos paskiria atstovą.

Atstovas ir šios dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytas asmuo gali būti tas pats, kaip ir numatytasis Direktyvos (ES) 2024/1346 27 straipsnyje. Jis susitinka su nelydimu nepilnamečiu ir atsižvelgia į nepilnamečio nuomonę apie savo poreikius, atsižvelgdamas į nepilnamečio amžių ir brandą.

Kai kompetentinga institucija padaro išvadą, kad prašytojas, kuris sakosi esąs nepilnametis, yra be jokios abejonės vyresnis nei aštuoniolikos metų amžiaus, atstovo pagal šią dalį skirti nereikia.

Atstovo arba šios dalies pirmos pastraipos a punkte nurodyto asmens pareigos nustoja galioti, kai kompetentingos institucijos, atlikusios 25 straipsnio 1 dalyje nurodyto amžiaus nustatymo tyrimą, nedaro prielaidos, kad prašytojas yra nepilnametis, arba mano, kad prašytojas nėra nepilnametis, arba kai prašytojas nebėra nelydimas nepilnametis.

3. Jei prašymus pareiškia neproporcingai daug nelydimų nepilnamečių arba kitais išimtiniais atvejais, atstovo paskyrimo laikotarpis, kaip nurodyta 2 dalies pirmos pastraipos b punkte, gali būti pratęstas dešimt darbo dienų, nedarant poveikio 2 dalies trečiajai pastraipai.

4. Kai pagal 2 dalį paskiriama organizacija, ji paskiria fizinį asmenį, kuris vykdytų šiame straipsnyje nurodytas užduotis nelydimu nepilnamečio atžvilgiu.

5. Kompetentinga institucija nedelsdama informuoja:

- a) nelydimą nepilnametį vaikui suprantamu būdu ir kalba, kurią jis gali suprasti, apie asmens, nurodyto 2 dalies pirmos pastraipos a punkte, ir apie jo atstovo paskyrimą ir apie tai, kaip konfidencialiai ir saugiai pateikti skundą dėl 2 dalies pirmos pastraipos a arba b punkte nurodyto asmens;

- b) sprendžiančiąją instituciją ir, kai taikytina, už prašymo registravimą atsakingą kompetentingą instituciją, kad nelydimam nepilnamečiui paskirtas atstovas, ir
- c) asmenį, nurodytą 2 dalies pirmos pastraipos a punkte, ir atstovą apie atitinkamus faktus, procedūrinius veiksmus ir terminus, susijusius su nelydimo nepilnamečio prašymu.

Atstovas ir 2 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytas asmuo turi galimybę susipažinti su nepilnamečio byloje esančių atitinkamų dokumentų turiniu, įskaitant specialią informacinę medžiagą nelydimiems nepilnamečiams.

6. 2 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytas asmuo susitinka su nelydimu nepilnamečiu ir, kai tinkama, kartu su patarėju teisės klausimais atlieka, *inter alia*, šias užduotis:

- a) teikia nelydimam nepilnamečiui atitinkamą informaciją, susijusią su šiame reglamente numatytais procedūromis;
- b) kai taikytina, padeda nelydimam nepilnamečiui atliekant 25 straipsnyje nurodytą amžiaus nustatymo procedūrą;
- c) kai taikytina, teikia nelydimam nepilnamečiui atitinkamą informaciją ir padeda jam, kiek tai susiję su reglamentuose (ES) 2024/1351 ir (ES) 2024/1358 numatytais procedūromis.

7. Kol atstovas nepaskirtas, valstybės narės gali įgalioti 2 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą asmenį padėti nepilnamečiui registruoti ir pateikti prašymą arba pateikti prašymą nepilnamečio vardu pagal 33 straipsnį.

8. Atstovas susitinka su nelydimu nepilnamečiu ir, kai tinkama, kartu su patarėju teisės klausimais atlieka, *inter alia*, šias užduotis:

- a) kai taikytina, teikia nelydimam nepilnamečiui atitinkamą informaciją, susijusią su šiame reglamente numatytais procedūromis;
- b) kai taikytina, padeda atliekant 25 straipsnyje nurodytą amžiaus nustatymo procedūrą;
- c) kai taikytina, padeda registruoti prašymą;
- d) kai taikytina, padeda pateikti prašymą arba pateikia prašymą nelydimo nepilnamečio vardu pagal 33 straipsnį;
- e) kai taikytina, padeda rengtis asmeniniam pokalbiui ir jame dalyvauja, taip pat informuoja nelydimą nepilnamečių apie asmeninio pokalbio tikslą ir galimas pasekmes ir apie tai, kaip pasirengti tam pokalbiui;
- f) kai taikytina, teikia nelydimam nepilnamečiui atitinkamą informaciją ir padeda nelydimam nepilnamečiui, kiek tai susiję su reglamentuose (ES) 2024/1351 ir (ES) 2024/1358 numatytais procedūromis.

Asmeninio pokalbio metu atstovas ir patarėjas teisės klausimais turi turėti galimybę užduoti klausimus arba pateikti pastabas pokalbį vedančio asmens nustatyta tvarka.

Sprendžiančioji institucija gali reikalauti, kad nelydimas nepilnamečis dalyvautų asmeniniame pokalbyje, net jeigu jame dalyvauja atstovas ar patarėjas teisės klausimais.

9. Atstovas atlieka savo pareigas atsižvelgdamas į vaiko interesų principą ir turi turėti reikiamas kvalifikacijas, būti užbaigęs reikiamus mokymus ir turėti reikiamas ekspertines žinias. Atstovams nuolat rengiami mokymai jų užduotims atlikti ir jie negali turėti teistumo, ypač kiek tai susiję su nusikaltimais ar nusikalstamomis veikomis vaikų atžvilgiu.

Atstovas keičiamas tik tuo atveju, jei kompetentingos institucijos mano, kad to atstovo ar asmens užduotys nebuvo tinkamai atliktos. Atstovais negali būti paskiriamos organizacijos ar fiziniai asmenys, kurių interesai prieštarauja ar potencialiai galėtų prieštarauti nelydimo nepilnamečio interesams.

10. Kompetentingos institucijos paskiria fizinį asmenį, veikiančią kaip atstovas, arba asmenį, tinkamą laikinai veikti kaip atstovas, atsakingą už proporcingą ir ribotą skaičių nelydimų nepilnamečių, o įprastomis aplinkybėmis – ne daugiau kaip 30 nelydimų nepilnamečių tuo pačiu metu, siekiant užtikrinti, kad tas asmuo galėtų veiksmingai atlikti užduotis.

Tuo atveju, kai nelydimi nepilnamečiai pareiškia neproporcingai daug prašymų arba kitais išimtiniais atvejais, vienam atstovui tenkantis nelydimų nepilnamečių skaičius gali būti padidintas iki ne daugiau kaip 50 nelydimų nepilnamečių.

Valstybės narės užtikrina, kad būtų administracinių ar teisminių institucijų arba kitų subjektų, atsakingų už reguliarią priežiūrą, kad atstovai ir pagal 2 dalies pirmos pastraipos a punktą paskirti asmenys tinkamai atliktų savo užduotis, be kita ko, reguliariais laiko tarpais peržiūrint informaciją apie paskirtųjų atstovų ir paskirtųjų asmenų teistumą, kad būtų nustatyti galimi nesuderinamumai su jų funkcijomis. Tos administracinės ar teisminės institucijos arba kiti subjektai peržiūri nelydimų nepilnamečių pateiktus skundus dėl paskirtųjų atstovų ar asmenų, paskirtų pagal 2 dalies pirmos pastraipos a punktą.

V SKIRSNIS

Sveikatos patikrinimas ir amžiaus nustatymas

24 straipsnis

Sveikatos patikrinimas

1. Kai sprendžiančioji institucija mano, kad tai svarbu tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo tikslais, sutikus prašytojui ji paprašo, kad būtų atliktas prašytojo sveikatos patikrinimas, siekiant nustatyti požymius bei simptomus, rodančius praeityje patirtą persekiojimą ar didelę žalą, ir yra informuojama apie jo rezultatus.

2. Nepilnamečio sveikatos patikrinimas atliekamas tik tuo atveju, jei su tuo sutinka vienas iš tėvų, pagal atitinkamos valstybės narės teisę ar praktiką už jį atsakingas suaugusysis, atstovas arba 23 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas asmuo ir, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, prašytojas.

Sveikatos patikrinimas prašytojui yra nemokamas ir apmokamas iš valstybės lėšų.

Kai taikytina, atliekant šiame straipsnyje nurodytą sveikatos patikrinimą gali būti atsižvelgiama į Reglamento (ES) 2024/1356 12 straipsnyje nurodytus sveikatos ir pažeidžiamumo patikrinimus.

3. Jeigu sveikatos patikrinimas pagal 1 dalį neatliekamas, sprendžiančioji institucija informuoja prašytojus, kad jie gali savo iniciatyva ir lėšomis pasirūpinti, kad būtų atliktas jų sveikatos patikrinimas, siekiant nustatyti požymius bei simptomus, rodančius praeityje patirtą persekiojimą ar didelę žalą.

4. 1 arba 3 dalyje nurodytų sveikatos patikrinimų rezultatai kuo greičiau pateikiami sprendžiančiajai institucijai ir prašytojui, ir sprendžiančioji institucija juos vertina kartu su kita prašyme pateikiama informacija.

5. Sveikatos patikrinimas turi būti kuo mažiau invazinis ir jį atlieka tik kvalifikuoti medicinos specialistai. Jis atliekamas gerbiant asmens orumą.

6. Prašytojo atsisakymas atlikti sveikatos patikrinimą arba jo sprendimas atlikti sveikatos patikrinimą savo iniciatyva, kai toks patikrinimas neatliekamas per tinkamą laikotarpį, atsižvelgiant į galimybes atsakingoje valstybėje narėje užsirašyti atlikti sveikatos patikrinimus, netrukdo sprendžiančiajai institucijai priimti sprendimo dėl tarptautinės apsaugos prašymo.

25 straipsnis

Nepilnamečių amžiaus nustatymas

1. Jeigu, remiantis prašytojo pareiškimais, turimais dokumentais pagrįstais įrodymais ar kitais atitinkamais požymiais, kyla abejonų, ar prašytojas tikrai yra nepilnametis, sprendžiančioji institucija, nagrinėdama prašymą, gali nurodyti, kad

kvalifikuoti specialistai atliktų daugiadalykį, įskaitant psichosocialinį įvertinimą, kad būtų nustatytas prašytojo amžius. Amžiaus nustatymas negali būti grindžiamas tik prašytojo fizine išvaizda ar elgesiu. Amžiaus nustatymo tikslais turimi dokumentai laikomi tikrais, išskyrus atvejus, kai yra priešingų įrodymų, ir atsižvelgiama į nepilnamečių pareiškimus.

2. Jeigu po daugiadalykio įvertinimo išlieka abejonių dėl prašytojo amžiaus, nagrinėjant prašymą kaip kraštutinė priemonė prašytojo amžiui nustatyti gali būti atliekami sveikatos patikrinimai. Jeigu šioje dalyje nurodyto amžiaus nustatymo rezultatai nėra įtikinami prašytojo amžiaus atžvilgiu arba apima mažiau nei 18 metų amžiaus intervalą, valstybės narės daro prielaidą, kad prašytojas yra nepilnametis.

3. Bet koks sveikatos patikrinimas, atliekamas 2 dalyje nurodytais tikslais, turi būti kuo mažiau invazinis ir atliekamas visapusiškai gerbiant asmens orumą. Juos atlieka medicinos specialistai, turintys patirties ir ekspertinių žinių nustatant amžių.

Kai taikoma ši dalis, sveikatos patikrinimo ir daugiadalykio įvertinimo rezultatai analizuojami kartu, kad būtų galima gauti kuo patikimesnį rezultatą.

4. Kai sveikatos patikrinimai naudojami prašytojo amžiui nustatyti, kompetentinga institucija užtikrina, kad prašytojai, jų tėvai, pagal atitinkamos valstybės narės teisę ar praktiką už juos atsakingas suaugusysis, jų atstovai arba 23 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas asmuo prieš nagrinėjant jų tarptautinės apsaugos prašymą ta kalba, kurią jie supranta, draugišku vaikui ir jų amžiui tinkamu būdu, būtų informuoti, kad jų amžius gali būti nustatytas atliekant sveikatos patikrinimą. Tai turi apimti informaciją apie patikrinimo būdus, galimas sveikatos patikrinimo rezultatų pasekmes prašymo nagrinėjimui, taip pat apie prašytojo galimybę atsisakyti atlikti sveikatos patikrinimą ir tokio atsisakymo pasekmes. Visi su sveikatos patikrinimu susiję dokumentai pridedami prie prašytojo bylos.

5. Sveikatos patikrinimas prašytojų amžiui nustatyti atliekamas tik tuo atveju, jei prašytojai, jų tėvai, atsakingas suaugusysis, nurodytas šio straipsnio 4 dalyje, jų atstovas arba asmuo, nurodytas 23 straipsnio 2 dalies a punkte, su tuo sutinka, prieš tai gavę pagal šio straipsnio 4 dalį numatytą informaciją.

6. Prašytojų, jų tėvų, atsakingo suaugusiojo, nurodyto šio straipsnio 4 dalyje, jų atstovo ar asmens, nurodyto 23 straipsnio 2 dalies a punkte, atsisakymas, kad būtų atliktas sveikatos patikrinimas prašytojo amžiui nustatyti, neužkerta kelio sprendžiančiajai institucijai priimti sprendimo dėl tarptautinės apsaugos prašymo. Toks atsisakymas gali būti laikomas tik ginčijama prezumpcija, kad prašytojas nėra nepilnametis.

7. Valstybė narė gali pripažinti kitų valstybių narių sprendimus dėl amžiaus nustatymo, kai amžius nustatytas laikantis Sąjungos teisės.

III SKYRIUS

ADMINISTRACINĖ PROCEDŪRA

I SKIRSNIS

Galimybė naudotis procedūra

26 straipsnis

Tarptautinės apsaugos prašymo pareiškimas

1. Laikoma, kad tarptautinės apsaugos prašymas pareiškiamas, kai trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, įskaitant nelydimą nepilnametį, asmeniškai išreiškia kompetentingai institucijai, kaip nurodyta 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse, pageidavimą iš valstybės narės gauti tarptautinę apsaugą.

Jeigu kompetentingos institucijos pareigūnams kyla abejonių, ar tam tikrą pareiškimą galima laikyti tarptautinės apsaugos prašymu, jie aiškiai paklausia asmens, ar jis nori tarptautinės apsaugos.

2. Institucijos, atsakingos už priėmimo centrus pagal Direktyvą (ES) 2024/1346, kai aktualu, informuojamos apie prašymo pareiškimą. Trečiųjų šalių piliečių, kurie turi būti tikrinami pagal Reglamento (ES) 2024/1356 5 straipsnio 1 dalį, atveju valstybės narės gali pasirinkti šią dalį taikyti tik užbaigus tikrinimą.

27 straipsnis

Tarptautinės apsaugos prašymų registravimas

1. Nedarant poveikio pareigoms rinkti ir perduoti duomenis pagal Reglamento (ES) 2024/1358 15 straipsnio 1 dalį, prašymų registravimo klausimais kompetentingos institucijos, šio reglamento 5 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos kitos valstybės narės institucijos arba Prieglobsčio agentūros atsiųsti ekspertai, padedantys joms atlikti tą užduotį, prašymą užregistruoja nedelsdami ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per penkias dienas nuo jo pareiškimo. Tuo tikslu jie užregistruoja šią informaciją, kuri gali būti nurodyta Reglamento (ES) 2024/1356 17 straipsnyje nurodytoje tikrinimo formoje:

- a) prašytojo vardą ir pavardę, gimimo datą ir vietą, lytį, pilietybes arba faktą, kad prašytojas yra be pilietybės, šeimos narius, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1351 2 straipsnio 8 punkte, o nepilnamečių atveju – bet kurioje valstybėje narėje esančius brolius ir seseris arba giminaičius, kaip apibrėžta to reglamento 2 straipsnio 9 punkte, kai taikytina, taip pat kitus prašytojo asmens duomenis, svarbius tarptautinės apsaugos procedūrai ir siekiant nustatyti atsakingą valstybę narę;
- b) jei turima, prašytojo bet kokio asmens ar kelionės dokumento rūšį, numerį ir galiojimo laikotarpį ir tą dokumentą išdavusią šalį, taip pat kitus prašytojo pateiktus dokumentus, kuriuos kompetentinga institucija laiko svarbiais jo tapatybei nustatyti ir tarptautinės apsaugos procedūrai bei siekiant nustatyti atsakingą valstybę narę;
- c) prašymo datą, vietą, kur buvo pareikštas prašymas, ir instituciją, kuriai prašymas buvo pareikštas;
- d) prašytojo buvimo vietą arba prašytojo gyvenamąją vietą arba adresą ir, jei yra, telefono numerį ir el. pašto adresą, kuriais su prašytoju galima susisiekti.

Jeigu valstybės narės pirmos pastraipos a ir b punktuose minimus duomenis jau buvo gavusios prieš prašymo pareiškimą, jų pateikti dar kartą nebeprašoma.

2. Kai asmuo teigia neturintis pilietybės, šis faktas aiškiai registruojamas tol, kol bus nustatyta, ar tas asmuo yra be pilietybės.

3. Kai prašymas pareiškiamas institucijai, kuriai pavesta priimti tarptautinės apsaugos prašymus ir kuri nėra atsakinga už prašymų registravimą, ta institucija nedelsdama ir ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo prašymo pareiškimo apie tai praneša už prašymų registravimą atsakingai institucijai. Už prašymų registravimą atsakinga institucija prašymą užregistruoja kuo greičiau ir ne vėliau kaip per penkias dienas nuo tada, kai ji gavo informaciją.

4. Jeigu prašymo nagrinėjimo tikslais informaciją renka sprendžiančioji institucija arba kita jai padedanti institucija, registruojant prašymą taip pat gali būti renkami prašymui išnagrinėti reikalingi papildomi duomenys.

5. Tais atvejais, kai per tą patį laikotarpį prašymą pareiškia neproporcingai daug trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės ir todėl prašymus užregistruoti per 1 ir 3 dalyse nustatytus laikotarpius tampa neįmanoma, prašymas užregistruojamas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo pareiškimo.

6. Nedarant poveikio prašytojo teisei pateikti naują informaciją prašymui pagrįsti, paskesnio prašymo atveju, kai kompetentinga institucija jau turi 1 dalies a, b ir d punktuose ir 2 dalyje nurodytą informaciją, kompetentinga institucija arba su ja pagal 5 straipsnį bendradarbiaujančios institucijos ar ekspertai tokių duomenų rinkti gali neprivalėti.

7. Trečiųjų šalių piliečiams, kurie turi būti tikrinami pagal Reglamento (ES) 2024/1356 5 straipsnio 1 dalį, šio straipsnio 1–6 dalys taikomos tik užbaigus tikrinimą.

28 straipsnis

Tarptautinės apsaugos prašymo pateikimas

1. Prašytojas prašymą pateikia valstybės narės, kurioje prašymas pareiškiamas, kompetentingai institucijai kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 21 dieną nuo prašymo užregistravimo, išskyrus atvejus, kai taikoma šio straipsnio 6 dalis, jeigu pagal šį straipsnį jam suteikiama veiksminga galimybė tai padaryti. Jei prašymas pateikiamas ne sprendžiančiajai institucijai, kompetentinga institucija nedelsdama informuoja sprendžiančiąją instituciją apie prašymo pateikimą.
2. Po perdavimo pagal Reglamento (ES) 2024/1351 46 straipsnį punktą prašytojas kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 21 dieną nuo to momento, kai prašytojas įrodo savo tapatybę atsakingos valstybės narės kompetentingoms institucijoms, pateikia prašymą atsakingos valstybės narės kompetentingoms institucijoms.
3. Prašymas pateikiamas asmeniškai paskirtą dieną, paskirtoje vietoje ir, jei pranešta, paskirtu laiku. Apie tą dieną ir vietą pareiškėjui praneša kompetentingos institucijos. Kompetentingos institucijos pareiškėjui gali pranešti apie laiką.

Valstybės narės nacionalinėje teisėje gali numatyti, kad prašymas laikomas pateiktu asmeniškai, kai kompetentinga institucija patikrina, ar prašytojas fiziškai yra valstybės narės teritorijoje prašymo registravimo arba pateikimo metu.

4. Nukrypstant nuo 3 dalies, kaip alternatyvą, valstybės narės nacionalinėje teisėje gali numatyti galimybę prašytojui pateikti prašymą naudojant formą, įskaitant atvejus, kai jis negali atvykti asmeniškai dėl ilgalaikių nuo jo nepriklausančių rimtų aplinkybių, pavyzdžiui, įkalinimo ar ilgalaikio hospitalizavimo. Prašymas laikomas pateiktu, jei prašytojas pateikia formą per 1 dalyje nustatytą laikotarpį ir jei kompetentinga institucija padaro išvadą, kad šioje dalyje nustatytos sąlygos yra patenkintos. Tokiais atvejais prašymo nagrinėjimo laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kurią kompetentinga institucija gauna formą.
5. 3 dalies pirmos pastraipos tikslais, kai per tą patį laikotarpį tarptautinės apsaugos prašymą pareiškia neproporcingai daug trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės ir todėl neįmanoma prašytojui paskirti susitikimą 1 dalyje nustatytu laikotarpiu, susitikimas prašymui pateikti prašytojui paskiriamas tokią dieną, kuri yra ne vėlesnė kaip du mėnesiai nuo prašymo užregistravimo.
6. Pateikdami prašymą prašytojai turi kuo greičiau pateikti visą Reglamento (ES) 2024/1347 4 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją ir turimus dokumentus, reikalingus jų prašymui pagrįsti. Pateikus prašymą, visų pirma asmeninio pokalbio metu, prašytojams leidžiama pateikti bet kokią papildomą prašymo nagrinėjimui svarbią informaciją iki tol, kol pagal administracinę procedūrą bus priimtas sprendimas dėl jų prašymo.

Per tą laikotarpį valstybės narės gali nustatyti terminą, iki kurio turi būti pateikta ta papildoma informacija; to termino pareiškėjas turi stengtis laikytis.

7. Valstybės narės gali organizuoti galimybę naudotis procedūra taip, kad prašymo pareiškimas, registravimas ar pateikimas vyktų tuo pačiu metu. Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad visi prašytojai naudotųsi 8 straipsnio 2–6 dalyse numatytomis garantijomis. Kai prašymo pareiškimas, registravimas ar pateikimas vyksta tuo pačiu metu, prašytojams leidžiama pateikti visą turimą informaciją ir dokumentus, nurodytus Reglamento (ES) 2024/1347 4 straipsnio 2 dalyje, kurių reikia jų prašymui pagrįsti jų asmeninio pokalbio metu.

Be to, pareiškėjams leidžiama pateikti bet kokią papildomą jų prašymo nagrinėjimui svarbią informaciją iki tol, kol pagal administracinę procedūrą bus priimtas sprendimas dėl jų prašymo. Per tą laikotarpį valstybės narės gali nustatyti terminą, iki kurio turi būti pateikta ta papildoma informacija; to termino pareiškėjas turi stengtis laikytis.

29 straipsnis

Prašytojui išduodami dokumentai

1. Valstybės narės, kurioje pareiškiamas tarptautinės apsaugos prašymas, kompetentingos institucijos, registruodamos prašymą, prašytojui išduoda dokumentą jo vardu, kuriame nurodoma, kad buvo pareikštas ir užregistruotas prašymas. Tas dokumentas galioja tol, kol išduodamas 4 dalyje nurodytas dokumentas.

Po perdavimo pagal Reglamento (ES) 2024/1351 46 straipsnį punktą atsakingos valstybės narės kompetentingos institucijos, kai prašytojas joms įrodo savo tapatybę, prašytojui išduoda dokumentą jo vardu, kuriame nurodoma, kad buvo pareikštas ir užregistruotas prašymas ir kad asmuo buvo perduotas. Tas dokumentas galioja tol, kol išduodamas 4 dalyje nurodytas dokumentas.

2. Jei 4 dalyje nurodytą dokumentą įmanoma išduoti iki užregistravimo, 1 dalyje nurodyto dokumento išduoti nereikia.
 3. Išdavus 4 dalyje nurodytą dokumentą, 1 dalyje nurodytas dokumentas anuluojamas.
 4. Valstybės narės, kurioje prašymas pateiktas pagal 28 straipsnio 1 ir 2 dalis, kompetentingos institucijos kuo greičiau po prašymo pateikimo išduoda dokumentą, kuriame pateikiami bent šie duomenys ir kuris prireikus atnaujinamas:
 - a) prašytojo vardas ir pavardė, gimimo data ir vieta, lytis ir pilietybės arba, jei taikytina, nuoroda, kad asmuo yra be pilietybės, prašytojo veido atvaizdas ir prašytojo parašas;
 - b) dokumentą išdavusi institucija, išdavimo data ir vieta bei dokumento galiojimo laikotarpis;
 - c) asmens, kaip prašytojo, statusas;
 - d) tai, kad prašytojas turi teisę pasilikti tos valstybės narės teritorijoje tam, kad būtų išnagrinėtas jo prašymas, ir tai, ar prašytojas gali laisvai judėti visoje tos valstybės narės teritorijoje, ar jos dalyje;
 - e) teiginys, kad tas dokumentas nėra kelionės dokumentas, ir kad prašytojui be leidimo neleidžiama keliauti į kitas valstybes nares.
 5. Šiame straipsnyje nurodytų dokumentų išduoti nereikia, kai ir tol, kol prašytojas yra sulaikytas arba įkalintas.
- Paleidus prašytoją iš sulaikymo ar įkalinimo vietos, jam išduodamas 1 arba 4 dalyje nurodytas dokumentas. Jeigu prašytojui 1 dalyje nurodytas dokumentas išduodamas jį paleidžiant, prašytojas 4 dalyje nurodytą dokumentą turi gauti kuo greičiau.
6. Lydimų nepilnamečių atveju šiame straipsnyje nurodyti dokumentai, išduoti vienam iš prašytojo tėvų arba pagal atitinkamos valstybės narės teisę ar praktiką už jį atsakingam suaugusiajam, jei tinkama, gali būti taikomi ir nepilnamečiui.
 7. Šiame straipsnyje nurodyti dokumentai neturi būti tapatybės įrodymas, tačiau turi būti laikomi prašytojams pakankama priemone savo tapatybei nacionalinėse institucijose patvirtinti ir naudotis savo teisėmis, kol trunka tarptautinės apsaugos procedūra.
 8. 1 ir 4 dalyse nurodytuose dokumentuose nurodoma prašymo registracijos data.
 9. 4 dalyje nurodytas dokumentas galioja ne ilgiau kaip 12 mėnesių arba iki tol, kol prašytojas perkeliamas į kitą valstybę narę pagal Reglamentą (ES) 2024/1351. Kai tą dokumentą išduoda atsakinga valstybė narė, dokumento galiojimas pratęsiamas, kad apimtų laikotarpį, kuriuo prašytojas turi teisę pasilikti jos teritorijoje. Dokumento galiojimo laikotarpis nesuteikia teisės likti, jei tos teisės galiojimas nutrūko arba buvo sustabdytas pagal šį reglamentą.

30 straipsnis

Galimybė naudotis procedūra sulaikymo centruose ir sienos perėjimo punktuose

1. Esant požymiams, kad trečiosios šalies piliečiai ar asmenys be pilietybės, laikomi sulaikymo centruose arba esantys sienos perėjimo punktuose prie išorės sienų, įskaitant tranzito zonas, gali pageidauti pareikšti tarptautinės apsaugos prašymą, kompetentingos institucijos pagal 4 straipsnį jiems suteikia informaciją apie galimybę tai padaryti.

2. Jei prašytojas pareiškia prašymą būdamas sulaikymo centre, kalėjime arba sienos perėjimo punkte prie išorės sienų, įskaitant tranzito zonas, kompetentingos institucijos pagal 4 straipsnį pasirūpina, kad būtų teikiamos vertimo žodžiu paslaugos, kiek to reikia siekiant palengvinti galimybę naudotis tarptautinės apsaugos procedūra.

3. Organizacijos ir asmenys, kuriems pagal nacionalinę teisę leidžiama teikti patarimus ir konsultacijas, turi turėti galimybę faktiškai susisiekti su prašytojais, laikomais sulaikymo centruose arba esančiais sienos perėjimo punktuose prie išorės sienų, įskaitant tranzito zonas. Gali būti nustatyta, kad dėl tokios galimybės susisiekti turi būti iš anksto susitarta su kompetentingomis institucijomis.

Valstybės narės gali pagal nacionalinę teisę apriboti pirmoje pastraipoje nurodytą galimybę susisiekti, kai tai objektyviai būtina siekiant sienos perėjimo punkte, įskaitant tranzito zonas, arba sulaikymo centre užtikrinti saugumą, viešąją tvarką arba administracinį valdymą, su sąlyga, kad tokia galimybė susisiekti nėra pernelyg apribojama arba netampa neįmanoma.

31 straipsnis

Prašymai suaugusiųjų, kuriems reikia pagalbos naudotis veiksnumu, vardu

1. Jeigu suaugusiajam reikia pagalbos naudotis veiksnumu pagal nacionalinę teisę (toliau – priklausomas suaugusysis), už jį pagal atitinkamos valstybės narės teisę arba praktiką atsakingas suaugusysis gali pareikšti ir pateikti prašymą priklausomo suaugusiojo vardu.

2. Priklausomas suaugusysis turi dalyvauti pateikiant prašymą, išskyrus atvejus, kai yra pagrįstų priežasčių, dėl kurių jis dalyvauti negali arba nepajėgia, arba kai prašymas pateikiamas naudojant formą, jei tokia galimybė numatyta nacionalinėje teisėje.

32 straipsnis

Prašymai lydimų nepilnamečių vardu

1. Lydimas nepilnametis turi teisę pateikti prašymą savo vardu, jeigu jis yra veiksnus pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę. Jeigu lydimas nepilnametis nėra veiksnus pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę, vienas iš tėvų arba kitas už nepilnametį pagal atitinkamos valstybės narės teisę arba praktiką atsakingas suaugusysis, pavyzdžiui, teisinis globėjas arba vaiko apsaugos tarnybos, pateikia prašymą nepilnamečio vardu.

2. Jeigu lydimas nepilnametis nėra veiksnus pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę ir dalyvauja vienam iš tėvų arba kitam pagal atitinkamos valstybės narės teisę arba praktiką už jį atsakingam suaugusiajam pareiškiant arba pateikiant tarptautinės apsaugos prašymą tos pačios valstybės narės teritorijoje, visų pirma jei toks nepilnametis neturi jokių kitų teisinių būdų likti tos pačios valstybės narės teritorijoje, laikoma, kad vieno iš tėvų arba kito pagal atitinkamos valstybės narės teisę arba praktiką už jį atsakingo suaugusiojo atliekamas prašymo pareiškimas ir pateikimas taip pat yra tarptautinės apsaugos prašymo pareiškimas ir pateikimas nepilnamečio vardu.

Valstybės narės gali nuspręsti taikyti pirmą pastraipą ir lydimo nepilnamečio, gimusio arba dalyvaujančio per administracinę procedūrą, atveju.

3. Kai vienas iš tėvų arba už lydimą nepilnametį atsakingas suaugusysis, nurodytas 2 dalyje, teikia prašymą nepilnamečio vardu, tas nepilnametis dalyvauja teikiant prašymą, išskyrus atvejus, kai yra pagrįstų priežasčių, dėl kurių nepilnametis dalyvauti negali arba nepajėgia, arba kai prašymas nepilnamečio vardu pateikiamas naudojant formą, jei tokia galimybė numatyta nacionalinėje teisėje.

33 straipsnis

Nelydimų nepilnamečių prašymai

1. Nelydimas nepilnametis turi teisę pateikti prašymą savo vardu, jeigu jis yra veiksnus pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę. Tuo tikslu nelydimas nepilnametis informuojamas apie veiksnumo amžių valstybėje narėje, atsakingoje už

jo tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą. Kai nelydimas nepilnametis nėra veiksnus pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę, prašymą jo vardu pateikia atstovas arba 23 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas asmuo.

Šios dalies pirmą pastraipą taikoma nedarant poveikio nelydimų nepilnamečių teisei į teisinę konsultaciją bei teisinę pagalbą ir atstovavimą pagal 15 ir 16 straipsnius.

2. Jei nelydimas nepilnametis nėra veiksnus pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę, prašymas pateikiamas per 28 straipsnio 1 dalyje nustatytą laikotarpį, atsižvelgiant į vaiko interesus.

3. Jei nelydimas nepilnamečio atstovas arba 23 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas asmuo teikia prašymą nepilnamečio vardu, nepilnametis dalyvauja teikiant prašymą, išskyrus atvejus, kai yra pagrįstų priežasčių, dėl kurių nepilnametis dalyvauti negali arba nepajėgia, arba kai prašymas pateikiamas naudojant formą, jei tokia galimybė numatyta nacionalinėje teisėje.

II SKIRSNIS

Nagrinėjimo procedūra

34 straipsnis

Prašymų nagrinėjimas

1. Sprendžiančioji institucija nagrinėja tarptautinės apsaugos prašymus ir priima dėl jų sprendimus vadovaudamasi II skyriuje nustatytais pagrindiniais principais ir garantijomis.
2. Sprendžiančioji institucija sprendimus dėl tarptautinės apsaugos prašymų priima tinkamai išnagrinėjusi prašymo priimtinumą arba išnagrinėjusi jį iš esmės. Sprendžiančioji institucija prašymus nagrinėja objektyviai, nešališkai ir individualiai. Prašymo nagrinėjimo tikslu sprendžiančioji institucija atsižvelgia į:
 - a) atitinkamus pareiškimus ir dokumentus, kuriuos prašytojas pateikia pagal Reglamento (ES) 2024/1347 4 straipsnio 1 ir 2 dalis;
 - b) svarbią, tikslią ir naujausią informaciją, susijusią su vyraujančia padėtimi prašytojo kilmės šalyje sprendimo dėl prašymo priėmimo metu, įskaitant kilmės šalies įstatymus bei kitus teisės aktus ir jų taikymo būdą, gautą iš atitinkamų ir turimų nacionalinių, Sąjungos ir tarptautinių šaltinių, įskaitant vaikų teisių organizacijas, ir, jei turima, į Reglamento (ES) 2021/2303 11 straipsnyje nurodytą bendrą analizę dėl padėties konkrečiose kilmės šalyse ir gaires;
 - c) jei taikomos pirmosios prieglobsčio šalies arba saugios trečiosios šalies sąvokos, svarbią, tikslią ir naujausią informaciją, susijusią su sprendimo dėl prašymo priėmimo metu vyraujančia padėtimi trečiojoje šalyje, laikomoje pirmąją prieglobsčio šalimi arba saugia trečiąją šalimi, įskaitant Reglamento (ES) 2021/2303 12 straipsnyje nurodytą informaciją ir analizę, susijusias su saugiomis trečiosiomis šalimis;
 - d) prašytojo individualią padėtį ir asmenines aplinkybes, įskaitant tokius veiksnus kaip prašytojo biografijos faktai, amžius, lytis, lytinė tapatybė ir seksualinė orientacija, siekiant įvertinti, ar, remiantis prašytojo asmeninėmis aplinkybėmis, veiksmai, kurie prieš jį vykdyti arba galėtų būti vykdomi, galėtų būti laikomi persekiojimu arba didele žala;
 - e) tai, ar prašytojo veikla išvykus iš kilmės šalies buvo nukreipta vieninteliam arba pagrindiniam tikslui pasiekti – sudaryti reikiamas sąlygas prašyti tarptautinės apsaugos, kad būtų įvertinta, ar į tą šalį sugrąžintas prašytojas būtų persekiojamas dėl tos veiklos ir ar jam dėl jos grėstų didelė žala, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/1347 5 straipsnyje;
 - f) tai, ar galima pagrįstai tikėtis, kad prašytojas galėtų naudotis kitos šalies, kurioje jis galėtų gauti pilietybę, apsauga;
 - g) su sąlyga, kad persekiojimą vykdo ar didelę žalą daro ne valstybė ar valstybės subjektai, – tai, ar taikoma Reglamento (ES) 2024/1347 8 straipsnyje nurodyta alternatyvi vidaus apsauga.

3. Prašymus nagrinėjantys ir sprendimus priimančiosios darbuotojai turi turėti tinkamą žinių apie atitinkamas prieglobsčio ir pabėgėlių teisės srityje taikomas normas ir turi būti baigę mokymus, įskaitant atitinkamus mokymus pagal Reglamento (ES) 2021/2303 8 straipsnį. Jie turi turėti galimybę prireikus paprašyti patarimo konkrečių sričių, pavyzdžiui, medicinos, kultūros, religijos, psichikos sveikatos ir vaikų klausimų ar lyčių klausimų, ekspertų. Prireikus jie gali pagal Reglamento (ES) 2021/2303 10 straipsnio 2 dalies b punktą teikti užklausas Prieglobsčio agentūrai.

4. Dokumentai, kurie, sprendžiančiosios institucijos vertinimu, yra svarbūs nagrinėjant prašymus, prireikus tokio nagrinėjimo tikslais išverčiami.

Tų atitinkamų dokumentų ar jų dalių vertimą gali atlikti kiti subjektai, už jų sumokant pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę viešosiomis lėšomis. Kitų dokumentų vertimą prašytojas gali užtikrinti savo lėšomis. Jeigu teikiami paskesni prašymai, atsakomybė už dokumentų vertimą gali tekti prašytojui.

5. Sprendžiančioji institucija gali nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą prioriteto tvarka visų pirma, kai:

- a) jos nuomone, tikėtina, kad prašymas yra tinkamai pagrįstas;
- b) prašytojas turi specialių priėmimo poreikių, kaip tai suprantama Direktyvos (ES) 2024/1346 24 straipsnyje, arba jam reikia specialiųjų procedūrinių garantijų, kaip nurodyta šio reglamento 20–23 straipsniuose, visų pirma kai tai yra nelydimas nepilnametis;
- c) esama pagrįstų priežasčių laikyti prašytoją keliančiu pavojų valstybės narės nacionaliniam saugumui arba viešajai tvarkai;
- d) tas prašymas yra paskesnis prašymas;
- e) prašytojui taikytas sprendimas pagal Direktyvos (ES) 2024/1346 23 straipsnio 2 dalies e punktą, jis dalyvavo sukeliant viešosios tvarkos trikdymą arba elgėsi nusikalstamai.

35 straipsnis

Nagrinėjimo procedūros trukmė

1. Nagrinėjimas siekiant nustatyti, ar prašymas yra nepriimtinas pagal 38 straipsnio 1 dalies a, b, c ir d punktus ir 38 straipsnio 2 dalį, užbaigiamas kuo greičiau ir ne vėliau kaip per du mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos.

38 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytu atveju sprendžiančioji institucija nagrinėjimą užbaigia per dešimt darbo dienų.

Prašymas negali būti laikomas priimtinu vien dėl to, kad per šioje ir 2 dalyse nustatytus terminus nepriimamas sprendimas dėl nepriimtimumo.

2. Sprendžiančioji institucija gali pratęsti 1 dalies pirmoje pastraipoje numatytus laikotarpius ne daugiau kaip dviem mėnesiais, kai:

- a) per tą patį laikotarpį tarptautinės apsaugos prašymus pareiškia neproporcingai daug trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės ir todėl tampa neįmanoma užbaigti priimtimumo procedūrą per nustatytus laikotarpius;
- b) atvejis yra susijęs su sudėtingais faktiniais arba teisiniais klausimais;
- c) uždelsiama akivaizdžiai ir vien dėl to, kad prašytojas nevykdo savo pareigų pagal 9 straipsnį.

3. Sprendžiančioji institucija užbaigia paspartinto nagrinėjimo procedūrą kuo greičiau ir ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos.

4. Sprendžiančioji institucija užtikrina, kad prašymo nagrinėjimo iš esmės procedūra, jei tai nėra paspartinto nagrinėjimo procedūra, būtų užbaigta kuo greičiau ir ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos, nedarant poveikio tinkamam ir išsamiam nagrinėjimui.

5. Sprendžiančioji institucija 4 dalyje nurodytą šešių mėnesių laikotarpį gali pratęsti ne ilgesniu kaip šešių mėnesių laikotarpiu, jei:

- a) per tą patį laikotarpį tarptautinės apsaugos prašymus pareiškia neproporcingai daug trečiųjų šalių piliečių arba asmenų be pilietybės ir todėl tampa neįmanoma užbaigti procedūrą per šešių mėnesių laikotarpį;
- b) atvejis yra susijęs su sudėtingais faktiniais arba teisiniais klausimais;
- c) uždelsiama akivaizdžiai ir vien dėl to, kad prašytojas nevykdo savo pareigų pagal 9 straipsnį.

6. Jei prašytojui taikoma Reglamento (ES) 2024/1351 46 straipsnyje nustatyta perdavimo procedūra, šio straipsnio 4 dalyje nurodytas laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo tada, kai prašymas pateikiamas pagal 28 straipsnio 2 dalį.

7. Sprendžiančioji institucija gali atidėti nagrinėjimo procedūros užbaigimą, kai negalima pagrįstais tikėtis, kad ji sprendimą priims per 4 dalyje nustatytus laikotarpius dėl to, kad kilmės šalyje yra susidariusi neapibrėžta padėtis, kuri, kaip tikėtina, yra laikina. Tokiais atvejais sprendžiančioji institucija:

- a) peržiūri padėtį toje kilmės šalyje bent kas keturis mėnesius;
- b) atsižvelgia į Prieglobsčio agentūros atliekamas padėties toje kilmės šalyje apžvalgas, jei jų turima;
- c) kuo greičiau praneša atitinkamiems prašytojams jiems suprantama kalba arba kalba, kurią, kaip pagrįstai manoma, jie supranta, atidėjimo priežastis.

Valstybė narė kuo greičiau informuoja Komisiją ir Prieglobsčio agentūrą apie procedūrų atidėjimą tos kilmės šalies atžvilgiu. Bet kuriuo atveju sprendžiančioji institucija užbaigia nagrinėjimo procedūrą per 21 mėnesį nuo prašymo pateikimo dienos.

8. Jeigu teismas panaikina sprendžiančiosios institucijos sprendimą ir grąžina bylą atgal, nagrinėjimo procedūros užbaigimo laikotarpius nustato valstybės narės. Tie laikotarpiai turi būti trumpesni už šiame straipsnyje nustatytus laikotarpius.

III SKIRSNIS

Sprendimai dėl prašymų

36 straipsnis

Sprendimai dėl prašymų

1. Sprendimas dėl tarptautinės apsaugos prašymo pateikiamas raštu ir apie jį kuo greičiau pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę pranešama prašytojui. Jei prašytojui teisiškai atstovauja atstovas arba patarėjas teisės klausimais, kompetentinga institucija gali pranešti apie sprendimą pastarajam, o ne prašytojui.

2. Kai prašymas atmetamas kaip nepriimtinas, kaip nepagrįstas arba kaip akivaizdžiai nepagrįstas dėl pabėgėlio statuso arba papildomos apsaugos statuso, kaip aiškiai atsiimtas arba kaip netiesiogiai atsiimtas, faktinės ir teisinės atmetimo priežastys nurodomos sprendime.

3. Prašytojas raštu informuojamas apie sprendimo rezultatą ir apie tai, kaip apskūsti sprendimą, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepriimtinas, kaip nepagrįstas arba kaip akivaizdžiai nepagrįstas dėl pabėgėlio statuso arba papildomos apsaugos statuso, arba kaip netiesiogiai atsiimtas. Ta informacija gali būti pateikta kaip sprendimo dėl tarptautinės apsaugos prašymo dalis. Kai prašytojui nepaveda patarėjas teisės klausimais, ta informacija pateikiama kalba, kurią prašytojas supranta arba, kaip pagrįstai manoma, turėtų suprasti.

4. Kai prašytojui padeda prašytojui teisiškai atstovaujantis patarėjas teisės klausimais, 3 dalyje nurodyta informacija gali būti pateikiama tik tam patarėjui teisės klausimais be vertimo į kalbą, kurią prašytojas supranta arba, kaip pagrįstai manoma, turėtų suprasti. Tokiu atveju faktas, ar tarptautinė apsauga suteikta, ar ne, raštu pranešamas prašytojo žiniai ta kalba, kurią jis supranta arba, kaip pagrįstai manoma, turėtų suprasti, kartu su bendra informacija apie tai, kaip apskūsti sprendimą.

5. Nepilnamečių arba priklausomų suaugusiųjų vardu pateiktų prašymų atvejai ir kai visi prašymai yra grindžiami visiškai tokiais pačiais pagrindais kaip ir už tą nepilnametį arba priklausomą suaugusįjį atsakingo suaugusiojo prašymas, sprendžiančioji institucija, kiekvieno prašytojo atvejį įvertinusi individualiai, gali priimti bendrą sprendimą dėl visų prašytojų, išskyrus atvejus, kai taip darant būtų atskleistos konkrečios prašytojo aplinkybės, dėl kurių galėtų kilti pavojus jo interesams, visų pirma su smurtu dėl lyties, prekyba žmonėmis ir persekiojimu dėl lyties, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ar amžiaus susijusiais atvejais. Tokiais atvejais priimamas atskiras sprendimas ir apie jį pranešama atitinkamam asmeniui pagal 1 dalį.

37 straipsnis

Prašymo atmetimas ir sprendimo grąžinti priėmimas

Kai prašymas atmetamas kaip nepriimtinas, nepagrįstas arba akivaizdžiai nepagrįstas tiek dėl pabėgėlio statuso, tiek dėl papildomos apsaugos statuso, arba kaip netiesiogiai ar tiesiogiai atsiimtas, valstybės narės priima sprendimą grąžinti, atitinkantį Direktyvą 2008/115/EB, kuriuo laikomasi negrąžinimo principo. Jei sprendimas grąžinti arba kitas sprendimas, kuriuo nustatoma pareiga grąžti, jau yra priimtas prieš pareiškiant tarptautinės apsaugos prašymą, sprendimo grąžinti pagal šį straipsnį nereikalaujama. Sprendimas grąžinti priimamas kaip sprendimo, kuriuo tarptautinės apsaugos prašymas atmetamas, dalis arba atskiru aktu. Jei sprendimas grąžinti priimamas atskiru aktu, jis priimamas vienu metu ir kartu su sprendimu, kuriuo tarptautinės apsaugos prašymas atmetamas, arba nepagrįstai nedelsiant jį priėmus.

38 straipsnis

Sprendimas dėl prašymo priimtumo

1. Sprendžiančioji institucija gali įvertinti prašymo priimtumą vadovaudamasi II skyriuje nustatytais pagrindiniais principais ir garantijomis ir pagal nacionalinę teisę gali būti įgaliota atmesti prašymą kaip nepriimtą esant kuriam nors iš šių pagrindų:

- a) šalis, kuri nėra valstybė narė, pagal 58 straipsnį laikoma prašytojo pirmąja prieglobsčio šalimi, nebent akivaizdu, kad prašytojas nebus priimtas arba pakartotinai įleistas į tą šalį;
- b) šalis, kuri nėra valstybė narė, pagal 59 straipsnį laikoma prašytojui saugia trečiąja šalimi, nebent akivaizdu, kad prašytojas nebus priimtas arba pakartotinai įleistas į tą šalį;
- c) valstybė narė, kuri nėra prašymą nagrinėjanti valstybė narė, suteikė prašytojui tarptautinę apsaugą;
- d) tarptautinis baudžiamasis teismas yra nustatęs, kad prašytojas turi būti saugiai perkeltas į valstybę narę arba trečiąją šalį, arba nedviprasmiškai vykdo veiksmus tuo tikslu, išskyrus atvejus, kai paaiškėja naujų svarbių aplinkybių, į kurias teismas neatsižvelgė, arba kai tame tarptautiniam baudžiamajame teisme nebuvo teisinės galimybės iškelti klausimo dėl aplinkybių, susijusių su tarptautiniu mastu pripažintais žmogaus teisių standartais;
- e) dėl atitinkamo prašytojo buvo priimtas sprendimas grąžinti pagal Direktyvos 2008/115/EB 6 straipsnį ir jis pareiškė prašymą tik po septynių darbo dienų nuo dienos, kurią prašytojas gavo tą sprendimą grąžinti, su sąlyga, kad jis buvo informuotas apie pasekmes, jei nepareikštų prašymo per tą laikotarpį, ir jeigu nuo to laikotarpio pabaigos nėra paaiškėję naujų svarbių elementų.

2. Sprendžiančioji institucija atmeta prašymą kaip nepriimtą, kai prašymas yra paskesnis prašymas ir nepaiškėjo arba prašytojas nepateikė naujų svarbių elementų, nurodytų 55 straipsnio 3 ir 5 dalyse, susijusių su nagrinėjimu, ar prašytojas priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Reglamentą (ES) 2024/1347, arba susijusių su anksčiau taikytu nepriimtumo pagrindu.

39 straipsnis

Sprendimas dėl prašymo esmės

1. Prašymas nenagrinėjamas iš esmės, kai:
 - a) kita valstybė narė yra atsakinga pagal Reglamentą (ES) 2024/1351;
 - b) prašymas yra atmestas kaip nepriimtinas pagal 38 straipsnį arba
 - c) prašymas yra tiesiogiai arba netiesiogiai atsiimtas nedarant poveikio 40 straipsnio 2 daliai ir 41 straipsnio 5 daliai.
2. Nagrinėdama prašymą iš esmės sprendžiančioji institucija priima sprendimą dėl to, ar prašytojas priskirtinas prie pabėgėlių, ir jeigu ne, ji nustato, ar prašytojas turi teisę į papildomą apsaugą pagal Reglamentą (ES) 2024/1347.
3. Sprendžiančioji institucija atmeta prašymą kaip nepagrįstą, kai ji nustato, kad prašytojas neturi teisės į tarptautinę apsaugą pagal Reglamentą (ES) 2024/1347.
4. Sprendžiančioji institucija pagal nacionalinę teisę gali būti įgaliota paskelbti nepagrįstą prašymą akivaizdžiai nepagrįstu, jeigu tuo metu, kai užbaigiamas nagrinėjimas, taikomos bet kurios iš 42 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytų aplinkybių.

40 straipsnis

Tiesioginis prašymų atsiėmimas

1. Prašytojas gali savo iniciatyva bet kuriuo procedūros etapu atsiimti savo prašymą. Prašytojas prašymą atsiima raštu asmeniškai arba jį pateikia jo patarėjas teisės klausimais, teisiškai atstovaujantis prašytojui pagal nacionalinę teisę.
2. Kompetentingos institucijos prašymo atsiėmimo metu informuoja prašytoją pagal 8 straipsnio 2 dalies c punktą apie visas procesines tokio atsiėmimo pasekmes kalba, kurią jis supranta arba, kaip pagrįstai manoma, turėtų suprasti.
3. Jei prašymas tiesiogiai atsiimamas kompetentingoje institucijoje, kuri nėra sprendžiančioji institucija, ta institucija apie tokį atsiėmimą informuoja sprendžiančiąją instituciją. Sprendžiančioji institucija priima sprendimą, kuriuo paskelbiama, kad prašymas yra tiesiogiai atsiimtas. Tas sprendimas yra galutinis ir jam netaikoma apskundimo procedūra, nurodyta šio reglamento V skyriuje.
4. Jei tuo etapu, kai prašytojas prašymą tiesiogiai atsiima, sprendžiančioji institucija jau yra nustačiusi, kad prašytojas neturi teisės į tarptautinę apsaugą pagal Reglamentą (ES) 2024/1347, ji vis dar gali priimti sprendimą atmesti prašymą kaip nepagrįstą arba akivaizdžiai nepagrįstą.

41 straipsnis

Netiesioginis prašymų atsiėmimas

1. Prašymas paskelbiamas netiesiogiai atsiimtu, jei:
 - a) prašytojas be pateisinamų priežasčių nepateikė savo prašymo pagal 28 straipsnį, nors ir turėjo veiksmingą galimybę tai padaryti;
 - b) prašytojas atsisako bendradarbiauti: nepateikia 27 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytos informacijos arba nepateikia savo biometrinių duomenų;
 - c) prašytojas atsisako pateikti savo adresą (kai jis jį turi), išskyrus atvejus, kai būstas suteiktas kompetentingų institucijų;

- d) prašytojas be pagrįstos priežasties nedalyvavo asmeniniame pokalbyje, nors tą privalėjo padaryti pagal 13 straipsnį, arba be pagrįstos priežasties per pokalbį atsisakė atsakyti į tiek klausimų, kad gautas pokalbio rezultatas nebuvo pakankamas sprendimui dėl esminių prašymo aplinkybių priimti;
- e) prašytojas pakartotinai nevykdė pagal 9 straipsnio 4 dalį jam nustatytos pareigos prisistatyti arba jis tampa nepasiekiamas kompetentingoms administracinėms arba teisminėms institucijoms, išskyrus atvejus, kai jis gali įrodyti, kad tapo nepasiekiamas dėl nuo jo nepriklausančių konkrečių aplinkybių;
- f) prašytojas yra pateikęs prašymą valstybėje narėje, kuri nėra Reglamento (ES) 2024/1351 17 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta valstybė narė, ir nepasilieka toje valstybėje narėje, kol nustatoma atsakinga valstybė narė arba, kai taikytina, įgyvendinama perdavimo procedūra.

2. Jei institucija, vertinanti, ar prašymas yra netiesiogiai atsiimtas, yra kompetentinga institucija, kuri nėra sprendžiančioji institucija, ir jei ta institucija mano, kad prašymas turi būti laikomas netiesiogiai atsiimtu, ta institucija apie tai atitinkamai informuoja sprendžiančiąją instituciją. Sprendžiančioji institucija priima sprendimą, kuriuo paskelbiama, kad prašymas yra netiesiogiai atsiimtas.

3. Kai prašytojas dalyvauja, kompetentinga institucija prašymo atsiėmimo metu informuoja prašytoją pagal 8 straipsnio 2 dalies c punktą apie visas procesines tokio atsiėmimo pasekmes kalba, kurią jis supranta arba, kaip pagrįstai manoma, turėtų suprasti.

4. Kompetentinga institucija procedūrą gali sustabdyti, kad suteiktų prašytojui galimybę pagrįsti arba ištaisyti tam tikrų veiksmų nevykdymą ar veiksmus, kaip nustatyta 1 dalyje, prieš priimant sprendimą, kuriuo paskelbiama, kad prašymas netiesiogiai atsiimtas.

5. Prašymas gali būti atmestas kaip nepagrįstas arba kaip akivaizdžiai nepagrįstas, jei tuo etapu, kai prašymas netiesiogiai atsiimamas, sprendžiančioji institucija jau yra nustačiusi, kad prašytojas neturi teisės į tarptautinę apsaugą pagal Reglamentą (ES) 2024/1347.

IV SKIRSNIS

Specialios procedūros

42 straipsnis

Paspartinto nagrinėjimo procedūra

1. Nedarant poveikio 21 straipsnio 2 daliai, laikydami II skyriuje nustatytų pagrindinių principų ir garantijų, sprendžiančioji institucija paspartina tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą iš esmės, jei:
 - a) prašytojas, pateikdamas prašymą ir nuroydamas faktus, iškėlė tik tuos klausimus, kurie nėra svarbūs nagrinėjant, ar jis priskirtinas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Reglamentą (ES) 2024/1347;
 - b) prašytojas pateikė akivaizdžiai nenuoseklius ar prieštarigus, arba aiškiai klaidingus ar akivaizdžiai neįtikimus pareiškimus arba pareiškimus, kurie prieštarauja atitinkamai ir turimai informacijai apie kilmės šalį, todėl jo reikalavimas tampa akivaizdžiai neįtikinamas, kiek tai susiję su jo priskyrimu prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Reglamentą (ES) 2024/1347;
 - c) laikoma, kad prašytojas, jam suteikus visapusišką galimybę nurodyti rimtą priežastį, tyčia suklaidino valdžios institucijas pateikdamas melagingą informaciją ar suklastotus dokumentus arba nepateikdamas svarbios informacijos ar dokumentų, visų pirma susijusių su jo tapatybe ar pilietybe, kurie būtų galėję neigiamai paveikti sprendimą, arba yra aiškių priežasčių manyti, kad prašytojas dėl nesąžiningų paskatų sunaikino arba išmetė asmens ar kelionės dokumentą, kad nebūtų nustatyta jo tapatybė arba pilietybė;
 - d) prašytojas pareiškia prašymą tik tam, kad vilkintų sprendimo dėl jo išsiuntimo iš valstybės narės teritorijos vykdymo užtikrinimą, tą vykdymo užtikrinimą sutrukdytų arba užkirstų jam kelią;
 - e) trečioji šalis gali būti laikoma prašytojui saugia kilmės šalimi, kaip tai suprantama šiame reglamente;

- f) esama pagrįstų priežasčių laikyti, kad prašytojas kelia pavojų valstybių narių nacionaliniam saugumui ar viešajai tvarkai, arba prašytojas pagal nacionalinę teisę buvo priverstinai išsiųstas dėl rimtų priežasčių, susijusių su nacionaliniu saugumu ar viešąja tvarka;
- g) tas prašymas yra paskesnis prašymas ir jis nėra nepriimtinas;
- h) prašytojas neteisėtai atvyko į valstybės narės teritoriją arba neteisėtai joje išbuvo ilgesnį laiką ir be rimtos priežasties nepranešė apie save kompetentingoms institucijoms arba neatidėliodamas nepareišė tarptautinės apsaugos prašymo, atsižvelgiant į jo atvykimo aplinkybes;
- i) prašytojas teisėtai atvyko į valstybės narės teritoriją ir be rimtos priežasties neatidėliodamas nepareišė tarptautinės apsaugos prašymo, atsižvelgiant į jo prašyme nurodytus pagrindus; tai nedaro poveikio *sur place* atsirandančiam tarptautinės apsaugos poreikiui arba
- j) prašytojas yra trečiosios šalies pilietis, o asmenų be pilietybės atveju – buvęs nuolatinis trečiosios šalies gyventojas, kai tos šalies atžvilgiu sprendžiančiosios institucijos priimtų sprendimų, kuriais suteikiama tarptautinė apsauga, dalis, remiantis Sąjungos vidurkiu, nustatytu pagal naujausius turimus Eurostato metinius duomenis, yra 20 % ar mažesnė, nebent sprendžiančioji institucija įvertina, kad nuo atitinkamų Eurostato duomenų paskelbimo atitinkamoje trečiojoje šalyje įvyko reikšmingas pokytis arba kad prašytojas priklauso kategorijai asmenų, kurių 20 % ar mažesniu prašymų patenkinimo rodikliu negali būti remiamasi vertinant jų apsaugos poreikius, atsižvelgiant, *inter alia*, į didelius pirmosios instancijos teismo sprendimo ir galutinio sprendimo skirtumus.

Kai Prieglobsčio agentūra pateikia gaires dėl kilmės šalies pagal Reglamento (ES) 2021/2303 11 straipsnį, įrodančias, kad nuo atitinkamų Eurostato duomenų paskelbimo atitinkamoje trečiojoje šalyje įvyko reikšmingas pokytis, valstybės narės, taikydamos šios dalies pirmos pastraipos j punktą, remiasi tomis gairėmis.

2. Jeigu sprendžiančioji institucija mano, kad pagal paspartinto nagrinėjimo procedūrą nagrinėtino prašymo nagrinėjimas yra susijęs su sudėtingais faktiniais arba teisiniais klausimais, ji gali tęsti nagrinėjimą iš esmės pagal 35 straipsnio 4 dalį ir 39 straipsnį. Tokiu atveju atitinkamas prašytojas informuojamas apie procedūros pasikeitimą.

3. Paspartinto nagrinėjimo procedūra nelydimiems nepilnamečiams gali būti taikoma tik kai:

- a) prašytojas atvyksta iš trečiosios šalies, kuri gali būti laikoma saugia kilmės šalimi, kaip tai suprantama šiame reglamente;
- b) esama pagrįstų priežasčių laikyti, kad prašytojas kelia pavojų valstybės narės nacionaliniam saugumui ar viešajai tvarkai, arba prašytojas pagal nacionalinę teisę buvo priverstinai išsiųstas dėl rimtų priežasčių, susijusių su nacionaliniu saugumu ar viešąja tvarka;
- c) tas prašymas yra paskesnis prašymas ir jis nėra nepriimtinas;
- d) laikoma, kad prašytojas, jam suteikus visapusišką galimybę nurodyti rimtą priežastį, tyčia suklaidino valdžios institucijas pateikdamas melagingą informaciją ar suklastotus dokumentus arba nepateikdamas svarbios informacijos ar dokumentų, visų pirma susijusių su jo tapatybe ar pilietybe, kurie būtų galėję neigiamai paveikti sprendimą, arba yra aiškių priežasčių manyti, kad prašytojas dėl nesąžiningų paskatų sunaikino arba išmetė asmens ar kelionės dokumentą, kad nebūtų nustatyta jo tapatybė arba pilietybė; arba
- e) prašytojas yra trečiosios šalies pilietis, o asmenų be pilietybės atveju – buvęs nuolatinis trečiosios šalies gyventojas, kai tos šalies atžvilgiu sprendžiančiosios institucijos priimtų sprendimų, kuriais suteikiama tarptautinė apsauga, dalis, remiantis Sąjungos vidurkiu, nustatytu pagal naujausius turimus Eurostato metinius duomenis, yra 20 % ar mažesnė, nebent sprendžiančioji institucija įvertina, kad nuo atitinkamų Eurostato duomenų paskelbimo atitinkamoje trečiojoje šalyje įvyko reikšmingas pokytis arba kad prašytojas priklauso kategorijai asmenų, kurių 20 % ar mažesniu prašymų patenkinimo rodikliu negali būti remiamasi vertinant jų apsaugos poreikius, atsižvelgiant, *inter alia*, į didelius pirmosios instancijos teismo sprendimo ir galutinio sprendimo skirtumus.

Kai Prieglobsčio agentūra pateikia gaires dėl kilmės šalies pagal Reglamento (ES) 2021/2303 11 straipsnį, įrodančias, kad nuo atitinkamų Eurostato duomenų paskelbimo atitinkamoje trečiojoje šalyje įvyko reikšmingas pokytis, valstybės narės, taikydamos šios dalies pirmos pastraipos e punktą, remiasi tomis gairėmis.

43 straipsnis

Prieglobsčio pasienio procedūros taikymo sąlygos

1. Atlikus tikrinimą pagal Reglamentą (ES) 2024/1356, kai taikytina, ir jeigu prašytojui dar nebuvo suteiktas leidimas atvykti į valstybių narių teritoriją, valstybė narė gali, vadovaudamasi II skyriuje nustatytais pagrindiniais principais ir garantijomis, nagrinėti prašymą pagal pasienio procedūrą, kai tą prašymą pateikė trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės, neatitinkantis atvykimo į valstybės narės teritoriją sąlygų, nustatytų Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnyje. Pasienio procedūra gali būti vykdoma:

- a) pareiškus prašymą išorės sienos perėjimo punkte arba tranzito zonoje;
- b) po laikino sulaikymo dėl neteisėto išorės sienos kirtimo;
- c) išlaipinus asmenį valstybės narės teritorijoje po paieškos ir gelbėjimo operacijos;
- d) po perkėlimo ES pagal Reglamento (ES) 2024/1351 67 straipsnio 11 dalį.

2. Nedarant poveikio 51 straipsnio 2 daliai ir 53 straipsnio 2 daliai, prašytojams, kuriems taikoma pasienio procedūra, neleidžiama atvykti į valstybės narės teritoriją. Visos priemonės, kurių valstybės narės imasi, kad užkirstų kelią neteisėtam atvykimui į jų teritoriją, turi derėti su Direktyva (ES) 2024/1346.

3. Nukrypstant nuo 51 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos paskutinio sakinio, prašytojui neleidžiama atvykti į valstybės narės teritoriją, kai:

- a) prašytojas neturi teisės pasilikti valstybės narės teritorijoje pagal 10 straipsnio 4 dalies a arba c punktą;
- b) prašytojas neturi teisės pasilikti valstybės narės teritorijoje pagal 68 straipsnį ir per taikytiną laikotarpį nepateikė prašymo leisti pasilikti apskundimo procedūros tikslais;
- c) prašytojas neturi teisės pasilikti valstybės narės teritorijoje pagal 68 straipsnį ir teismas nusprendė, kad prašytojui neturi būti leista pasilikti, kol bus baigta apskundimo procedūra.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytais atvejais, kai pagal Direktyvą 2008/115/EB dėl prašytojo buvo priimtas sprendimas grąžinti arba pagal Reglamento (ES) 2016/399 14 straipsnį jam buvo atsisakyta leisti atvykti, taikomas Reglamento (ES) 2024/1349 4 straipsnis.

4. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2021/2303 14 straipsnyje nustatytam stebėsenos mechanizmui ir jį papildant, kiekviena valstybė narė numato su pasienio procedūra susijus pagrindinių teisių stebėsenos mechanizmą, atitinkantį Reglamento (ES) 2024/1356 10 straipsnyje nustatytus kriterijus.

44 straipsnis

Sprendimai taikant prieglobsčio pasienio procedūrą

1. Kai taikoma pasienio procedūra, gali būti priimami sprendimai dėl:

- a) prašymo nepriimtumo pagal 38 straipsnį;
- b) prašymo esmės, jei taikomos bet kurios iš 42 straipsnio 1 dalies a–g bei j punktuose ir 42 straipsnio 3 dalies b punkte išvardytų aplinkybių.

2. Kai prašytojų skaičius viršija 47 straipsnio 1 dalyje nurodytą skaičių ir siekiant nustatyti, kam taikyti pasienio procedūrą pagal 42 straipsnio 1 dalies c, f ar j punktus arba 42 straipsnio 3 dalies b punktą, pirmenybė teikiama šių kategorijų prašymams:

- a) tam tikrų trečiųjų šalių piliečių arba, asmenų be pilietybės atveju, – buvusių nuolatinių trečiosios šalies gyventojų, kurių atžvilgiu, jei priimamas neigiamas sprendimas, yra didesnė tikimybė, kad jie bus grąžinti atitinkamai į jų kilmės šalį, jų ankstesnės įprastinės gyvenamosios vietos šalį, saugią trečiąją šalį arba pirmąją prieglobsčio šalį, kaip tai suprantama šiame reglamente, prašymams;

- b) tam tikrų trečiųjų šalių piliečių arba, asmenų be pilietybės atveju, – buvusių nuolatinių trečiosios šalies gyventojų, kurie dėl rimtų priežasčių laikomi keliančiais pavojų valstybės narės nacionaliniam saugumui ar viešajai tvarkai, prašymams;
 - c) nedarant poveikio b punktui, tam tikrų trečiųjų šalių piliečių arba, asmenų be pilietybės atveju, – buvusių nuolatinių trečiosios šalies gyventojų, kurie nėra nepilnamečiai ir jų šeimos nariai, prašymams.
3. Kai pasienio procedūra taikoma nepilnamečiams ir jų šeimos nariams, pirmenybė teikiama jų prašymų nagrinėjimui.

Valstybės narės taip pat gali teikti pirmenybę tam tikrų trečiųjų šalių piliečių arba, asmenų be pilietybės atveju, – buvusių nuolatinių trečiosios šalies gyventojų, kurių atžvilgiu, jei priimamas neigiamas sprendimas, yra didesnė tikimybė, kad jie bus grąžinti atitinkamai į jų kilmės šalį, jų ankstesnės įprastinės gyvenamosios vietos šalį, saugią trečiąją šalį arba pirmąją prieglobsčio šalį, kaip tai suprantama šiame reglamente, prašymų nagrinėjimui.

45 straipsnis

Privalomas prieglobsčio pasienio procedūros taikymas

1. Valstybė narė išnagrinėja prašymą pagal pasienio procedūrą 43 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais, kai taikomos bet kurios iš 42 straipsnio 1 dalies c, f arba j punkte nurodytų aplinkybių.
2. Kai taikomos 42 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytos aplinkybės ir nedarant poveikio 54 straipsniui, valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad taikant pasienio procedūrą būtų kuo labiau išsaugotas šeimos vientisumas.
3. 2 dalies tikslais, siekiant išsaugoti šeimos vientisumą, jei prieš prašytojui atvykstant į valstybių narių teritoriją šeima jau egzistavo, sąvoka „to prašytojo šeimos nariai“ turi būti suprantama kaip tos pačios su tarptautinės apsaugos prašymu susijusios valstybės narės teritorijoje esantys šie prašytojo šeimos nariai:
 - a) prašytojo sutuoktinis arba nesusituokęs partneris, su kuriuo jį sieja stabilūs santykiai, jeigu, atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės teisę ar praktiką, nesusituokusios poros prilyginamos susituokusioms poroms,
 - b) a punkte nurodytų porų arba prašytojo nesusituokę nepilnamečiai vaikai, nepaisant to, ar jie yra santuokiniai, ar nesantuokiniai, ar įvaikinti, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje,
 - c) kai prašytojas yra nepilnametis ir nesusituokęs, – tėvas, motina ar kitas suaugusysis, atsakingas už prašytoją pagal valstybės narės, kurioje yra tas suaugusysis, teisę arba praktiką,
 - d) kai prašytojas yra nepilnametis ir nesusituokęs, – prašytojo brolis ir (arba) sesuo arba broliai ir (arba) seserys, jeigu jie yra nesusituokę ir nepilnamečiai.

Pirmos pastraipos b, c ir d punktų tikslais, remiantis individualiu vertinimu, nepilnametis laikomas nesusituokusiu, jei jo santuoka pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę negalėtų būti sudaryta visų pirma dėl teisės aktais nustatyto santuokinio amžiaus.

4. Jei, remdamasi informacija, gauta vykdant stebėseną pagal Reglamento (ES) 2021/2303 14 ir 15 straipsnius, Komisija turi priežasčių manyti, kad valstybė narė nesilaiko 54 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, ji nedelsdama rekomenduoja sustabdyti pasienio procedūros taikymą šeimoms, kuriose yra nepilnamečių, pagal 53 straipsnio 2 dalies b punktą. Tą rekomendaciją Komisija paskelbia viešai.

Atitinkama valstybė narė ypač atsižvelgia į Komisijos rekomendaciją vykdydama savo pareigas pagal 53 straipsnio 2 dalies b punktą ir siekdama pašalinti visus nustatytus trūkumus, kad būtų užtikrintas visiškasis 54 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų laikymasis. Atitinkama valstybė narė informuoja Komisiją apie priemones, kurių imtasi rekomendacijai įgyvendinti.

46 straipsnis

Tinkami pajėgumai Sąjungos lygmeniu

Laikoma, kad tinkami pajėgumai Sąjungos lygmeniu yra 30 000.

47 straipsnis

Valstybės narės tinkami pajėgumai

1. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo apskaičiuoja skaičių, atitinkantį kiekvienos valstybės narės tinkamus pajėgumus, taikydama 4 dalyje nustatytą formulę.

Nedarant poveikio 3 daliai, Komisija taip pat priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato didžiausią prašymų, kuriuos valstybė narė per metus turi išnagrinėti pagal pasienio procedūrą, skaičių. Tas didžiausias skaičius nuo 2026 m. birželio 12 d. turi būti du kartus didesnis už skaičių, gautą taikant 4 dalyje nustatytą formulę, nuo 2027 m. birželio 13 d. – tris kartus didesnis už skaičių, gautą taikant 4 dalyje nustatytą formulę, o nuo 2028 m. birželio 13 d. – keturis kartus didesnis už skaičių, gautą taikant 4 dalyje nustatytą formulę.

2. Kai pasiekiami 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyti valstybės narės tinkami pajėgumai, 43 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais nebereikalaujama, kad ta valstybė narė vykdytų pasienio procedūras, jei taikomos 42 straipsnio 1 dalies j punkte nurodytos aplinkybės.

3. Jei valstybė narė išnagrinėja 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą didžiausią prašymų skaičių, 43 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais nebereikalaujama, kad ta valstybė narė vykdytų pasienio procedūras, jei taikomos 42 straipsnio 1 dalies c arba j punkte nurodytos aplinkybės. Valstybė narė vis dėlto toliau pagal pasienio procedūrą nagrinėja trečiųjų šalių piliečių, kurių atveju galioja 42 straipsnio 1 dalies f punkte ir 42 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytos aplinkybės, prašymus.

4. 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas skaičius apskaičiuojamas 46 straipsnyje nustatytą skaičių padauginus iš neteisėto išorės sienos kirtimo atvejų, po paieškos ir gelbėjimo operacijų atvykusių asmenų ir atsisakymo leisti atvykti per išorės sieną atvejų atitinkamoje valstybėje narėje per pastaruosius trejus metus sumos ir gautą rezultatą padalijus iš neteisėto išorės sienos kirtimo atvejų, po paieškos ir gelbėjimo operacijų atvykusių asmenų ir atsisakymo leisti atvykti per išorės sieną atvejų visoje Sąjungoje per tą patį laikotarpį sumos, remiantis naujausiais turimais *Frontex* ir Eurostato duomenimis.

5. Pirmąjį tokį 1 dalyje nurodytą įgyvendinimo aktą Komisija pirmą kartą priima 2024 m. rugpjūčio 12 d. ir po to spalio 15 d. kas trejus metus.

Komisijai priėmus 1 dalyje nurodytą įgyvendinimo aktą, per šešis mėnesius nuo antrojo ir visų paskesnių įgyvendinimo aktų priėmimo dienos kiekviena valstybė narė užtikrina, kad turėtų tame įgyvendinimo akte išdėstytus tinkamus pajėgumus. Pirmojo tokio įgyvendinimo akto tikslais valstybės narės užtikrina, kad jos turėtų tame įgyvendinimo akte išdėstytus tinkamus pajėgumus anksčiau nei 2026 m. birželio 12 d.

48 straipsnis

Priemonė, taikytina, jei pasiekiami valstybės narės tinkami pajėgumai

1. Kai prašytojų, kuriems valstybėje narėje bet kuriuo metu taikoma prieglobsčio pasienio procedūra, skaičius kartu su asmenų, kuriems taikoma pagal Reglamentą (ES) 2024/1349 nustatyta grąžinimo pasienio procedūra arba, kai taikytina, pagal nacionalinę teisę nustatyta lygiavertė grąžinimo pasienio procedūra, skaičiumi yra lygus skaičiui, tos valstybės narės atžvilgiu nustatytam 47 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytame Komisijos įgyvendinimo akte, arba jį viršija, ta valstybė narė gali apie tai pranešti Komisijai.

2. Jei valstybė narė pateikia pranešimą Komisijai pagal 1 dalį, nukrypstant nuo 45 straipsnio 1 dalies, ta valstybė narė neprivalo pagal pasienio procedūrą nagrinėti 42 straipsnio 1 dalies j punkte nurodytų prašytojų pareiktų prašymų tuo metu, kai prašytojų, kuriems toje valstybėje narėje taikoma pasienio procedūra, skaičius yra lygus 47 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytam skaičiui arba jį viršija.

3. 2 dalyje numatyta priemonė taikoma remiantis atvykstančių ir išvykstančių asmenų srautu ir reikalaujama, kad atitinkama valstybė narė pagal pasienio procedūrą toliau nagrinėtų 42 straipsnio 1 dalies j punkte nurodytų prašytojų pareikštus prašymus, kai tik prašytojų, kuriems bet kuriuo metu toje valstybėje narėje taikoma pasienio procedūra, skaičius tampa mažesnis už 47 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą skaičių.
4. 2 dalyje numatytą priemonę valstybė narė gali taikyti likusią tų pačių kalendorinių metų dalį, pradedant nuo kitos dienos po pranešimo pagal 1 dalį pateikimo dienos.

49 straipsnis

Valstybės narės pranešimas, jei pasiekiami tinkami pajėgumai

1. 48 straipsnyje nurodytame pranešime pateikiama ši informacija:
- a) prašytojų, kuriems pranešimo pateikimo metu atitinkamoje valstybėje narėje taikoma prieglobsčio pasienio procedūra, grąžinimo pasienio procedūra, nustatyta pagal Reglamentą (ES) 2024/1349, arba, kai taikytina, pagal nacionalinę teisę nustatyta lygiavertė grąžinimo pasienio procedūra, skaičius;
 - b) 48 straipsnyje nurodyta priemonė, kurią atitinkama valstybė narė ketina taikyti arba toliau taikyti;
 - c) svarūs atitinkamos valstybės narės ketinimą pagrindžiantys argumentai, apibūdinant, kaip atitinkamos priemonės taikymas galėtų padėti ištaisyti padėtį, ir, kai taikytina, aprašant kitas priemones, kurias atitinkama valstybė narė patvirtino arba ketina patvirtinti nacionaliniu lygmeniu, kad palengvintų padėtį, įskaitant Reglamento (ES) 2024/1351 6 straipsnio 3 dalyje nurodytas priemones.
2. Valstybės narės gali apie tai pranešti Komisijai pagal šio reglamento 48 straipsnį, kai taikytina, teikdamos Reglamento (ES) 2024/1351 58 ir 59 straipsniuose nurodytą pranešimą.
3. Kai valstybė narė pateikia pranešimą Komisijai pagal 48 straipsnį, atitinkama valstybė narė atitinkamai informuoja kitas valstybes nares.
4. Valstybė narė, taikanti 48 straipsnyje nurodytą priemonę, kas mėnesį informuoja Komisiją apie šiuos elementus:
- a) prašytojų, kuriems tuo metu toje valstybėje narėje taikoma pasienio procedūra, skaičių,
 - b) atvykstančių ir išvykstančių asmenų, kuriems taikomos pasienio procedūros, skaičiaus pokyčius kiekvieną to mėnesio savaitę,
 - c) darbuotojų, atsakingų už prašymų nagrinėjimą pagal pasienio procedūrą, skaičių,
 - d) vidutinę nagrinėjimo trukmę administraciniame procedūros etape ir
 - e) vidutinę teismo atliekamo prašymo leisti pasilikti, kol nagrinėjamas skundas, nagrinėjimo trukmę.

Komisija stebi šio reglamento 48 straipsnyje nurodytos priemonės taikymą ir tuo tikslu peržiūri valstybių narių pateiktą informaciją. Reglamento (ES) 2024/1351 9 straipsnyje nurodytoje ataskaitoje Komisija pateikia šio reglamento 48 straipsnyje nurodytos priemonės taikymo kiekvienoje valstybėje narėje vertinimą.

50 straipsnis

Valstybės narės pranešimas, jei pasiekiamas didžiausias metinis prašymų skaičius

Jei per vienus kalendorinius metus valstybėje narėje pagal pasienio procedūrą išnagrinėtų prašymų skaičius yra lygus 47 straipsnio 1 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte tos valstybės narės atžvilgiu nustatytam didžiausiam prašymų skaičiui arba jį viršija, ta valstybė narė gali apie tai atitinkamai pranešti Komisijai.

Jei valstybė narė pagal šio straipsnio pirmą pastraipą apie tai praneša Komisijai, Komisija nedelsdama išnagrinėja atitinkamos valstybės narės pateiktą informaciją, kad patikrintų, ar atitinkamos valstybės narės nuo kalendorinių metų pradžios pagal pasienio procedūrą išnagrinėtų prašymų skaičius yra lygus 47 straipsnio 1 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte tos valstybės narės atžvilgiu nustatytam skaičiui arba jį viršija.

Užbaigusi patikrinimą, Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo atitinkamai valstybei narei suteikia leidimą pagal pasienio procedūrą nenagrinėti 42 straipsnio 1 dalies c ir j punktuose nurodytų prašytojų pareikštų prašymų.

Toks leidimas neatleidžia valstybės narės nuo pareigos pagal pasienio procedūrą nagrinėti 42 straipsnio 1 dalies f punkte ir 42 straipsnio 5 dalies b punkte nurodytų prašytojų pareikštus prašymus.

51 straipsnis

Laiko terminai

1. Nukrypstant nuo šio reglamento 28 straipsnio, prašymai, kuriems taikoma pasienio procedūra, pateikiami ne vėliau kaip per penkias dienas nuo prašymo užregistravimo pirmą kartą dienos arba, užbaigus perdavimą pagal Reglamento (ES) 2024/1351 67 straipsnio 11 dalį – per penkias dienas nuo prašytojo atvykimo į valstybę narę, į kurią perkeliama, dienos po tokio perdavimo, jeigu prašytojui suteikiama veiksminga galimybė tai padaryti. Penkių dienų termino nesilaikymas neturi įtakos tęstiniam pasienio procedūros taikymui.

2. Pasienio procedūra turi būti kuo trumpesnė, tačiau kartu ja turi būti sudaryta galimybė visapusiškai ir teisingai išnagrinėti prašymus. Nedarant poveikio šios dalies trečiai pastraipai, pasienio procedūra negali trukti ilgiau kaip 12 savaičių nuo prašymo užregistravimo dienos iki dienos, kai prašytojas nebeturi teisės pasilikti ir jam neleista pasilikti. Pasibaigus tam laikotarpiui, prašytojui leidžiama atvykti į valstybės narės teritoriją, išskyrus atvejus, kai taikomas Reglamento (ES) 2024/1349 4 straipsnis.

Valstybės narės nustato nuostatas dėl nagrinėjimo procedūros trukmės, nukrypstant nuo 35 straipsnio, dėl prašymo leisti pasilikti pagal 68 straipsnio 4 ir 5 dalis nagrinėjimo teisme trukmės ir, kai taikytina, dėl apskundimo procedūros trukmės. Nustačius tokią trukmę užtikrinama, kad visi šie įvairūs procedūriniai veiksmai būtų užbaigti per 12 savaičių nuo prašymo užregistravimo dienos.

12 savaičių laikotarpis gali būti pratęstas iki 16 savaičių, jei valstybė narė, kuriai asmuo perduodamas pagal Reglamento (ES) 2024/1351 67 straipsnio 11 dalį, taiko pasienio procedūrą.

52 straipsnis

Atsakingos valstybės narės nustatymas ir perkėlimas Europos Sąjungoje

1. Kai taikomos pasienio procedūros sąlygos, valstybės narės nusprendžia vykdyti už prašymo nagrinėjimą vietovėse, kuriose bus vykdoma pasienio procedūra, atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2024/1351, nedarydamos poveikio šio reglamento 51 straipsnio 2 dalyje nustatytiems terminams.

2. Kai valstybėje narėje, iš kurios perduotas prašytojas, tenkinamos pasienio procedūros taikymo sąlygos, valstybė narė, į kurią perduotas prašytojas, gali taikyti pasienio procedūrą pagal Reglamento (ES) 2024/1351 67 straipsnio 11 dalį, nedarant poveikio šio reglamento 51 straipsnio 2 dalyje nustatytiems terminams.

53 straipsnis

Prieglobsčio pasienio procedūros taikymo išimtys

1. Pasienio procedūra nelydimiems nepilnamečiams taikoma tik 42 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytomis aplinkybėmis. Tais atvejais, kai kyla abejonių dėl prašytojo amžiaus, kompetentingos institucijos nedelsdamos atlieka jo amžiaus nustatymo procedūrą pagal 25 straipsnį.

2. Valstybės narės netaiko arba bet kuriame procedūros etape nustoja taikyti pasienio procedūrą, kai:

- a) sprendžiančioji institucija mano, kad netaikytini arba nebetaikytini prašymo atmetimo dėl jo nepriimtumo arba paspartinto nagrinėjimo procedūros taikymo pagrindai;
- b) 54 straipsnyje nurodytose vietovėse negali būti suteikta reikiama parama specialiųjų priėmimo poreikių turintiems prašytojams, įskaitant nepilnamečius, pagal Direktyvos (ES) 2024/1346 IV skyrių;
- c) 54 straipsnyje nurodytose vietovėse negali būti suteikta reikiama parama prašytojams, kuriems reikia specialiųjų procedūrinių garantijų;
- d) yra pagrįstų medicininių priežasčių netaikyti pasienio procedūros, įskaitant psichikos sveikatos priežastis;
- e) netenkinamos arba nebetenkinamos Direktyvos (ES) 2024/1346 10–13 straipsniuose nustatytos garantijos ir sulaikymo sąlygos, o pasienio procedūra prašytojui negali būti taikoma jo nesulaikius.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytais atvejais kompetentinga institucija leidžia prašytojui atvykti į valstybės narės teritoriją ir taiko III skyriuje numatytą atitinkamą procedūrą.

54 straipsnis

Prieglobsčio pasienio procedūros vykdymo vietovės

1. Nagrinėdama prašymus, kuriems taikoma pasienio procedūra, valstybė narė, laikydama si Direktyvos (ES) 2024/1346 9 straipsnio ir nedarydama poveikio jos 10 straipsniui, reikalauja, kad prašytojai gyventų įprastai prie išorės sienos ar tranzito zonoje arba netoli jų, arba kitose jų teritorijoje paskirtose vietovėse, visapusiškai atsižvelgiant į konkrečias tos valstybės narės geografines aplinkybes.
2. Nedarant poveikio 47 straipsniui, valstybės narė užtikrina, kad, įvertinus vaiko interesus, nepilnamečių turinčios šeimos gyventų jų poreikius atitinkančiuose priėmimo centruose, taip pat užtikrina nepilnamečio fiziniams, protiniams, dvasiniams, moraliniams ir socialiniams vystymuisi tinkamą gyvenimo lygį, visapusiškai laikydama si Direktyvos (ES) 2024/1346 IV skyriaus reikalavimų.
3. Kiekviena valstybė narė ne vėliau kaip 2026 m. balandžio 11 d. praneša Komisijai apie vietoves, kuriose bus vykdoma pasienio procedūra, įskaitant atvejus, kai taikomas 45 straipsnis. Valstybės narė užtikrina, kad tose vietovėse pajėgumai būtų pakankami nagrinėti prašymams, kuriems taikoma 45 straipsnis. Apie visus vietovių, kuriose vykdoma pasienio procedūra, nustatymo pakeitimus Komisijai pranešama per du mėnesius nuo tų pakeitimų atlikimo.
4. Reikalavimas gyventi konkrečioje vietoje pagal 1, 2 ir 3 dalis nelaikomas leidimu atvykti į valstybės narės teritoriją ir joje pasilikti.
5. Kai prašytojas, kuriam taikoma pasienio procedūra, turi būti perduotas sprendžiančiajai institucijai arba kompetentingam pirmosios instancijos teismui tokios procedūros tikslais arba perduotas gydymosi tikslu, tokia kelionė pati savaime nereiškia atvykimo į valstybės narės teritoriją.

55 straipsnis

Paskesni prašymai

1. Prašymas, pareiškimas dar nepriėmus galutinio sprendimo dėl ankstesnio to paties prašytojo prašymo, laikomas papildomu pareiškimu, o ne nauju prašymu.

Tas papildomas pareiškimas nagrinėjamas atsakingoje valstybėje narėje vykstant nagrinėjimui taikant administracinę procedūrą arba vykstant bet kokiam apskundimo procedūrai, jei kompetentingas teismas gali atsižvelgti į elementus, kuriais grindžiamas papildomas pareiškimas.

2. Bet koks vėlesnis prašymas, pareikštas bet kurioje valstybėje narėje priėmus galutinį sprendimą dėl ankstesnio to paties prašytojo prašymo, laikomas paskesniu prašymu ir jį nagrinėja atsakinga valstybė narė.
3. Dėl paskesnio prašymo atliekamas preliminarus nagrinėjimas, kurio metu sprendžiančioji institucija nustato, ar paaiškėjo naujų elementų arba prašytojas pateikė naujų elementų, kurie:
 - a) gerokai padidina tikimybę, kad prašytojas bus priskirtas prie tarptautinės apsaugos gavėjų pagal Reglamentą (ES) 2024/1347, arba
 - b) yra susiję su anksčiau taikytu nepriimtumu pagrindu, kai ankstesnis prašymas buvo atmestas kaip nepriimtinas.
4. Preliminarus nagrinėjimas atliekamas remiantis rašytiniais pareiškimais arba asmeniniu pokalbiu, vadovaujantis II skyriuje nustatytais pagrindiniais principais ir garantijomis. Visų pirma asmeninio pokalbio galima atsisakyti tais atvejais, kai, remiantis rašytiniais pareiškimais, akivaizdu, kad po prašymo nepaaiškėjo naujų elementų, kaip nurodyta 3 dalyje.
5. Prašytojo pateikti elementai laikomi naujais tik tuo atveju, jei prašytojas ne dėl savo kaltės negalėjo pateikti tų elementų su ankstesniu prašymu susijusios procedūros metu. Į bet kokius elementus, kuriuos prašytojas būtų galėjęs pateikti anksčiau, nebūtina atsižvelgti, išskyrus atvejus, kai jie žymiai padidina tikimybę, kad prašymas nebus nepriimtinas arba kad prašytojas turės teisę į tarptautinę apsaugą, arba kai ankstesnis prašymas buvo atmestas kaip netiesiogiai atsiimtas pagal 41 straipsnį, neatlikus nagrinėjimo iš esmės.
6. Jeigu prašytojas pateikė 3 dalyje nurodytus naujus elementus arba tokie elementai paaiškėjo, prašymas toliau nagrinėjamas iš esmės, išskyrus atvejus, kai prašymas gali būti laikomas nepriimtinu remiantis kitu 38 straipsnio 1 dalyje numatytu pagrindu.
7. Jeigu 3 dalyje nurodytų naujų elementų prašytojas nepateikė arba tokių elementų nepaaiškėjo, prašymas atmetamas kaip nepriimtinas pagal 38 straipsnio 2 dalį.

56 straipsnis

Teisės pasilikti, pateikus paskesnius prašymus, išimtis

Nedarant poveikio negražinimo principui, valstybės narės gali numatyti teisės pasilikti jų teritorijoje išimtį ir nukrypti nuo 68 straipsnio 5 dalies d punkto tais atvejais, kai:

- a) pirmas paskesnis prašymas buvo pateiktas tik siekiant vilkinti arba trikdyti sprendimo, dėl kurio prašytojas neišvengiamai būtų išsiųstas iš tos valstybės narės ir kuris nėra toliau nagrinėjamas pagal 55 straipsnio 7 dalį, įvykdymo užtikrinimą arba
- b) antras ar vėlesnis paskesnis prašymas yra pareikštas bet kurioje valstybėje narėje, priėmus galutinį sprendimą, pagal kurį ankstesnis paskesnis prašymas buvo atmestas kaip nepriimtinas arba kaip nepagrįstas ar akivaizdžiai nepagrįstas.

V SKIRSNIS

Saugios šalies koncepcija

57 straipsnis

Veiksmingos apsaugos sąvoka

1. Laikoma, kad trečioji šalis užtikrina veiksmingą apsaugą, jei ji yra ratifikavusi Ženevos konvenciją ir jos laikosi, laikydamosi tos trečiosios šalies nustatytų nukrypti leidžiančių nuostatų ar apribojimų, kaip leidžiama pagal tą konvenciją. Jei trečioji šalis yra nustačiusi geografinius apribojimus, tai, ar asmenims, kuriems Ženevos konvencija netaikoma, yra suteikta apsauga, vertinama pagal 2 dalyje nustatytus kriterijus.

2. 1 dalyje nenurodytais atvejais laikoma, kad trečioji šalis užtikrina veiksmingą apsaugą, tik tais atvejais, kai tenkinami bent šie kriterijai:

- a) 1 dalyje nurodytiems asmenims leidžiama pasilikti atitinkamos trečiosios šalies teritorijoje,
- b) 1 dalyje nurodyti asmenys turi galimybę gauti pakankamai pragyvenimo lėšų tinkamam gyvenimo lygiui užtikrinti, atsižvelgiant į bendrą tos priimančiosios trečiosios šalies padėtį,
- c) 1 dalyje nurodyti asmenys turi galimybę naudotis sveikatos priežiūros ir būtino ligų gydymo paslaugomis tokiomis sąlygomis, kokios paprastai numatytos toje trečiojoje šalyje,
- d) 1 dalyje nurodyti asmenys turi galimybę mokytis tokiomis sąlygomis, kokios paprastai numatytos toje trečiojoje šalyje, ir
- e) veiksminga apsauga teikiama tol, kol pavyksta rasti ilgalaikį sprendimą.

58 straipsnis

Pirmosios prieglobsčio šalies koncepcija

1. Trečioji šalis gali būti laikoma pirmąja prašytojo prieglobsčio šalimi tik tuo atveju, kai toje šalyje:
 - a) prieš išvykdamas į Sąjungą prašytojas naudojosi veiksminga apsauga pagal Ženevos konvenciją, kaip nurodyta 57 straipsnio 1 dalyje, arba veiksminga apsauga, kaip nurodyta 57 straipsnio 2 dalyje, ir jis vis dar gali naudotis ta apsauga;
 - b) prašytojo gyvybei ir laisvei negresia pavojus dėl rasės, religijos, tautybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų;
 - c) prašytojui nekyla realus pavojus patirti didelę žalą, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1347 15 straipsnyje;
 - d) prašytojas pagal Ženevos konvenciją yra apsaugotas nuo grąžinimo į šalį, kurioje asmeniui gali grėsti persekiojimas, ir yra apsaugotas nuo išsiuntimo pažeidžiant teisę į apsaugą nuo kankinimo ir žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo, kaip nustatyta tarptautinėje teisėje.
2. Pirmosios prieglobsčio šalies koncepcija gali būti taikoma tik tuo atveju, jei atliekant individualų vertinimą prašytojas negali pateikti elementų, kurie pagrįstų, kodėl pirmosios prieglobsčio šalies koncepcija jam netaikytina.
3. Trečioji šalis gali būti laikoma pirmąja nelydimo nepilnamečio prieglobsčio šalimi tik tuo atveju, jeigu tai neprieštarauja jo interesams ir jeigu valstybių narių valdžios institucijos iš atitinkamos trečiosios šalies valdžios institucijų pirmiausia gavo patikinimą, kad tos institucijos perims nelydimą nepilnamečį savo žinion ir kad jam nedelsiant bus suteikta veiksminga apsauga, kaip apibrėžta 57 straipsnyje.
4. Jeigu dėl pirmosios prieglobsčio šalies koncepcijos taikymo prašymas atmetamas kaip neprimintinas, sprendžiančioji institucija:
 - a) informuoja prašytoją pagal 36 straipsnį ir
 - b) išduoda jam dokumentą, kuriuo atitinkamos trečiosios šalies institucijos tos šalies kalba informuojamos, kad prašymas nebuvo iš esmės nagrinėjamas dėl to, kad buvo taikoma pirmosios prieglobsčio šalies koncepcija.
5. Kai atitinkama trečioji šalis pakartotinai neleidžia prašytojo į savo teritoriją arba neatsako per kompetentingos institucijos nustatytą terminą, prašytojas turi turėti galimybę pasinaudoti procedūra pagal II skyriuje ir III skyriaus I skirsnyje nustatytus pagrindinius principus ir garantijas.

59 straipsnis

Saugios trečiosios šalies koncepcija

1. Trečioji šalis gali būti priskiriama prie saugių trečiųjų šalių tik tuo atveju, kai toje šalyje:
 - a) užsieniečių gyvybei ir laisvei negresia pavojus dėl rasės, religijos, tautybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų;

- b) užsieniečiams nekyla realus pavojus patirti didelę žalą, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1347 15 straipsnyje;
- c) užsieniečiai pagal Ženevos konvenciją yra apsaugoti nuo grąžinimo į šalį, kurioje jiems gali grėsti persekiojimas, ir yra apsaugoti nuo išsiuntimo pažeidžiant teisę į apsaugą nuo kankinimo ir žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo, kaip nustatyta tarptautinėje teisėje;
- d) yra galimybė prašyti veiksmingos apsaugos, kaip apibrėžta 57 straipsnyje, ir, jei tenkinamos sąlygos, ją gauti.
2. Trečioji šalis tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmeniu gali būti priskirta prie saugių trečiųjų šalių, nustatant išimtis konkrečioms jos teritorijos dalims arba aiškiai identifikuojamoms asmenų kategorijoms.
3. Vertinimas, ar trečioji šalis gali būti priskiriama prie saugių trečiųjų šalių pagal šį reglamentą, grindžiamas įvairiais atitinkamais ir turimais informacijos šaltiniais, įskaitant informaciją iš valstybių narių, Prieglobsčio agentūros, Europos išorės veiksmų tarnybos, Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro, Europos Tarybos ir kitų atitinkamų tarptautinių organizacijų.
4. Saugios trečiosios šalies koncepcija gali būti taikoma:
- a) kai trečioji šalis buvo Sąjungos arba nacionaliniu lygmeniu priskirta prie saugių trečiųjų šalių pagal 60 arba 64 straipsnį arba
- b) konkretaus prašytojo atžvilgiu, kai šalis nebuvo Sąjungos ar nacionaliniu lygmeniu priskirta prie saugių trečiųjų šalių, su sąlyga, kad to prašytojo atžvilgiu tenkinamos 1 dalyje nustatytos sąlygos.
5. Saugios trečiosios šalies koncepcija gali būti taikoma tik su sąlyga, kad:
- a) atliekant individualų vertinimą prašytojas negali pateikti elementų, kurie pagrįstų, kodėl saugios trečiosios šalies koncepcija jam netaikytina;
- b) tarp prašytojo ir atitinkamos trečiosios šalies yra ryšys, kuriuo remiantis jis galėtų pagrįstai vykti į tą šalį.
6. Trečioji šalis gali būti laikoma saugia trečiaja šalimi nelydimam nepilnamečiui tik tuo atveju, jeigu tai neprieštarauja jo interesams ir jeigu valstybių narių valdžios institucijos iš atitinkamos trečiosios šalies valdžios institucijų pirmiausia gavo patikinimą, kad tos institucijos perims nelydimą nepilnametį savo žinion ir kad jam nedelsiant bus suteikta veiksminga apsauga, kaip apibrėžta 57 straipsnyje.
7. Kai Sąjunga ir trečioji šalis pagal SESV 218 straipsnį kartu susitaria, kad pagal tą susitarimą priimti migrantai bus apsaugoti vadovaujantis atitinkamais tarptautiniais standartais ir visapusiškai laikantis negrąžinimo principo, šiame straipsnyje nustatytos sąlygos dėl saugios trečiosios šalies statuso gali būti laikomos įvykdytomis, nedarant poveikio 5 ir 6 dalims.
8. Jeigu dėl saugios trečiosios šalies koncepcijos taikymo prašymas atmetamas kaip neprimintinas, sprendžiančioji institucija:
- a) informuoja prašytoją pagal 36 straipsnį ir
- b) išduoda jam dokumentą, kuriuo atitinkamos trečiosios šalies institucijos tos šalies kalba informuojamos, kad prašymas nebuvo iš esmės nagrinėjamas dėl to, kad buvo taikoma saugios trečiosios šalies koncepcija.
9. Kai atitinkama trečioji šalis nepriima arba pakartotinai neįleidžia prašytojo į savo teritoriją, prašytojas turi turėti galimybę pasinaudoti procedūra pagal II skyriuje ir III skyriaus I skirsnyje nustatytus pagrindinius principus ir garantijas.

60 straipsnis

Priskyrimas prie saugių trečiųjų šalių Sąjungos lygmeniu

1. Trečiosios šalys Sąjungos lygmeniu priskiriamos prie saugių trečiųjų šalių 59 straipsnio 1 dalyje nustatytomis sąlygomis.

2. Komisija, padedama Prieglobsčio agentūros ir remdamasi 59 straipsnio 3 dalyje nurodytais kitais informacijos šaltiniais, peržiūri padėtį trečiojoje šalyje, kurios yra priskirtos prie saugių trečiųjų šalių.
3. Prieglobsčio agentūra Komisijos prašymu pateikia jai informaciją ir analizę dėl konkrečių trečiųjų šalių, kurių priskyrimą Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių būtų galima svarstyti. Komisija nedelsdama apsveria kiekvieną valstybės narės prašymą įvertinti, ar trečioji šalis galėtų būti Sąjungos lygmeniu priskirta prie saugių trečiųjų šalių.
4. Komisijai pagal 74 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais sustabdomas trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių, laikantis 63 straipsnyje nustatytų sąlygų.

61 straipsnis

Saugios kilmės šalies koncepcija

1. Trečioji šalis prie saugių kilmės šalių pagal šį reglamentą gali būti priskirta tik tuo atveju, kai, remiantis teisine padėtimi, teisės taikymu demokratinėje sistemoje ir bendromis politinėmis aplinkybėmis, gali būti įrodyta, kad nevykdomas persekiojimas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1347 9 straipsnyje, ir nekyla realus pavojus patirti didelę žalą, kaip apibrėžta to reglamento 15 straipsnyje.
2. Trečioji šalis gali būti tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmeniu priskirta prie saugių kilmės šalių, nustatant išimtis konkrečioms jos teritorijos dalims arba aiškiai identifikuojamoms asmenų kategorijoms.
3. Vertinimas, ar trečioji šalis yra saugi kilmės šalis pagal šį reglamentą, grindžiamas įvairiais atitinkamais ir turimais informacijos šaltiniais, įskaitant informaciją iš valstybių narių, Prieglobsčio agentūros, Europos išorės veiksmų tarnybos, Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro ir kitų atitinkamų tarptautinių organizacijų, ir jį atliekant atsižvelgiama į Reglamento (ES) 2021/2303 11 straipsnyje nurodytą bendrą kilmės šalies informacijos analizę, jei ji turima.
4. Atliekant 3 dalyje nurodytą vertinimą atsižvelgiama, *inter alia*, į tai, kokio masto apsauga nuo persekiojimo arba didelės žalos suteikiama:
 - a) atitinkamais šalies įstatymais bei kitais teisės aktais ir tuo, kaip jie yra taikomi;
 - b) laikantis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje, arba Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte, arba Jungtinių Tautų konvencijoje prieš kankinimą įtvirtintų teisių ir laisvių, visų pirma tų teisių, nuo kurių pagal minėtos Europos konvencijos 15 straipsnio 2 dalį negalima nukrypti;
 - c) nesant jokio savo piliečių išsiuntimo, išvežimo (išvesdinimo) ar ekstradicijos į trečiąsias šalis, kuriose, *inter alia*, yra rimta grėsmė, kad jiems bus taikoma mirties bausmė, kankinimas, persekiojimas arba kitoks nežmoniškas ar žeminantis elgesys ar baudimas, arba kuriose dėl rasės, tikėjimo, tautybės, seksualinės orientacijos, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų iškiltų pavojus jų gyvybei ar laisvei, arba kurių atveju yra didelė perkėlimo, išsiuntimo ar ekstradicijos iš ten į kitą trečiąją šalį grėsmė;
 - d) numačius veiksmingos teisinės gynybos dėl tų teisių ir laisvių pažeidimų sistemą.
5. Saugios kilmės šalies koncepcija gali būti taikoma tik su sąlyga, kad:
 - a) prašytojas turi tos šalies pilietybę arba jis yra asmuo be pilietybės ir anksčiau nuolat gyveno toje šalyje;
 - b) prašytojas nepriklauso asmenų kategorijai, kuriai, trečiąją šalį priskiriant prie saugių kilmės šalių, buvo padaryta išimtis;
 - c) atliekant individualų vertinimą prašytojas negali pateikti elementų, kurie pagrįstų, kodėl saugios kilmės šalies koncepcija jam netaikytina.

62 straipsnis

Priskyrimas prie saugių kilmės šalių Sąjungos lygmeniu

1. Trečiosios šalys Sąjungos lygmeniu priskiriamos prie saugių kilmės šalių 61 straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. Komisija, padedama Prieglobsčio agentūros ir remdamasi 61 straipsnio 3 dalyje nurodytais kitais informacijos šaltiniais, peržiūri padėtį trečiojoje šalyje, kurios yra priskirtos prie saugių kilmės šalių.
3. Prieglobsčio agentūra Komisijos prašymu pateikia jai informaciją ir analizę apie konkrečias trečiąsias šalis, kurių priskyrimą Sąjungos lygmeniu prie saugių kilmės šalių būtų galima svarstyti. Komisija nedelsdama apsveria kiekvieną valstybės narės prašymą įvertinti, ar trečioji šalis galėtų būti Sąjungos lygmeniu priskirta prie saugių kilmės šalių.
4. Komisijai pagal 74 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais sustabdomas trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių kilmės šalių, laikantis 63 straipsnyje nustatytų sąlygų.

63 straipsnis

Trečiosios šalies priskyrimo Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių sustabdymas arba panaikinimas

1. Reikšmingai pakitus padėčiai trečiojoje šalyje, kuri Sąjungos lygmeniu priskirta prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių, Komisija atlieka pagrįstą vertinimą, kaip ta trečioji šalis atitinka 59 arba 61 straipsnyje nustatytas sąlygas, ir, jei Komisija mano, kad tos sąlygos nebetenkinamos, ji pagal 74 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo tos trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių sustabdomas šešių mėnesių laikotarpiui.
2. Komisija nuolat peržiūri padėtį 1 dalyje nurodytoje trečiojoje šalyje, atsižvelgdama, *inter alia*, į valstybių narių ir Prieglobsčio agentūros teikiamą informaciją apie paskesnius padėties toje trečiojoje šalyje pokyčius.
3. Jei Komisija priėmė deleguotąjį aktą pagal 1 dalį, kuriuo sustabdomas trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių, per tris mėnesius nuo to deleguotojo akto priėmimo dienos ji pateikia pasiūlymą pagal įprastą teisėkūros procedūrą dėl šio reglamento dalinio pakeitimo, kad tos šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių būtų panaikintas.
4. Jei Komisija per tris mėnesius nuo 1 dalyje nurodyto deleguotojo akto priėmimo dienos 3 dalyje nurodyto pasiūlymo nepateikia, deleguotasis aktas, kuriuo sustabdomas trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių, nustoja galioti. Jei Komisija per tris mėnesius nuo 1 dalyje nurodyto deleguotojo akto priėmimo dienos pateikia tokį pasiūlymą, Komisijai suteikiami įgaliojimai remiantis pagrįstu vertinimu pratęsti to deleguotojo akto galiojimą šešiams mėnesiams ir galimybė galiojimą taip pratęsti dar vieną kartą.
5. Nedarant poveikio 4 daliai, jei Komisijos pateiktas pasiūlymas panaikinti trečiosios šalies priskyrimą Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių nepriimamas per 15 mėnesių nuo to laiko, kai Komisija pateikė pasiūlymą, trečiosios šalies priskyrimo Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių sustabdymas nustoja galioti.

64 straipsnis

Trečiųjų šalių priskyrimas nacionaliniu lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių

1. Valstybės narės gali taikyti jau priimtus arba priimti teisės aktus, kuriais leidžiama tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo tikslais prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių nacionaliniu lygmeniu priskirti kitas šalis nei tos, kurios prie tokių šalių priskirtos Sąjungos lygmeniu.
2. Jeigu trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių yra sustabdytas pagal 63 straipsnio 1 dalį, valstybės narės nacionaliniu lygmeniu tos šalies nepriskiria prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių.

3. Jeigu trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių buvo sustabdytas pagal įprastą teisėkūros procedūrą, valstybė narė gali pranešti Komisijai, kad, jos nuomone, padėtis toje šalyje pasikeitė taip, kad ji vėl atitinka 59 straipsnio 1 dalyje ir 61 straipsnyje nustatytas sąlygas.

Į pranešimą įtraukiamas pagrįstas įvertinimas, kaip ta šalis atitinka 59 straipsnio 1 dalyje ir 61 straipsnyje nustatytas sąlygas, įskaitant konkrečių padėties toje trečiojoje šalyje pokyčių, dėl kurių ji vėl atitinka minėtas sąlygas, paaiškinimą.

Gavusi pranešimą, Komisija paprašo Prieglobsčio agentūros pateikti jai informaciją apie padėtį trečiojoje šalyje ir tos padėties analizę.

Pranešančioji valstybė narė gali nacionaliniu lygmeniu priskirti tą trečiąją šalį prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių tik tuo atveju, jeigu tokiam priskyrimui neprieštarauja Komisija.

Komisijos teisė pareikšti prieštaravimą galioja ne ilgiau kaip dvejus metus nuo tos dienos, kai buvo panaikintas tos trečiosios šalies priskyrimas Sąjungos lygmeniu prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių. Komisijos prieštaravimas turi būti pateiktas per tris mėnesius nuo valstybės narės pateikto pranešimo dienos, atlikus tinkamą padėties toje trečiojoje šalyje apžvalgą, atsižvelgiant į šio reglamento 59 straipsnio 1 dalyje ir 61 straipsnyje nustatytas sąlygas.

Jei Komisija mano, kad tos sąlygos tenkinamos, ji gali pagal įprastą teisėkūros procedūrą pateikti pasiūlymą iš dalies pakeisti šį reglamentą, kad ta trečioji šalis būtų Sąjungos lygmeniu priskirta prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių.

4. Apie trečiąsias šalis, kurios nacionaliniu lygmeniu priskirtos prie saugių trečiųjų šalių arba saugių kilmės šalių, valstybės narės Komisijai ir Prieglobsčio agentūrai praneša ne vėliau kaip 2026 m. birželio 12 d. ir iškart po kiekvieno priskyrimo arba su priskyrimais susijusių pakeitimų. Valstybės narės kartą per metus informuoja Komisiją ir Prieglobsčio agentūrą apie kitas saugias trečiąsias šalis, kurių atveju minėtoji koncepcija taikoma konkretiems prašytojams, kaip nurodyta 59 straipsnio 4 dalies b punkte.

IV SKYRIUS

TARPTAUTINĖS APSAUGOS PANAIKINIMO PROCEDŪRA

65 straipsnis

Tarptautinės apsaugos panaikinimas

Sprendžiančioji institucija arba, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, kompetentingas teismas pradeda nagrinėjimą dėl trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės tarptautinės apsaugos panaikinimo, kai atsiranda naujų elementų arba duomenų, rodančių, kad yra priežasčių persvarstyti, ar asmuo atitinka tarptautinės apsaugos suteikimo kriterijus, visų pirma atvejais, nurodytais Reglamento (ES) 2024/1347 14 ir 19 straipsniuose.

66 straipsnis

Tarptautinės apsaugos panaikinimo procedūrinės taisyklės

1. Kai sprendžiančioji institucija arba, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, kompetentingas teismas pradeda nagrinėjimą dėl trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės tarptautinės apsaugos panaikinimo, atitinkamam asmeniui suteikiamos šios garantijos:

- a) jis raštu informuojamas, kad jo priskyrimas prie tarptautinės apsaugos gavėjų yra persvarstomas, ir kokios yra tokio įpersvarstymo priežastys;
- b) jis informuojamas apie pareigą bendradarbiauti su sprendžiančiąja institucija ir kitomis kompetentingomis institucijomis, visų pirma apie tai, kad jis privalo pateikti rašytinį pareiškimą, taip pat atvykti į asmeninį pokalbį ar svarstymą ir atsakyti į klausimus;
- c) jis informuojamas apie nebendradarbiavimo su sprendžiančiąja institucija ir kitomis kompetentingomis institucijomis pasekmes ir apie tai, jog tai, kad be tinkamo pagrindimo nepateiktas rašytinis pareiškimas ir nedalyvaujama asmeniniame pokalbyje ar svarstyme, netrukdo sprendžiančiajai institucijai arba kompetentingam teismui priimti sprendimą panaikinti tarptautinę apsaugą, ir

- d) jam suteikiama galimybė pateikti priešastis, dėl kurių jo tarptautinė apsauga neturėtų būti panaikinta, per pagrįstą laikotarpį nuo dienos, kai jis gavo a punkte nurodytą informaciją, pateikiant rašytinį pareiškimą ir sprendžiančiosios institucijos arba, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, kompetentingo teismo nustatytą dieną dalyvaujant asmeniniame pokalbyje ar svarstyme.
2. 1 dalies tikslais sprendžiančioji institucija arba kompetentingas teismas:
- a) iš atitinkamų ir turimų nacionalinių, Sąjungos bei tarptautinių šaltinių gauna aktualią, tikslią ir naujausią informaciją ir, jei turima, atsižvelgia į bendrą analizę dėl padėties konkrečioje kilmės šalyje ir gaires, nurodytas Reglamento (ES) 2021/2303 11 straipsnyje, ir
- b) negauna jokios informacijos iš įtariamų persekiotojų ar didelę žalą sukėlusių subjektų tokiu būdu, kad šie subjektai būtų informuoti apie tai, kad atitinkamas asmuo yra tarptautinės apsaugos gavėjas, kurio statusas yra persvarstomas.
3. Sprendimas panaikinti tarptautinę apsaugą kuo greičiau pateikiamas raštu. Sprendime nurodomos faktinės ir teisinės panaikinimo priežastys ir raštu pateikiama informacija apie tai, kokių būdu sprendimą galima apskūsti, ir apie atitinkamus terminus.
4. Jeigu sprendžiančioji institucija arba, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, kompetentingas teismas priima sprendimą panaikinti tarptautinę apsaugą, *mutatis mutandis* taikomi 6, 17, 18 ir 19 straipsniai.
5. Jeigu trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės nebendradarbiauja, be tinkamo pagrindimo nepateikdamas rašytinio pareiškimo, nedalyvaudamas asmeniniame pokalbyje ar svarstyme arba neatsakydamas į klausimus, tai, kad nebuvo rašytinio pareiškimo, asmeninio pokalbio ar svarstymo, netrukdo sprendžiančiajai institucijai arba kompetentingam teismui priimti sprendimą panaikinti tarptautinę apsaugą. Toks atsisakymas bendradarbiauti gali būti laikomas tik nuginčijamąja prezumpcija, kad trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės nebenori naudotis tarptautine apsauga.
6. Šiame straipsnyje nustatyta procedūra netaikoma, jeigu trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės:
- a) nedviprasmiškai atsisako būti pripažįstamas tarptautinės apsaugos gavėju;
- b) yra tapęs valstybės narės piliečiu arba
- c) jam vėliau buvo suteikta tarptautinė apsauga kitoje valstybėje narėje.

Atvejus, kuriems taikoma ši dalis, valstybės narės užbaigia nagrinėti pagal savo nacionalinę teisę. Tokio užbaigimo išvada nebūtinai turi būti patvirtinama kaip sprendimas, tačiau ji įrašoma bent į prašytojo bylą, kartu nurodant teisinį tos išvados pagrindą.

V SKYRIUS

APSKUNDIMO PROCEDŪRA

67 straipsnis

Teisė į veiksmingą teisinę gynybą

1. Prašytojai ir asmenys, kuriems panaikinama tarptautinė apsauga, turi teisę į veiksmingą teisinę gynybą teisme, vadovaujantis II skyriuje nustatytais pagrindiniais su apskundimo procedūra susijusiais principais ir garantijomis, prieš:
- a) sprendimą, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepriimtinas;
- b) sprendimą, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepagrįstas arba akivaizdžiai nepagrįstas, kiek tai susiję tiek su pabėgėlio, tiek su papildomos apsaugos statusu;
- c) sprendimą, kuriuo prašymas atmetamas kaip netiesiogiai atsiimtas;

- d) sprendimą, kuriuo panaikinama tarptautinė apsauga;
- e) sprendimą grąžinti, priimtą pagal šio reglamento 37 straipsnį.

Nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos d punkto, valstybės narės savo nacionalinėje teisėje gali numatyti, kad 66 straipsnio 6 dalyje nurodyti atvejai neskundžiami.

Tais atvejais, kai sprendimas grąžinti priimamas kaip susijusio sprendimo dalis, kaip nurodyta pirmos pastraipos a, b, c ar d punktuose, sprendimas grąžinti apskundžiamas kartu su tuo susijusiu sprendimu, tame pačiame teisme, tame pačiame teismo procese ir laikantis tų pačių terminų. Kai sprendimas grąžinti priimamas kaip atskiras aktas pagal 37 straipsnį, jis gali būti apskūstas atskirame teismo procese. Tų atskirų teismo procesų terminai neviršija šio straipsnio 7 dalyje nurodytų terminų.

2. Nedarant poveikio 1 daliai, asmenys, pripažinti galinčiais gauti papildomą apsaugą, turi teisę į veiksmingą teisinę gynybą prieš sprendimą, kuriuo jų prašymas laikomas nepagrįstu, kiek tai susiję su pabėgėlio statusu.

3. Užtikrinant veiksmingą teisinę gynybą, kaip nurodyta 1 dalyje, turi būti numatytas išsamus *ex nunc* tiek faktinių, tiek teisinių aplinkybių nagrinėjimas, atliekamas bent pirmosios instancijos teisme, įskaitant, kai taikytina, tarptautinės apsaugos poreikių nagrinėjimą pagal Reglamentą (ES) 2024/1347.

4. Tais atvejais, kai vyksta svarstymas kompetentingame teisme ir tinkamas bendravimas negali būti užtikrintas kitais būdais, prašytojams, asmenims, kuriems panaikinama tarptautinė apsauga, ir asmenims, pripažintiems galinčiais gauti papildomą apsaugą, tokio svarstymo tikslais užtikrinamas vertimas žodžiu.

5. Jei teismas mano, kad tai būtina, jis užtikrina, kad būtų raštu išversti atitinkami dokumentai, kurie dar nebuvo išversti pagal 34 straipsnio 4 dalį. Kita galimybė – tų atitinkamų dokumentų vertimus gali atlikti kiti subjektai, už juos sumokant pagal nacionalinę teisę viešosiomis lėšomis.

Prašytojas, asmuo, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, ir asmuo, pripažintas galinčiu gauti papildomą apsaugą, kitų dokumentų vertimą gali užtikrinti savo lėšomis.

6. Jei dokumentai nepateikiami tinkamu laiku, kaip nustatė teismas (tuo atveju, kai vertimą turi pateikti prašytojas), arba kai dokumentai nepateikiami laiku, kad teismas galėtų užtikrinti jų vertimą (tuo atveju, kai vertimą užtikrina teismas), teismas gali atsisakyti atsižvelgti į tuos dokumentus.

7. Valstybės narės savo nacionalinėje teisėje nustato šiuos terminus, per kuriuos prašytojai, asmenys, kuriems panaikinama tarptautinė apsauga, ir asmenys, pripažinti galinčiais gauti papildomą apsaugą, turi pateikti skundus dėl 1 dalyje nurodytų sprendimų:

- a) tuo atveju, kai tai sprendimas, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepriimtinas, kaip netiesiogiai atsiimtas, kaip nepagrįstas arba kaip akivaizdžiai nepagrįstas, jei sprendimo priėmimo metu taikomos bet kurios iš 42 straipsnio 1 ar 3 dalyje nurodytų aplinkybių – ne mažiau kaip penkios dienos ir ne daugiau kaip dešimt dienų;
- b) visais kitais atvejais – ne mažiau kaip dvi savaitės ir ne daugiau kaip vienas mėnuo.

8. 7 dalyje nurodyti terminai pradedami skaičiuoti nuo tos dienos, kurią prašytojui, asmeniui, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, asmeniui, pripažįstamam galinčiu gauti papildomą apsaugą, arba jo atstovui ar patarėjui teisės klausimais, teisėtai atstovaujantiems prašytojui, pranešama apie sprendžiančios institucijos arba, tarptautinės apsaugos panaikinimo atveju ir jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, kompetentingo teismo sprendimą. Pranešimo pateikimo tvarka nustatoma nacionalinėje teisėje.

68 straipsnis

Skundo stabdomasis poveikis

1. Sprendimo grąžinti vykdymas automatiškai stabdomas, kol prašytojas arba asmuo, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, turi teisę arba jam leista pasilikti pagal šį straipsnį.

2. Prašytojai ir asmenys, kuriems tarptautinė apsauga panaikinama, turi teisę pasilikti valstybių narių teritorijoje tol, kol pasibaigs terminas, per kurį jie gali pasinaudoti savo teise į veiksmingą teisinę gynybą pirmosios instancijos teisme, o kai tokia teisė buvo įgyvendinta per nustatytą laikotarpį – kol bus sulaukta teisių gynimo priemonės taikymo rezultato.

3. Nedarant poveikio negrąžinimo principui, prašytojas ir asmuo, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, neturi teisės pasilikti pagal 2 dalį, kai kompetentinga institucija yra priėmusi vieną iš šių sprendimų:

- a) sprendimą atmesti prašymą kaip nepagrįstą ar akivaizdžiai nepagrįstą, jeigu sprendimo priėmimo metu:
 - i) prašytojui taikoma paspartinto nagrinėjimo procedūra pagal 42 straipsnio 1 arba 3 dalį;
 - ii) prašytojui taikoma pasienio procedūra, išskyrus atvejus, kai prašytojas yra nelydimas nepilnametis;
- b) sprendimą atmesti prašymą kaip nepriimtina pagal 38 straipsnio 1 dalies a, d arba e punktą arba 38 straipsnio 2 dalį, išskyrus atvejus, kai prašytojas yra nelydimas nepilnametis, kuriam taikoma pasienio procedūra;
- c) sprendimą atmesti prašymą kaip netiesiogiai atsiimtą;
- d) sprendimą atmesti paskesnę prašymą kaip nepagrįstą ar akivaizdžiai nepagrįstą; arba
- e) sprendimą panaikinti tarptautinę apsaugą pagal Reglamento (ES) 2024/1347 14 straipsnio 1 dalies b, d arba e punktą arba 19 straipsnio 1 dalies b punktą.

4. 3 dalyje nurodytais atvejais teismas, išnagrinėjęs faktines ir teisines aplinkybes, turi įgaliojimus nuspręsti, ar prašytojui arba asmeniui, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, turėtų būti leista pasilikti valstybių narių teritorijoje, kol laukiama su prašytojo arba asmens, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, prašymu susijusios teisių gynimo priemonės taikymo rezultato. Kompetentingas teismas pagal nacionalinę teisę turi įgaliojimus priimti sprendimą šiuo klausimu *ex officio*.

5. 4 dalies tikslais taikomos šios sąlygos, kai tai aktualu atsižvelgiant į sprendimus *ex officio*:

- a) prašytojui arba asmeniui, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, nustatomas ne mažiau kaip penkių dienų terminas nuo dienos, kurią jam buvo pranešta apie sprendimą, pateikti prašymą leisti pasilikti teritorijoje, kol laukiama teisių gynimo priemonės taikymo rezultato;
- b) tuo atveju, kai vyksta svarstymas kompetentingame teisme ir kai tinkamas bendravimas negali būti užtikrintas kitais būdais, prašytojui arba asmeniui, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, užtikrinamas vertimas žodžiu;
- c) prašytojui arba asmeniui, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, pateikus prašymą suteikiama nemokama teisinė pagalba ir užtikrinamas atstovavimas pagal 17 straipsnį;
- d) prašytojas arba asmuo, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, negali būti išsiųstas iš atsakingos valstybės narės teritorijos:
 - i) kol nepasibaigs prašymo leisti pasilikti pateikimo teismui terminas;
 - ii) tuo atveju, kai prašytojas arba asmuo, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, per nustatytą terminą pateikė prašymą leisti pasilikti – kol bus priimtas teismo sprendimas leisti arba neleisti prašytojui arba asmeniui, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, pasilikti teritorijoje;
- e) prašytojas arba asmuo, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, deramai laiku informuojamas apie jo teises pagal šią dalį.

6. Nukrypstant nuo 5 dalies d punkto, paskesnių prašymų atveju valstybės narės nacionalinėje teisėje gali numatyti, kad prašytojas neturi teisės pasilikti, nedarant poveikio negrąžinimo principo laikymuisi, jeigu skundas laikomas pateiktu vien siekiant vilkinti arba trikdyti sprendimo grąžinti, dėl kurio prašytojas būtų neišvengiamai išsiųstas iš valstybės narės, įvykdymo užtikrinimą.

7. Prašytojas arba asmuo, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, kuris pateikia tolesnį skundą dėl pirmo ar paskesnio sprendimo dėl skundo, neturi teisės pasilikti valstybės narės teritorijoje, nedarant poveikio teismo galimybei to prašytojo arba asmens, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, prašymu arba – tais atvejais, kai taikomas negražinimo principas – veikiant *ex officio* leisti prašytojui arba asmeniui, kuriam tarptautinė apsauga panaikinama, pasilikti.

69 straipsnis

Skundo nagrinėjimo pirmosios instancijos lygmeniu trukmė

Nedarant poveikio tinkamam ir išsamiam skundo nagrinėjimui, valstybės narės savo nacionalinėje teisėje nustato pagrįstus terminus, per kuriuos teismas turi išnagrinėti sprendimus pagal 67 straipsnio 1 dalį.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

70 straipsnis

Viešųjų institucijų galimybė apskūsti

Šis reglamentas neturi įtakos viešųjų institucijų galimybei apskūsti administracinius ar teismo sprendimus, kaip numatyta nacionalinės teisės aktuose.

71 straipsnis

Bendradarbiavimas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria nacionalinį kontaktinį punktą klausimams, kuriems taikomas šis reglamentas, ir praneša jo adresą Komisijai. Komisija persiunčia tą informaciją kitoms valstybėms narėms.
2. Valstybės narės, palaikydamos ryšius su Komisija, imasi visų atitinkamų priemonių, kad būtų užmegztas tiesioginis bendradarbiavimas ir vykdomas keitimasis informacija tarp jų kompetentingų institucijų, taip tarp tų kompetentingų institucijų ir Prieglobsčio agentūros.
3. Kai valstybės narės imasi 13 straipsnio 6 dalyje, 27 straipsnio 5 dalyje, 28 straipsnio 5 dalyje ir 35 straipsnio 2 ir 5 dalyse nurodytų priemonių, jos, kai tik nebelieka priežasčių taikyti tas išimtines priemones, ir bent kartą per metus informuoja Komisiją ir Prieglobsčio agentūrą. Ta informacija, kai įmanoma, apima duomenis, kokią procentinę visų per tą laikotarpį nagrinėtų prašymų dalį sudaro prašymai, dėl kurių buvo taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos.

72 straipsnis

Duomenų saugojimas

1. 14, 27 ir 28 straipsniuose nurodytus duomenis valstybės narės saugo dešimt metų nuo galutinio sprendimo dėl tarptautinės apsaugos prašymo dienos. Duomenys ištrinami pasibaigus tam laikotarpiui arba, jei jie yra susiję su asmeniu, kuris dar nepasibaigus šiam laikotarpiui įgijo kurios nors valstybės narės pilietybę, prieš pasibaigiant tam laikotarpiui, kai tik valstybė narė sužino, kad šis asmuo įgijo tokią pilietybę.
2. Visi duomenys saugomi laikantis Reglamento (ES) 2016/679, įskaitant tikslo ir saugojimo apribojimo principą.

73 straipsnis

Terminų skaičiavimas

Jei nenumatyta kitaip, visi šiame reglamente nustatyti terminai skaičiuojami taip:

- a) dienomis, savaitėmis ar mėnesiais išreikštas terminas yra skaičiuojamas nuo to momento, kai įvyksta įvykis ar veiksmas; ta diena, kurią tas įvykis ar veiksmas įvyko, į atitinkamą terminą yra neįskaičiuojama;
- b) savaitėmis ar mėnesiais išreikštas terminas baigiasi pasibaigus paskutinės savaitės ar mėnesio dienai, kuri yra atitinkamai ta pati savaitės ar mėnesio diena, kurią įvyko įvykis ar veiksmas, nuo kurio tas terminas turi būti skaičiuojamas; tais atvejais, kai terminas išreikštas mėnesiais, o paskutiniame to laikotarpio mėnesyje nėra dienos, kurią jis turėtų baigtis, tas terminas baigiasi to paskutinio mėnesio paskutinės dienos vidurnaktį;
- c) į terminus įskaičiuojami šeštadieniai, sekmadieniai ir atitinkamos valstybės narės oficialiųjų švenčių dienos; tais atvejais, kai terminas baigiasi šeštadienį, sekmadienį arba oficialiosios šventės dieną, paskutine termino diena laikoma paskesnė darbo diena.

74 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 60, 62 ir 63 straipsniuose nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2024 m. birželio 11 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais igaliojimais ataskaitą. Deleguotieji igaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 60, 62 ir 63 straipsniuose nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽²²⁾ nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 60, 62 arba 63 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

75 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

Ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 12 d. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir atitinkamomis Sąjungos įstaigomis, organais ir agentūromis, pateikia bendrą įgyvendinimo planą Tarybai, kuriuo siekiama užtikrinti, kad valstybės narės ne vėliau kaip 2026 m. liepos 1 d. būtų tinkamai pasirengusios jį įgyvendinti, ir kuriame įvertinamos visos nustatytos spragos ir būtini veiklos etapai, ir apie tai informuoja Europos Parlamentą.

Remdamasi pirmoje pastraipoje nurodytu bendru įgyvendinimo planu, kiekviena valstybė narė, padedama Komisijos ir atitinkamų Sąjungos įstaigų, organų ir agentūrų, ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 12 d. parengia nacionalinį įgyvendinimo planą, kuriame nustatomi veiksmai ir jų įgyvendinimo tvarkaraštis. Kiekviena valstybė narė savo plano įgyvendinimą užbaigia ne vėliau kaip 2026 m. liepos 1 d.

⁽²²⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

Šio straipsnio įgyvendinimo tikslais valstybės narės gali naudotis atitinkamų Sąjungos įstaigų, organų ir agentūrų parama, o Sąjungos fondai gali teikti finansinę paramą valstybėms narėms, laikantis tas įstaigas, organus bei agentūras ir fondus reglamentuojančių teisės aktų.

Komisija atidžiai stebi, kaip įgyvendinami nacionaliniai įgyvendinimo planai.

76 straipsnis

Finansinė parama

Veiksmai, kurių valstybės narės imasi siekdamos užtikrinti nemokamas teises konsultacijas ir sukurti tinkamus pasienio procedūros vykdymo pajėgumus pagal šį reglamentą, atitinka finansinės paramos skyrimo iš fondų, numatyto pagal 2021–2027 m. daugiamečių finansinę programą, reikalavimus.

77 straipsnis

Stebėseną ir vertinimą

Ne vėliau kaip 2028 m. birželio 13 d., o vėliau kas penkerius metus Komisija teikia atskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl šio reglamento taikymo valstybėse narėse ir, kai tinkama, pasiūlo pakeitimų.

Valstybės narės Komisijos prašymu jai pateikia ataskaitai parengti reikalingą informaciją ne vėliau nei likus devyniems mėnesiams iki to termino pabaigos.

Ne vėliau kaip 2027 m. birželio 12 d., o vėliau kas trejus metus Komisija įvertina, ar 46 straipsnyje ir 47 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodyti skaičiai ir prieglobsčio pasienio procedūros išimtys tebėra tinkami atsižvelgiant į bendrą migracijos padėtį Sąjungoje, ir, kai tinkama, pasiūlo tikslinius pakeitimus.

Ne vėliau kaip 2025 m. birželio 12 d. Komisija peržiūri saugios trečiosios šalies koncepciją ir, kai tinkama, pasiūlo tikslinius pakeitimus.

78 straipsnis

Panaikinimas

1. Direktyva 2013/32/ES panaikinama nuo 79 straipsnio 2 dalyje nurodytos dienos, nedarant poveikio 79 straipsnio 3 daliai.
2. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal priede pateiktą atitiktą lentelę.
3. Tiek, kiek Tarybos direktyva 2005/85/EB⁽²³⁾ buvo ir toliau privaloma valstybėms narėms, kurioms nėra privaloma Direktyva 2013/32/ES, Direktyva 2005/85/EB panaikinama nuo tos dienos, kurią toms valstybėms narėms tampa privalomas šis reglamentas. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

⁽²³⁾ 2005 m. gruodžio 1 d. Tarybos direktyva 2005/85/EB, nustatanti būtiniausius reikalavimus dėl pabėgėlio statuso suteikimo ir panaikinimo tvarkos valstybėse narėse (OL L 326, 2005 12 13, p. 13).

79 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Šis reglamentas taikomas nuo 2026 m. birželio 12 d.
3. Šis reglamentas taikomas tarptautinės apsaugos suteikimo procedūrai, kiek tai susiję su prašymais, pateiktais nuo 2026 m. birželio 12 d. Tarptautinės apsaugos prašymai, pateikti anksčiau nei tą dieną, reglamentuojami Direktyva 2013/32/ES. Šis reglamentas taikomas tarptautinės apsaugos panaikinimo procedūrai tais atvejais, kai nagrinėjimas dėl tarptautinės apsaugos panaikinimo pradėtas 2026 m. birželio 12 d. ar vėliau. Tais atvejais, kai nagrinėjimas dėl tarptautinės apsaugos panaikinimo pradėtas anksčiau nei 2026 m. birželio 12 d., tarptautinės apsaugos panaikinimo procedūra reglamentuojama Direktyva 2013/32/ES.
4. Valstybių narių, kurioms Direktyva 2013/32/ES nėra privaloma, atveju šio straipsnio 3 dalyje pateiktos nuorodos į ją laikomos nuorodomis į Direktyvą 2005/85/EB.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. gegužės 14 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

R. METSOLA

Tarybos vardu

Pirmininkė

H. LAHBIB

PRIEDAS

Atitikties lentelė

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	3 straipsnis
2 straipsnio a punktas	—
2 straipsnio b, c ir d punktai	3 straipsnio 12, 13 ir 14 punktai
2 straipsnio e punktas	3 straipsnio 8 punktas
2 straipsnio f punktas	3 straipsnio 16 punktas
2 straipsnio g ir h punktai	3 straipsnio 1 ir 2 punktai
2 straipsnio i punktas	3 straipsnio 5 punktas
2 straipsnio j ir k punktai	3 straipsnio 3 ir 4 punktai
2 straipsnio l ir m punktai	3 straipsnio 6 ir 7 punktai
2 straipsnio n punktas	—
2 straipsnio o, p ir q punktai	3 straipsnio 17, 18 ir 19 punktai
—	3 straipsnio 9, 10, 11, 15 ir 20 punktai
3 straipsnio 1 dalis	2 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 2 dalis	2 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 3 dalis	2 straipsnio 3 dalis
4 straipsnio 1 dalis	4 straipsnio 1 ir 7 dalys
4 straipsnio 2 dalies a punktas	4 straipsnio 6 dalis
4 straipsnio 2 dalies b punktas	—
—	4 straipsnio 3 ir 5 dalys
4 straipsnio 3 dalis	4 straipsnio 8 dalis
4 straipsnio 4 dalis	—
4 straipsnio 5 dalis	—
5 straipsnis	—
—	5 straipsnis
—	26 straipsnis
6 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	27 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos pirmas sakiny

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
6 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	4 straipsnio 4 dalis ir 27 straipsnio 3 dalis
6 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	4 straipsnio 2 dalis
—	27 straipsnio pirmos pastraipos 1 dalies a-d punktai ir antra pastraipa
—	27 straipsnio 2, 4, 6 ir 7 dalys
6 straipsnio 2 dalis	28 straipsnio 1 dalis ir 41 straipsnio 1 dalies a punktas
—	28 straipsnio 2 dalis
6 straipsnio 3 dalis	28 straipsnio 3 dalis
6 straipsnio 4 dalis	28 straipsnio 4 dalis
—	28 straipsnio 5, 6 ir 7 dalys
6 straipsnio 5 dalis	27 straipsnio 5 dalis
—	29 straipsnis
7 straipsnis	31 ir 32 straipsniai
7 straipsnio 1 dalis	—
7 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	31 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	—
—	31 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 3 dalis	32 straipsnio 1 dalis
—	32 straipsnio 2 ir 3 dalys
7 straipsnio 4 ir 5 dalys	—
7 straipsnio 5 dalis	—
—	33 straipsnis
8 straipsnio 1 dalis	30 straipsnio 1 ir 2 dalys
8 straipsnio 2 dalis	30 straipsnio 3 dalis
9 straipsnio 1 dalis	10 straipsnio 1 ir 2 dalys
9 straipsnio 2 dalis	10 straipsnio 3 dalis ir 10 straipsnio 4 dalies a ir b punktai
9 straipsnio 3 dalis	10 straipsnio 5 dalis
—	10 straipsnio 4 dalies c punktas
10 straipsnio 1 dalis	—
10 straipsnio 2 dalis	39 straipsnio 2 dalis

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
10 straipsnio 3 dalis	34 straipsnio 2 dalis
10 straipsnio 3 dalies a punktas	34 straipsnio 2 dalis
—	34 straipsnio 2 dalies a punktas
10 straipsnio 3 dalies b punktas	34 straipsnio 2 dalies b punktas
—	34 straipsnio 2 dalies c-g punktai
10 straipsnio 3 dalies c ir d punktai	34 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 4 dalis	—
10 straipsnio 5 dalis	34 straipsnio 4 dalis
11 straipsnio 1 dalis	36 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	36 straipsnio 2 ir 3 dalys
11 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	—
11 straipsnio 3 dalis	36 straipsnio 3 dalis
—	36 straipsnio 4 dalis
12 straipsnio 1 dalis	8 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 1 dalies a punktas	8 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b, c ir e punktai ir antra pastraipa
—	8 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a ir d punktai
—	8 straipsnio 2 dalies trečia pastraipa
12 straipsnio 1 dalies b punktas	8 straipsnio 3 dalis
12 straipsnio 1 dalies c punktas	8 straipsnio 4 dalis
12 straipsnio 1 dalies d punktas	8 straipsnio 5 dalis
12 straipsnio 1 dalies e punktas	8 straipsnio 6 dalis
12 straipsnio 1 dalies f punktas	8 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos f punktas
—	8 straipsnio 7 dalis
12 straipsnio 2 dalis	—
—	9 straipsnio 1 dalis
13 straipsnio 1 dalis	9 straipsnio 2 dalis
—	9 straipsnio 2 dalis pirmos pastraipos a, b, d, e, g ir h punktai
13 straipsnio 2 dalies a punktas	9 straipsnio 4 dalis
13 straipsnio 2 dalies b punktas	9 straipsnio 2 dalis pirmos pastraipos f punktas

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
13 straipsnio 2 dalies c punktas	9 straipsnio 2 dalis pirmos pastraipos c punktas ir 3 dalis
13 straipsnio 2 dalies d punktas	9 straipsnio 5 dalis
13 straipsnio 2 dalies e punktas	—
13 straipsnio 2 dalies f punktas	—
—	9 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
14 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	11 straipsnio 1 dalis, 12 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 6 dalies pirmas sakiny
—	11 straipsnio 2 dalis
—	13 straipsnio 1 dalis,
14 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	13 straipsnio 6 dalis
14 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	13 straipsnio 2 dalis
14 straipsnio 1 dalies ketvirta pastraipa	22 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa
14 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	13 straipsnio 11 dalis
14 straipsnio 2 dalies a punktas	13 straipsnio 11 dalies a punktas
—	13 straipsnio 8 ir 10 dalys
—	13 straipsnio 11 dalies pirmos pastraipos b, d ir e punktai ir trečia pastraipa
—	13 straipsnio 13 dalies pirma pastraipa
14 straipsnio 2 dalies b punktas	13 straipsnio 11 dalies pirmos pastraipos c punktas
14 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	13 straipsnio 11 dalies antra pastraipa
14 straipsnio 3 dalis	13 straipsnio 14 dalis
14 straipsnio 4 dalis	13 straipsnio 11 dalies antra pastraipa
14 straipsnio 5 dalis	41 straipsnio 1 dalies d punktas
15 straipsnio 1 dalis	—
15 straipsnio 2 dalis	13 straipsnio 3 dalis
15 straipsnio 3 dalis	13 straipsnio 3 dalis
15 straipsnio 3 dalies a punktas	13 straipsnio 7 dalies a punktas
15 straipsnio 3 dalies b punktas	13 straipsnio 9 dalis
15 straipsnio 3 dalies c punktas	13 straipsnio 5 ir 9 dalys
15 straipsnio 3 dalies d punktas	13 straipsnio 7 dalies b punktas

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
15 straipsnio 3 dalies e punktas	22 straipsnio 3 dalies antra pastraipa
—	13 straipsnio 8 dalis
—	13 straipsnio 10 dalis
—	13 straipsnio 1 dalis
15 straipsnio 4 dalis	—
16 straipsnis	12 straipsnio 2 dalis
17 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
17 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 2 dalis
17 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa	14 straipsnio 3 ir 4 dalys
17 straipsnio 3 dalies antra pastraipa	14 straipsnio 5 dalis
17 straipsnio 4 dalis	14 straipsnio 4 dalis
17 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa	14 straipsnio 6 dalies pirma pastraipa
17 straipsnio 5 dalies antra pastraipa	14 straipsnio 5 dalies antra pastraipa
17 straipsnio 5 dalies trečia pastraipa	—
18 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	24 straipsnio 1 dalis
18 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	24 straipsnio 5 ir 6 dalys
18 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	24 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
—	24 straipsnio 2 dalies pirma ir trečia pastraipos
—	24 straipsnio 5 ir 6 dalys
18 straipsnio 2 dalis	24 straipsnio 3 dalis
18 straipsnio 3 dalis	24 straipsnio 4 dalis
19 straipsnis	—
—	16 straipsnis
20 straipsnio 1 dalis	17 straipsnio 1 dalis
20 straipsnio 2 dalis	15 straipsnio 3 dalis
—	17 straipsnio 2 dalis
—	17 straipsnio 2 dalies a punktas
20 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa	17 straipsnio 2 dalies b punktas
—	17 straipsnio 2 dalies c ir d punktai
20 straipsnio 3 dalies antra pastraipa	17 straipsnio 3 dalis

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
20 straipsnio 3 dalies trečia pastraipa	19 straipsnio 2 dalis
20 straipsnio 4 dalis	—
21 straipsnio 1 dalis	19 straipsnio 1 dalis
21 straipsnio 2 dalis	—
21 straipsnio 3 dalis	19 straipsnio 2 dalis
21 straipsnio 4 dalis	19 straipsnio 4 dalis
21 straipsnio 5 dalis	19 straipsnio 5 dalis
—	19 straipsnio 3 dalis
22 straipsnio 1 dalis	15 straipsnio 1 dalis
—	15 straipsnio 2 ir 4 dalys
22 straipsnio 2 dalis	19 straipsnio 1 dalis
23 straipsnio 1 dalis	18 straipsnio 1 ir 2 dalys
23 straipsnio 2 dalis	18 straipsnio 3 dalis
23 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa	13 straipsnio 4 dalis
23 straipsnio 3 dalies antra pastraipa	13 straipsnio 13 dalies trečia pastraipa
23 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa	—
23 straipsnio 4 dalies antra pastraipa	13 straipsnio 12 dalis
23 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa	13 straipsnio 13 dalies antra pastraipa
24 straipsnio 1 dalis	20 straipsnio 1 dalis
24 straipsnio 2 dalis	20 straipsnio 1 dalis
—	20 straipsnio 2, 4 ir 5 dalys
—	20 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa
24 straipsnio 3 dalis	21 straipsnio 1 ir 2 dalys
24 straipsnio 4 dalis	20 straipsnio 3 dalies antra pastraipa
—	23 straipsnio 1 dalis
—	23 straipsnio 2 dalies ketvirta pastraipa
—	23 straipsnio 3 ir 4 dalys
—	23 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos b ir c punktai ir antra pastraipa
—	23 straipsnio 6 ir 7 dalys

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktas	23 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a ir b punktai ir antra pastraipa, 23 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a punktas ir 23 straipsnio 9 dalis
25 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punktas	23 straipsnio 8 dalis
25 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	23 straipsnio 8 dalies trečia pastraipa
—	23 straipsnio 10 dalis
25 straipsnio 2 dalis	23 straipsnio 2 dalies trečia pastraipa
—	22 straipsnio 2 ir 3 dalys
25 straipsnio 3 dalies a punktas	22 straipsnio 3 dalies antra pastraipa
25 straipsnio 3 dalies b punktas	23 straipsnio 5 dalis
25 straipsnio 4 dalis	—
25 straipsnio 5 dalis	25 straipsnis
25 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa	25 straipsnio 1 ir 3 dalys
25 straipsnio 5 dalies antra pastraipa	25 straipsnio 4 dalis
25 straipsnio 5 dalies trečios pastraipos a punktas	25 straipsnio 4 dalis
25 straipsnio 5 dalies trečios pastraipos b punktas	25 straipsnio 5 dalis
25 straipsnio 5 dalies trečios pastraipos c punktas	—
25 straipsnio 5 dalies ketvirta pastraipa	25 straipsnio 6 dalis
—	25 straipsnio 7 dalis
25 straipsnio 6 dalies pirma pastraipa	22 straipsnio 1 dalis
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktas	42 straipsnio 3 dalis
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto i papunktis	42 straipsnio 3 dalies a punktas
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto ii papunktis	42 straipsnio 3 dalies c punktas
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto iii papunktis	42 straipsnio 3 dalies b punktas
—	42 straipsnio 3 dalies d ir e punktai
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos b punktas	53 straipsnio 1 dalis
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos b punkto i papunktis	—
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos b punkto ii papunktis	—
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos b punkto iii papunktis	53 straipsnio 1 dalis
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos b punkto iv papunktis	—
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos b punkto v papunktis	—

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos b punkto vi papunktis	—
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos b punkto antras sakinys	—
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos c punktas	59 straipsnio 5 ir 6 dalys
25 straipsnio 6 dalies antros pastraipos d punktas	—
26 straipsnis	—
27 straipsnio 1 dalis	40 straipsnio 1 ir 3 dalys
—	40 straipsnio 2 ir 4 dalys
27 straipsnio 2 dalis	—
28 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	41 straipsnio 5 dalis
R 28 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punktas	41 straipsnio 1 dalies d punktas
R 28 straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punktas	41 straipsnio 1 dalies e ir f punktai
—	41 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktai
28 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	—
—	41 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys
28 straipsnio 2 dalis	—
28 straipsnio 3 dalis	—
29 straipsnis	6 straipsnis
30 straipsnis	7 straipsnio 2 dalis
31 straipsnio 1 dalis	34 straipsnio 1 dalis
—	34 straipsnio 2 dalis
—	34 straipsnio 3 dalis
—	34 straipsnio 4 dalis
—	35 straipsnis
—	35 straipsnio 1 dalis
—	35 straipsnio 2 dalis
—	35 straipsnio 3 dalis
31 straipsnio 2 dalis	35 straipsnio 4 dalis
31 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa	35 straipsnio 4 dalis
31 straipsnio 3 dalies antra pastraipa	35 straipsnio 5 dalis
31 straipsnio 3 dalies trečios pastraipos a punktas	35 straipsnio 5 dalies b punktas

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
31 straipsnio 3 dalies trečios pastraipos b punktas	35 straipsnio 5 dalies a punktas
31 straipsnio 3 dalies trečios pastraipos c punktas	35 straipsnio 5 dalies c punktas
31 straipsnio 3 dalies ketvirta pastraipa	—
31 straipsnio 4 dalis	35 straipsnio 7 dalis
31 straipsnio 5 dalis	35 straipsnio 7 dalies antra pastraipa
31 straipsnio 6 dalis	—
31 straipsnio 7 dalis	34 straipsnio 5 dalis
31 straipsnio 8 dalis	42 straipsnio 1 dalis
31 straipsnio 8 dalies a punktas	42 straipsnio 1 dalies a punktas
31 straipsnio 8 dalies b punktas	42 straipsnio 1 dalies e punktas
31 straipsnio 8 dalies c punktas	42 straipsnio 1 dalies c punktas
31 straipsnio 8 dalies d punktas	—
31 straipsnio 8 dalies e punktas	42 straipsnio 1 dalies b punktas
31 straipsnio 8 dalies f punktas	42 straipsnio 1 dalies g punktas
31 straipsnio 8 dalies g punktas	42 straipsnio 1 dalies d punktas
31 straipsnio 8 dalies h punktas	42 straipsnio 1 dalies h punktas
31 straipsnio 8 dalies i punktas	—
31 straipsnio 8 dalies j punktas	42 straipsnio 1 dalies f punktas
—	42 straipsnio 1 dalies i punktas
—	42 straipsnio 1 dalies j punktas
31 straipsnio 9 dalis	35 straipsnio 3 dalis
—	42 straipsnio 2 dalis
—	42 straipsnio 3 dalis
—	42 straipsnio 4 dalis
32 straipsnio 1 dalis	39 straipsnio 3 dalis
32 straipsnio 2 dalis	39 straipsnio 4 dalis
33 straipsnio 1 dalis	39 straipsnio 1 dalis
33 straipsnio 2 dalis	38 straipsnio 1 dalis
33 straipsnio 2 dalies a punktas	38 straipsnio 1 dalies c punktas
33 straipsnio 2 dalies b punktas	38 straipsnio 1 dalies a punktas

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
33 straipsnio 2 dalies c punktas	38 straipsnio 1 dalies b punktas
33 straipsnio 2 dalies d punktas	38 straipsnio 2 dalis
33 straipsnio 2 dalies e punktas	—
—	38 straipsnio 1 dalies d punktas
—	38 straipsnio 1 dalies e punktas
34 straipsnio 1 dalis	11 straipsnio 1 dalis
34 straipsnio 2 dalis	13 straipsnio 6 dalis
—	57 straipsnis
35 straipsnio pirma pastraipa	58 straipsnio 1 dalis
35 straipsnio antra pastraipa	58 straipsnio 2 dalis
—	58 straipsnio 3 dalis
—	58 straipsnio 4 dalis
—	58 straipsnio 5 dalis
—	60 straipsnis
36 straipsnio 1 dalis	61 straipsnio 5 dalis
—	61 straipsnio 1 dalis
—	61 straipsnio 2 dalis
—	61 straipsnio 3 dalis
—	61 straipsnio 4 dalis
36 straipsnio 2 dalis	—
—	62 straipsnis
—	63 straipsnis
37 straipsnio 1 dalis	64 straipsnio 1 dalis
37 straipsnio 2 dalis	—
37 straipsnio 3 dalis	—
—	64 straipsnio 2 dalis
—	64 straipsnio 3 dalis
37 straipsnio 4 dalis	64 straipsnio 4 dalis
38 straipsnio 1 dalis	59 straipsnio 1 dalis
—	59 straipsnio 2 dalis

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
—	59 straipsnio 3 dalis
38 straipsnio 2 dalies a punktas	59 straipsnio 5 dalies b punktas
—	59 straipsnio 4 dalis
38 straipsnio 2 dalies b punktas	—
38 straipsnio 2 dalies c punktas	59 straipsnio 5 dalis
—	59 straipsnio 6 dalis
—	59 straipsnio 7 dalis
38 straipsnio 3 dalis	59 straipsnio 8 dalis
38 straipsnio 4 dalis	59 straipsnio 9 dalis
38 straipsnio 5 dalis	64 straipsnio 4 dalis
39 straipsnis	—
40 straipsnio 1 dalis	55 straipsnio 1 dalis
—	55 straipsnio 2 dalis
40 straipsnio 2 dalis	55 straipsnio 3 dalis
40 straipsnio 3 dalis	55 straipsnio 3 dalies a punktas
—	55 straipsnio 3 dalies b punktas
—	55 straipsnio 4 dalis
40 straipsnio 4 dalis	55 straipsnio 5 dalis
—	55 straipsnio 6 dalis
40 straipsnio 5 dalis	55 straipsnio 7 dalis
40 straipsnio 6 dalis	—
40 straipsnio 7 dalis	—
41 straipsnis	56 straipsnis
41 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktas	56 straipsnio a punktas
41 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punktas	56 straipsnio b punktas
41 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	56 straipsnio pirmas sakiny
41 straipsnio 2 dalis	—
42 straipsnis	—
42 straipsnio 1 dalis	55 straipsnio 4 dalis
42 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktas	—

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
42 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punktas	55 straipsnio 4 dalis
42 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	—
42 straipsnio 3 dalis	—
43 straipsnis	43-54 straipsniai
44 straipsnis	65 straipsnis
45 straipsnis	66 straipsnis
45 straipsnio 1 dalis	66 straipsnio 1 dalis
45 straipsnio 2 dalis	66 straipsnio 2 dalis
45 straipsnio 3 dalis	66 straipsnio 3 dalis
45 straipsnio 4 dalis	66 straipsnio 4 dalis
—	66 straipsnio 5 dalis
45 straipsnio 5 dalis	66 straipsnio 6 dalis
46 straipsnis	67 straipsnis
46 straipsnio 1 dalis	67 straipsnio 1 dalis
46 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktis	67 straipsnio 1 dalies b punktas
46 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis	67 straipsnio 1 dalies a punktas
46 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktis	—
46 straipsnio 1 dalies a punkto iv papunktis	—
46 straipsnio 1 dalies b punktas	—
46 straipsnio 1 dalies c punktas	67 straipsnio 1 dalies d punktas
46 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	67 straipsnio 2 dalis
46 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	—
46 straipsnio 3 dalis	67 straipsnio 3 dalis
—	67 straipsnio 4 dalis
—	67 straipsnio 5 dalis
46 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa	—
—	67 straipsnio 6 dalis
46 straipsnio 4 dalies antra pastraipa	—
—	68 straipsnis
—	68 straipsnio 1 dalis

Direktyva 2013/32/ES	Šis reglamentas
46 straipsnio 5 dalis	68 straipsnio 2 dalis
46 straipsnio 6 dalis	68 straipsnio 3 ir 4 dalys
46 straipsnio 6 dalies a punktas	68 straipsnio 3 dalies a punkto i ir ii papunkčiai
46 straipsnio 6 dalies b punktas	68 straipsnio 3 dalies b punktas
46 straipsnio 6 dalies c punktas	—
46 straipsnio 6 dalies d punktas	—
—	68 straipsnio 3 dalies c ir e punktai
46 straipsnio 7 dalis	68 straipsnio 4 ir 5 dalys
46 straipsnio 8 dalis	68 straipsnio 5 dalies d punkto i ir ii papunkčiai
46 straipsnio 9 dalis	—
46 straipsnio 10 dalis	69 straipsnis
46 straipsnio 11 dalis	—
47 straipsnis	70 straipsnis
48 straipsnis	7 straipsnio 1 dalis
49 straipsnis	71 straipsnis
—	72 straipsnis
—	73 straipsnis
—	74 straipsnis
—	75 straipsnis
—	76 straipsnis
50 straipsnis	77 straipsnis
51 straipsnis	—
52 straipsnis	—
53 straipsnis	78 straipsnis
54 straipsnis	79 straipsnis
55 straipsnis	—